

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2021
VIII. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 119. schůze Poslanecké sněmovny

1. Závěrečná zpráva vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny k ekologické katastrofě na řece Bečvě /sněmovní dokument 9016/

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2021
VIII. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 119. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 5. října 2021

Obsah:

Strana:

5. října 2021

Schůzi zahájil předseda PSP Radek Vondráček.

Usnesení schváleno (č. 1811).

Řeč poslankyně Markéty Pekarové Adamové	5
Řeč poslance Mariana Jurečky	8
Řeč místopředsedy PSP Tomia Okamury	10
Řeč poslance Ivana Bartoše	10
Řeč poslance Stanislava Blahy	11
Řeč poslance Víta Rakušana	13
Řeč poslankyně Jany Černochové	14

Další část schůze řídil místopředseda PSP Petr Fiala.

Schválen pořad schůze.

1. Závěrečná zpráva vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny k ekologické katastrofě na řece Bečvě /sněmovní dokument 9016/

Řeč ministra životního prostředí ČR Richarda Brabce	15
---	----

Usnesení schváleno (č. 1812).

Řeč poslance Petra Gazdíka	27
----------------------------------	----

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Píkal.

Řeč poslankyně Marie Pěnčíkové	29
Řeč poslance Petra Gazdíka	30
Řeč předsedy PSP Radka Vondráčka	31
Řeč poslankyně Aleny Gajdůškové	33
Řeč poslance Jiřího Strýčka	35
Řeč poslance Petra Gazdíka	35

Řeč poslance Jiřího Strýčka	35
Řeč poslance Mariana Jurečky	36
Řeč poslance Patrika Nachera	39

Další část schůze řídil místopředseda PSP Tomáš Hanzel.

Řeč poslance Patrika Nachera	40
Řeč poslance Stanislava Blahy	41
Řeč poslance Patrika Nachera	41
Řeč poslance Vlastimila Válka	42
Řeč poslance Jana Lipavského	42
Řeč poslance Víta Kaňkovského	42
Řeč poslance Jiřího Strýčka	43
Řeč poslance Petra Gazdíka	46
Řeč poslance Jiřího Strýčka	46
Řeč poslance Stanislava Blahy	47
Řeč ministra životního prostředí ČR Richarda Brabce	49
Řeč poslance Jiřího Strýčka	49
Řeč poslance Jaroslava Holíka	50
Řeč poslance Stanislava Blahy	50
Řeč poslance Ondřeje Benešíka	51
Řeč poslankyně Dany Balcarové	52

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Filip.

Řeč ministra životního prostředí ČR Richarda Brabce	53
Řeč poslankyně Dany Balcarové	54
Řeč poslance Ondřeje Benešíka	54
Řeč poslance Pavla Pustějovského	55
Řeč poslankyně Dany Balcarové	56
Řeč poslance Petra Gazdíka	56

Usnesení schváleno (č. 1815).

Řeč poslance Františka Kopřivy	57
--------------------------------------	----

Závěrečná řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Filipa

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny

5. října 2021

Přítomno: 154 poslanců

(Schůze zahájena v 10.01 hodin.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, než zahájíme tuto 119. schůzi Poslanecké sněmovny, rád bych vám připomněl, že ve 14 hodin bude zahájena 120. schůze. A nyní tedy zahajuji tu schůzi 119., všechny vás vítám.

Aby byla zaznamenána naše účast, tak jsem vás teď všechny odhlásil a poprosím, abyste se přihlásili svými kartami, případně mi oznámili, kdo hlasuje s kartou náhradní. S kartou číslo 11 hlasuje paní poslankyně Kořanová.

Schůzi jsem svolal podle § 51 odst. 4 jednacího řádu na základě žádosti 67 poslanců. Pozvánka vám byla rozeslána elektronickou poštou 29. září. Nejprve bych přistoupil k určení dvou ověřovatelů této schůze, pak se nějak vypořádáme s přednostními právy, která jste mi nahlásili do této chvíle.

Navrhuji, abychom určili poslance Stanislava Berkovce a poslance Petra Dolínka. V tuto chvíli nicméně stále nevidím přítomného žádného člena vlády... Zatím přečtu omluvy a vyčkáme, zda někdo přijde.

Omlouvají se poslanci: Ivan Adamec – pracovní důvody, Martin Baxa – pracovní důvody, Pavel Bělobrádek – pracovní důvody, Jiří Bláha do 14 hodin – pracovní důvody, Jaroslav Bžoch – pracovní důvody, Alexander Černý – zdravotní důvody, Monika Červíčková – zdravotní důvody, Jaroslav Dvořák – zdravotní důvody, Jan Farský do 11 hodin – pracovní důvody, Pavla Golasowská do 11.30 – pracovní důvody, Josef Hájek – rodinné důvody, Tomáš Hanzel do 15 hodin – pracovní důvody, Radek Holomčík – zdravotní důvody, Jan Chvojka – rodinné důvody, Aleš Juchelka – pracovní důvody, Adam Kalous do 14 hodin – zdravotní důvody, Jiří Kohoutek – pracovní důvody, Barbora Kořanová od 16 do 21 hodin – pracovní důvody, Lenka Kozlová – zdravotní důvody, Robert Králíček od 16 do 21 – pracovní důvody, Leo Luzar – pracovní důvody, Vojtěch Munzar od 14 hodin – pracovní důvody, Patrik Nacher od 15.30 do 21.00 – pracovní důvody, Monika Oborná do 16 hodin – zdravotní důvody, Ladislav Okleštěk – zdravotní důvody, Zuzana Ožanová – pracovní důvody, Olga Richterová do 12.30 – pracovní důvody, Pavel Staněk – pracovní důvody, Zbyněk Stanjura do 14 hodin – pracovní důvody, Pavel Šindelář – pracovní důvody, Karla Šlechtová – zdravotní důvody, Helena Válková do 14 hodin – pracovní důvody, Ondřej Veselý – pracovní důvody, Jaroslav Vymazal – pracovní důvody, Rostislav Vyzula – zahraniční cesta.

Z členů vlády se omlouvají: Andrej Babiš do 14 hodin – pracovní důvody, Marie Benešová – pracovní důvody, Jan Hamáček – pracovní důvody, Jakub Kulhánek – pracovní důvody, Jana Maláčová – pracovní důvody, Robert Plaga – pracovní důvody, Miroslav Toman – pracovní důvody, Adam Vojtěch – pracovní důvody, Lubomír Zaorálek – pracovní důvody.

Tak a už máme přítomného člena vlády, takže můžeme pokračovat, a skončili jsme u návrhu, abychom poslance Stanislava Berkovce a poslance Petra Dolínka schválili jako ověřovatele této schůze. Ptám se, zda má někdo jiný návrh na ověřovatele? (Gong.) Já jsem mezitím přivolal naše kolegy z předsálí. Žádný jiný návrh nevidím.

Takže zahajují hlasování. Kdo je pro navržené ověřovatele? Kdo je proti?

Hlasování číslo 1, přihlášeno je nás 125, pro 122, proti nikdo. Návrh byl přijat.

Konstatuji, že jsme ověřovateli 119. schůze Poslanecké sněmovny určili poslance Stanislava Grosse (správně Berkovce) a poslance Petra Dolínka.

(Z pléna se ozývají hlasy kvůli nesprávně vyslovenému příjmení.) Co jsem řekl? Stanislava Berkovce a Petra Dolínka. Omlouvám se. Jo? Dvakrát? Stanislava Berkovce a Petra Dolínka, nebudu to opakovat třikrát.

Takže nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 119. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu. Rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad.

Teď už si musíme trošičku udělat přehled v přednostních právech, protože nyní tedy musí být první ti, kteří se k programu přihlásili písemně. Mám tu dvě přihlášky, které přišly mailem s velkým předstihem, paní předsedkyně Pekarová a pan předseda Jurečka, ale ty byly k rozpravě. Takže teď musím dát přednost těm písemným, které byly předem mailem. A tady je nejstarší přihláška pana místopředsedy Okamury, který se přihlásil 1. 10. (Místopředseda Okamura: Já tam mám Bečvu.) Teď už řešíme... ale máte tady napsáno "k programu schůze". Takže nechcete vystoupit? (Místopředseda Okamura: Nemám zájem vystoupit.) Pan místopředseda mění svoji přihlášku, chce vystoupit až v rozpravě, upřesňuje ji. Teď už je Bečva, pane místopředsedo. Je program schůze, ale vy jste si napsal... Chcete vystoupit jako první? (Dohady mimo mikrofon.) Písemně jste se přihlásil k programu, máte přednostní právo podle § 67, můžete vystupovat, k čemu chcete. Chcete vystupovat až v rozpravě? Dobře, beru na vědomí. Ano, bod Bečva už je otevřen... Není, není, pardon, omlouvám se. Omlouvám se, není program Bečva otevřen, ale máme jenom jeden bod a nelze měnit pořad schůze. Dobře, takže tato přihláška neplatí.

Potom tady mám přednostní právo, také z 1. 10., ale z pozdějšího času, pan předseda Bartoš. A ten tady napsal "k jednacímu bodu Bečva", takže to také beru, že až k bodu. (Ozývají se dohady z lavic.) Takže ještě jednou. Vystoupit k Bečvě pro mě podle jednacího řádu je velice nepřehledné. Vy jste si navrhl vystoupit k programu schůze, pane místopředsedo, to já respektuji. Teď jste to změnil, že chcete vystoupit až v rozpravě. To respektuji. Další přihláška, která přišla, je pan předseda Bartoš, který tady napsal "k jednacímu bodu". Takže předpokládám, já si to chci jenom ujasnit, tak to také není program. V tom případě se mi teď, dnes, přihlásila paní předsedkyně Pekarová k programu, a poté pan předseda Jurečka. Potom, abych to tedy už uvedl na pravou míru, po schválení programu, si přeje vystoupit ministr životního prostředí jako první ještě před otevřením bodu.

Prosím, máte slovo.

Poslankyně Markéta Pekarová Adamová: Děkuji za slovo. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážený pane ministře, tak máme jednu z posledních schůzí této Sněmovny a začínáme ji pěkným zmatkem. Doufejme, že tedy budeme pokračovat už přehledněji. (Hluk v jednacím sále.) Já vás chci totiž požádat o to, abychom schválili bod dnešního programu, kterým je schválení závěrečné vyšetřovací zprávy komise, která byla ustanovena touto Sněmovnou, která ji pověřila vyšetřením katastrofy na řece Bečvě, a která dospěla během svého, byť velmi krátkého, časového období, které na to měla, k jasným závěrům, které Sněmovně předložila s tím, že žádáme jako členové komise – já jsem měla tu čest být členkou této komise – o projednání právě na plénu Sněmovny. A já vás zároveň chci požádat, abychom k tomu přistoupili v širším kontextu, protože myslím, že tato zpráva je

jasnou obžalobou toho, jakým způsobem tento stát funguje, jak funguje pod vedením Andreje Babiše a jeho obrovského střetu zájmů, který se přesně i v této kauze odhaluje a který se v ní prolíná se zájmy veřejnosti.

Bečva a ta katastrofa, která se tam stala před rokem, a její vyšetření, zejména to, jakým způsobem k tomu přistoupily orgány státu a instituce, je určitým symbolem. Je symbolem toho, jak moc prorostla právě do veřejné správy, do veřejného zájmu, ta individuální síla a zájem hnutí ANO, respektive Agrofertu prostřednictvím Andreje Babiše. Vy tady teď kroučíte hlavami někteří a říkáte, že to nesouvisí, že tady v tomhle směru dnes můžete souhlasit. Ale – a je to škoda, že to nemůžou vidět občané – chováte se v tom směru prostě jako ti, kteří chrání svého vůdce. A já vás žádám o to, abyste v tomhle směru, alespoň v téhle konkrétní věci, dali stranou svůj stranický zájem, svůj osobní zájem a podívali se na to skutečně nezaujatě, nezaujatýma očima, pokud vám to vůbec je možné. Jednou, možná za pár let, budete i vy sami litovat toho, že jste k tomu neměli odvalu. Tak jako mnozí, kteří z komunistické strany záhy vystupovali, mám na mysli ještě předchůdkyni současné komunistické strany, KSC, najednou zahazovali své stranické průkazky a říkali, že s tím neměli nic společného.

Teď už v téhle zemi často nemůžete sami nahlédnout to, co je zájem skutečně státu, veřejnosti a co zájem Agrofertu, protože se někdy stírá, co je stát a co je Agrofert. A ministři, kteří jsou zodpovědní, a tady v tom případě ministr Brabec, za to, aby stát fungoval nestranně, staral se o zájem lidí, tak naprosto selhali na plné čáře. A já se divím, že ještě v té funkci zůstává. Divím se tomu jenom z pohledu toho, jak by to bylo běžné před třeba ještě deseti lety, devíti lety, ale když všichni sledujeme vývoj posledních let, tak se asi nemůžeme divit, že tady už schází základní politická kultura, když dojde k pochybením, která jsou závažná, nést za to jasnou zodpovědnost. Ta zodpovědnost v tomhle případě padá i na ministra Brabce, protože jeho orgán, který podléhá Ministerstvu životního prostředí, a to je tedy Česká inspekce, v tomhle případě jednoznačně selhal. Závěr této komise to odhaluje a říká úplně naplno. A kdo to nechce vidět, tak je právě Ministerstvo životního prostředí, tak jsou ti, kteří si chrání své pozadí, aby na těch funkcích se udrželi. Ale nikdo přece nemůžeme považovat za normální, nikdo nemůžeme považovat za normální, že při katastrofě takového rozsahu nedošlo k odebrání vzorků z konkrétních ústí, ze kterých mělo, že v mnoha případech k tomu došlo pozdě a některé z těch vzorků, které byly odebrány, byly znehodnoceny. To je závěr vyšetřování, který také najdete ve vyšetřovací zprávě.

Zpráva tudíž v plné nahotě odhaluje, že se tady v tom případě můžeme bavit o šlendriánu, nekompetenci, nebo dokonce záměru. A to je přece velmi zásadní. Kdyby to byl jenom šlendrián a nekompetence a orgány, které měly konat rychle, nekonaly rychle, kdyby podcenily svoji úlohu, tak je to ještě relativně dobrá zpráva pro nás v tom marasmu. Je to lepší z těch špatných zpráv, abych byla přesná. Ale v tomto případě se obávám, že se nejedná o náhodu, že se nemůžeme nechat v tomhle ukolébat tím, že holt jenom ti lidé, kteří tam byli na místě jako první, neudělali to, co měli, že třeba zákony máme v některých ohledech děravé, nedokonalé. Tady prostě došlo k ohrožení, k veřejnému ohrožení životů lidí, nebyl vyhlášen stav nebezpečí, nezareagovaly jednotlivé orgány tak, jak by měly, a ve své podstatě se ztížilo vyšetřování takhle závažné katastrofy, která tady nemá obdoby za poslední desítky let. A pokud bude někdy ještě šance objektivně říci na základě důkazů, kdo tu katastrofu způsobil, tak už to nebudou důkazy přímé. O tom to celé je. Přímé důkazy totiž chybí, protože nebyly zajištěny včas, nebyly zajištěny mnohé vůbec. Můžete kroučit hlavou, jak chcete, pánové a dámy, můžete říkat si a smát se, jak chcete, ale já si myslím, že vy sami jednou uznáte za několik let, že tady v této věci jste prostě jenom slepě následovali nějaký zájem, který jste měli, i svůj vlastní, ale vlastně jste se zachovali zbaběle. (Hluk v jednacím sále přetrvává, stejně tak přetrvávají nesouhlasné poznámky a posměch v lavicích hnutí ANO.)

Pokud se totiž ta kauza nepodaří dotáhnout do konce a nevyřeší, tak to bude ta v uvozovkách nejlepší, a myslím to teď ironicky, vizitka toho, jak už prorostl zájem jedné firmy do zájmů tohoto státu. Máme šanci to změnit, máme šanci napravit tyto věci a máme šanci vystavit tomuhle stopku. Samozřejmě to nejvíc mohou udělat voliči ve volbách, ale i my jako poslanci máme povinnost se chovat v zájmech, které jsou celé veřejnosti, nikoliv jenom jeden jediný, a ten, který tady má člověk, který jak vidíme v posledních dnech, už si chystá své zázemí na to, aby až to tady už půjde úplně do háje s prominutím, tak on se tomu všemu mohl jenom z francouzské Riviéry smát. (Smích a výkřiky v sále.) Ale my všichni, my všichni v tom budeme dále žít, občané v tom budou dál žít, a oni pocítí tvrdě důsledky tohoto nekompetentního vládnutí, tohoto marasmu, který tady způsobujete, a oni jej budou pocítovat na vlastní kůži dál. (Nesouhlasné reakce v plénu přetrvávají.) Oni v něm budou muset žít. Mají šanci to změnit a já pevně věřím, že to také změní. A my teď máme také šanci postavit se problémům čelem, a nikoliv se vysmívat práci celé té komise, která tady pracovala, a byla tam zastoupena každá z politických stran včetně těch, kteří tady teď mohutně krouťte hlavami, takže je to práce kolektivní, je to práce napříč politickým spektrem a je to práce, která přináší vám nelichotivé výsledky, protože evidentně v tomhle nejste spokojeni, ale velmi důležitou zprávu a signál pro všechny občany této země.

Pojďme tedy společně projednat tuto zprávu a já pevně doufám, že budete mít alespoň tolik odvahy, že necháte projít program, a ne že to zazdíte už při prvním hlasování tím, že jej nenecháte projít. (Nesouhlasné poznámky z lavic hnutí ANO.) Protože tím byste jenom odhalili, o co vám ve skutečnosti jde nejvíc, o co vám jde, aby se o té věci nediskutovalo, aby nebyla transparentní, aby v tomhle směru občané viděli, o co vám konkrétně jde. (Poslankyně se otočila k předsedajícímu.)

Mrzí mě, že pan předseda už nepředsedá úplně, protože tady se z toho stává taková aréna... (Nesouhlasné reakce a výkřiky z pléna se stupňují.) ... a nikdo už vlastně nerespektuje to, že někdo hovoří. A jiní tady se mohou přihlásit do diskuse, máte to právo také, dámy a pánové.

Předseda PSP Radek Vondráček: Poprosím, abychom na sebe nepokřikovali, necháme to všechno k řečnickému pultíku. Děkuji.

Poslankyně Markéta Pekarová Adamová: Přesně tak.

Takže já děkuji za pozornost, děkuji i za důkaz toho, o co vám ve skutečnosti jde. Tímhle způsobem ho vyjadřujete sami a myslím, že to vytváří obrázek zejména o vás, vážení poslanci a poslankyně hnutí ANO. Děkuji za pozornost. Pojďme se zabývat touhle komisí. Je to velmi, velmi, důležitá zpráva nejenom o otravě řeky Bečvy, ale o otravě celé České republiky a veřejných zájmů. Děkuji za pozornost.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Přečtu rychle několik omluv. Omlouvá se Daniel Pawlas dnes z 19. a ze 120. schůze ze zdravotních důvodů. Omlouvá se poslankyně Andrea Brzobohatá z dnešního jednání ze zdravotních důvodů, omlouvá se pan poslanec Jiří Mihola z pracovních důvodů, omlouvá se poslankyně Tereza Hyťhová dnes do 14 hodin z pracovních důvodů. Omlouvá se paní poslankyně Jana Krutáková z dnešních obou schůzí z pracovních důvodů, omlouvá se paní poslankyně Zuzana Majerová Zahradníková z dnešního celého jednacího dne z pracovních důvodů a omlouvá se pan poslanec Jan Řehounek dnes od 10.15 do 12 hodin z pracovních důvodů.

Stále jsme se nepřiblížili ke schválení programu, ale po dohodě a vyjasnění těch jednotlivých přednostních práv teď poprosím pana předsedu Jurečku, poté pan místopředseda

Okamura, abyste věděli, pak vystoupí pan předseda Bartoš, pan místopředseda Blaha, který má přednostní právo z ODS, pak pan předseda Rakušan, pan místopředseda Fiala. Pak snad konečně schválíme program a pak je nahlášen pan ministr životního prostředí Brabec. Po něm pan Gazdík, který má také přednostní právo dnes jako místopředseda.

Tak, pane předsedo, prosím máte slovo.

S náhradní kartou číslo 23 hlasuje pan poslanec Kolovratník.

Poslanec Marian Jurečka: Dobré dopoledne, vážený pane předsedo, pane ministře, kolegyně, kolegové. Dovolte mi, abych při této mimořádné schůzi i já mohl předtím, než schválíme program a pustíme se do obecné a podrobné rozpravy, říci pár bodů a postřehů k této situaci. Jednak jsem rád, že se tady podařilo v rekordně krátkém čase, že komise odvedla maximum možného zhruba za 2,5měsíční dobu, kterou k té práci měla, protože připomenu, že byt' plénum Poslanecké sněmovny vznik této vyšetřovací komise schválilo 11. dubna 2021, tak činnost komise se rozběhla až po 8. červenci, kdy byla zvolena předsedkyní této komise kolegyně Marie Pěničková. My jsme tedy fakticky začali pracovat až v době přelomu července a srpna, v době prázdnin.

Ale myslím si, že kdo si přečetl z poslankyní a poslanců i z řad veřejnosti poctivě celou tu zprávu vyšetřovací komise, která není zase tak dlouhá - nejsou to stovky stran, jsou to desítky stran, ale především, kdo si to přečetl od strany 11, tak si myslím, že si může udělat obrázek o tom, že jsou vyšetřovací komise, které mají smysl a prokážou ve svých závěrech, že dojdou k nějakým konkrétním nálezům a konkrétním doporučením, což je i příklad této naší vyšetřovací komise.

Musím říct, že mě velmi mrzí, když se už v době, kdy jsme tady debatovali o té vyšetřovací komisi, v době, kdy komise pracovala, a především v době, kdy tato komise vydala svoji závěrečnou zprávu, tak jsme byli svědky toho, že především pan ministr životního prostředí Richard Brabec a jeho kolegové z rezortu, především vedení České inspekce životního prostředí, že se začali vyjadřovat v duchu: Je to zpolitizované, je to tím amatérů a podobně. My jsme tady lidé mnoha různých profesí v této Sněmovně a nemyslím si, že by ty věci, které Sněmovna vytváří a dává dál do legislativního finálního procesu, že bychom měli vždycky nazývat amatérskými. Ano, jsou tady věci, které se třeba nepovedly, o tom nemusíme vést polemiku. Ale degradovat kolegyně a kolegy z Poslanecké sněmovny, kteří byli do této komisi zvoleni, na sbor amatérů, mi přijde opravdu velmi laciné a uboze prvoúčelové a prvoplánovité. Protože když se člověk podívá na to, s čím komise pracovala, tak komise pracovala s fakty. Ta fakta jsou tam ozdrojovaná, jsou tam jasné odkazy na jednotlivé zápisy, na svědecké výpovědi. O to se opírá tato komise, ta nepracuje s nějakými domněnkami. A když si budete číst od strany 14 ta zjištěná pochybení a nedostatky, tak jsou to zase věci, které jsou velmi konkrétní, jsou konstruktivní. Kritika se netýká jenom pracovníků České inspekce životního prostředí, ale týká se například i kroků, které dělaly jednotlivé vodoprávní úřady, týká se i ostatních složek a jejich koordinace, komunikace a spolupráce.

Myslím si, že problémem je i to, že když se podíváme na situaci před havárií, kdy tady byl stav od roku 1990, kdy se ta legislativa utvářela, ale neslyšeli jsme zásadně ze strany vedení rezortu MŽP – ať už to byli předchůdci pana Richarda Brabce, nebo za posledních osm let, kdy on je ministrem - že by bylo nějakého naléhavého volání po tom: Pojďme změnit legislativu v oblasti vodního zákona, v oblasti stavebního zákona, v oblasti zákona o ochraně životního prostředí a podobně. Systém se do té doby tvářil, že všechno funguje, že je všechno zalité sluncem, a i kontroly, které přišly do různých průmyslových areálů v minimálně předchozích dvou letech před tou havárií, vlastně nezjistily žádná závažná pochybení a závěry

kontrol nepřinesly nějaká výrazná doporučení pro to, že bychom měli měnit kompetence, že bychom měli měnit odpovědnost, udělat zásahy do legislativy nebo aby ministerstvo ve spolupráci i s ostatními rezorty udělalo nějakou úpravu metodických pokynů. Nic takového, žádný náznak.

V okamžiku, kdy se ta havárie stala, tak zase člověk, který se tím začne probírat a bude číst i tu zprávu a bude mluvit s lidmi, kteří u toho byli osobně účastni, nepochopí, proč například komunikace třeba pracovníků z ČIŽPu, toho kolegy z Brna, byla tak komplikovaná, neochotná, proč o tom nebyl informován jeho nadřízený a další série dalších věcí. A to není o tom, že chceme tady někoho prvoplánovitě kritizovat, ale je to o tom, popsat stav věcí a říci: Toto je vážný problém a teď si řekněme, jak ho dokážeme vyřešit. A to mně prostě v té komunikaci chybí, protože odpověď v reakcích za poslední týden ze strany vedoucích představitelů České inspekce životního prostředí na to, proč v tu neděli nebyly odebrány vzorky z těch vyústí, nebo proč v pondělí na kontrole, která probíhala v areálu více průmyslových podniků včetně firmy DEZA, nebyly odebrány vzorky, které by na základě důkazů jednoznačně mohly říci: Potvrzujeme nebo vyvracíme, tak proč se to odehrálo jenom v rovině senzorického hodnocení. To prostě člověku hlava nebere, především člověku, který zná postup kontrol České inspekce životního prostředí v mnoha jiných situacích, u mnoha jiných provozovatelů, jiných typů podnikání, třeba i v zemědělství, kde ty kontroly jsou někdy velmi nekompromisní, velmi tvrdé. Stačí, když je nějaký drobný únik, například ze silážního vaku a podobně.

Takže to jsou momenty, kdy si člověk říká prostě, proč se to stalo. A je potřeba říci, kdo za to rozhodnutí nese zodpovědnost, kdo rozhodl, že ty vzorky nebudou odebrány, kdo řekl: Nám stačí udělat jenom senzorické hodnocení v takové situaci. Pak skoro dva měsíce poté se dohání to, aby vyšetřovatelé měli nějaká fakta, tím způsobem, že se zadává a realizuje znalecký posudek, který vlastně pracuje už jenom s hypotézou, ale nemůže mít přímé důkazy, které by vyvracely nebo potvrzovaly.

Takže já bych byl velmi rád, kdyby debata, i která bude následovat v obecné rozpravě, aby nebyla vedena tím, že to tady musíme za každou cenu z jedné nebo z druhé strany smést ze stolu, ale aby třeba – a to jsem nezaznamenal – že by třeba pan generální ředitel České inspekce životního prostředí řekl: Ano, i u nás se stala pochybení. On celou dobu vystupuje, že žádné pochybení nenastalo. To bylo překvapivé třeba pro mě osobně, protože u ostatních kolegů, kteří byli přizváni před vyšetřovací komisí, tak ti řekli: Ano, mohli jsme v některých situacích ty věci udělat jinak, mohli jsme je udělat třeba ještě lépe, jinak vykomunikovat. Ale tady mi to přišlo už jako něco, co je na hraně, řekněme, arogantního přístupu jednání a chování.

Tak já bych byl rád, abychom dnes přijali navržené závěry vyšetřovací komise, které vtělila do usnesení, které doporučujeme Poslanecké sněmovně k přijetí, protože to usnesení zase jasně vysílá signál vůči vládě a rezortům, aby připomínky, ke kterým vyšetřovací komise dospěla, aby se začaly řešit, aby se upravily metodické postupy, aby se upravily věci, které znamenají třeba i trénování těch situací, a aby se prostě tyto věci promítly i do legislativy. A to není jenom otázka navržené novely vodního zákona, to je otázka více legislativních změn, které je nutno provést.

Snažil jsem se i ve svém vystoupení tomu dát racionální rovinu, i když jsme tři nebo čtyři dny před volbami, protože to téma samozřejmě pro mě je i otázkou emocí. Jsem člověk, který žije bezprostředně v katastrálním území obce, kdy nám Bečva protéká za domem, chodíme se tam koupat, není nám to jedno, jak kvalitní ekosystém tam je. Ale snažím se teď i vnést do té debaty racionálního, konstruktivního ducha, protože v tento okamžik nám jde především o to, abychom to už nikdy neopakovali, nikdy v takovém rozsahu, abychom si mohli po dnešku nebo třeba po příštím roce příštího volebního období říct: Udělali jsme

všechno pro to, že jsme eliminovali rizika, že by k takovým haváriím mohlo docházet. Což za poslední rok nemůžeme říct, že by tato vláda udělala, že by přišla s konstruktivními změnami v těch více zákonech, kde je nutné tyto změny provést, aby se řeklo: Opravdu máme uděláno maximum možného, co je v lidských rukách, v silách – v silách zákonodárců.

Děkuji za pozornost a děkuji za pokud možno pozitivní a konstruktivní přístup k jednání v této mimořádné situaci u této mimořádné schůze Poslanecké sněmovny. Děkuji. (Potlesk v pravé části sálu.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Pan místopředseda Poslanecké sněmovny Tomio Okamura. Přednostní právo.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, hnutí SPD je znepokojeno délkou a závěry vyšetřování ekologické havárie na řece Bečvě, ke které došlo v září loňského roku. Při této ekologické katastrofě došlo k úniku velkého množství neznámých látek, pravděpodobně kyanidů, do řeky Bečvy a následné otravě a úhynu všech živých organismů na 40 kilometrech řeky. Vyšetřování příčin však vzbuzuje stále spoustu otázek. Jde o systémové selhání, které může nastat i při dalších haváriích v budoucnu, a my hlavně chceme vědět, jak to chce ministr životního prostředí a šéf Inspekce životního prostředí řešit. Doufám, že to bude systémové řešení a že nám ho tady ministr životního prostředí Richard Brabec dneska řekne.

Někdo by měl také vyvodit osobní zodpovědnost za selhání při odběru vzorků a za průtahy a také bychom chtěli vědět od pana ministra, kdo by to měl být. Policie, která za vyšetření případu zodpovídá, nakonec obvinila jednu firmu a jednu fyzickou osobu, proto jsme podpořili vznik sněmovní vyšetřovací komise, aby se seznámila s materiály šetření a posoudila, zda během vyšetřování nedošlo k pochybením. Pro SPD je zásadní, aby se již podobná havárie do budoucna neopakovala a aby byli viníci potrestáni. Je nepřijatelné, abychom u dalších havárií postupovali jako u havárie na řece Bečvě, kde čekáme na výsledek velmi dlouho. Děkuji za pozornost. (Potlesk z řad SPD.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Přečtu několik omluv. Omlouvá se pan poslanec Tomáš Vymazal dnes z celého jednacího dne z pracovních důvodů. Omlouvá se pan poslanec Stanislav Grospič dnes od 13 do 17 hodin z pracovních důvodů. Omlouvá se pan poslanec Jan Birke dnes od 10 do 14 hodin ze zdravotních důvodů. S přednostním právem pan předseda Bartoš, připraví se pan místopředseda Blaha. Stále přednostní práva.

Poslanec Ivan Bartoš: Já vám děkuji. Vážené poslankyně, vážení poslanci, vážená vládo, tedy vážený pane ministře. Havárie na Bečvě je česká ekologická havárie největší za posledních 30 let a my jsme zde, a je to více než jeden rok, kdy stále neznáme viníka. Vyšetřovací komise mluví o nedostatecích a vážných pochybeních v práci Inspekce životního prostředí i dalších institucí, ale skutečnou zodpovědnost nese Andrej Babiš a jeho lidé, kteří toto mají na starost v resortech. Inspekce životního prostředí byla jedním z prvních orgánů, které si Andrej Babiš začal po svém nástupu do vlády v roce 2014 postupně podmaňovat. Bylo to v době, kdy byl dominantním hráčem v chemickém průmyslu a největší výrobce hnojiv v České republice. Takže nejprve došlo ke změně na pozici ředitele Inspekce a následně k rozsáhlým čistkám na oblastních inspektorátech. Šlendrián při vyšetřování havárie na Bečvě je přímým důsledkem prorůstání té korupční tasemnice skrze všechny orgány tady toho státu.

Já bych těch příkladů mohl uvést mnoho. Namátkově: připomeňme si známou kauzu přerovské firmy Precheza z holdingu Agrofert, která za únik látky do ovzduší dostala pokutu na přijatelné úrovni, tenkrát to bylo, myslím, že 7 milionů Kč. Po zásahu Ministerstva životního prostředí jí tato pokuta byla snížena 14krát, místo 7 milionů tedy zaplatila půl milionu. A já bych mohl takto pokračovat. Musím slíbit, že pokud budeme ve vládě, tak na Inspekci životního prostředí – bude to jedna z prvních institucí, odkud skutečně vyženeme všechny lidi, které si tam Andrej Babiš nainstaloval, lidi, kteří jsou napojeni na byznys oligarchů.

Inspekce životního prostředí ale není jedinou institucí, která selhává a která chrání více zájmy byznysu než zájmy lidí. Od Ministerstva zdravotnictví, to jsme tady byli svědky, jak nutí rozesílat pojišťovny předvolební propagandu ANO, až po finanční správu, která zaklekává na premiérovu konkurenci. Prostě tyto švindly, lhaní se stalo pod vedením ANO v České republice normou, a to se musí změnit.

Já jsem vzpomínal včera nebo předevčírem, kdy bývalý předseda vlády pan Gross odstoupil poté, co se mu přišlo na podezřelý nákup bytu za 4 miliony. My tady řešíme ob měsíc nějakou kauzu premiéra nebo jeho lidí a nic se neděje. Poslední kauza, Pandora Papers, kdy si pan premiér vypral nebo nějakým způsobem přes schéma vyvedl 400 milionů korun, koupil si za ně nemovitosti na Riviére, a nám se směje do obličeje, k transakci použil firmy v daňových rájích a pak nám tvrdí, že proti takovým praktikám bude bojovat až do roztrhání těla. Jako třešničku na dortu, a to je spíše smutné než komické, přidá, že tento způsob nákupu mu doporučila realitní kancelář a že on přece žádné nemovitosti nevlastní. Jistě, pane premiére, a ta částka vlastně také nesouhlasí.

Pevně věřím, že Česká republika ještě není zcela paralyzovaná, že nezávislá policie a justice bude schopna vyřešit všechny premiérovy machinace počínaje Čapím hnízdem až po všechny "malé" i "velké" Agrofertu. A i onu havárii na Bečvě, čemuž se státní instituce a pan premiér, možná i pan ministr životního prostředí usilovně brání.

Za naši koalici můžu slíbit jediné – my nebudeme lhát, my nebudeme krást, nebudeme švindlovat. Já si myslím, že to je základ, co si tahle země zaslouží, a tu budoucnost občanům, na kterou se můžou těšit a které se nemusí obávat, přinesou už volby za několik dní. Děkuji. (Potlesk z řad Pirátů.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Další přednostní právo – pan místopředseda Blaha, poté pan předseda Rakušan, pak místopředseda Fiala a pak se snad podle předpokladů dostaneme k programu.

Poslanec Stanislav Blaha: Vážený pane předsedo, vážený jeden člene vlády, pane ministře životního prostředí, vážení kolegové, kolegyně, protože panuje obava, že nebude schválen program této mimořádné schůze, využívám přednostního práva, abych vás vyzval k tomu, abyste to nedělali, abyste program schválili a nechali projednat zprávu vyšetřovací komise ke kauze Bečva, protože nejde jen o Bečvu. To, co se před více jak rokem stalo na řece Bečvě, se totiž může stát kdykoliv kdekoliv jinde v rámci celé České republiky a vyšetřovací komise podává celou řadu návrhů, jak takovým záležitostem zabránit nebo alespoň předejít.

Sněmovní vyšetřovací komise udělala kus dobré práce, práce, na kterou jsem skutečně pyšný bez ohledu na to, kolik zpochybnění zaznělo od té doby v mediálním prostoru a pochopitelně zazní stoprocentně i dnes na plénu Sněmovny. Těch 29 stránek textu převzala řada médií, citují z něj novináři, čtou si ho lidé a zdaleka to nejsou jenom lidé, kteří žijí na březích řeky Bečvy, ale jsou to lidé z celé České republiky. Po mlčení a mlžení vlády jsme

udělali to, po čem se volalo celý rok, co chtěli vědět lidé, média i rybáři, kteří tam ten den tahali z vody 40 tun mrtvých ryb. Popsali jsme, co se 20. září u Bečvy vlastně stalo, krok za krokem. Nehledali jsme viníka a rozhodně jsme nechtěli a také nesuplovali práci policie. Ukázali jsme na řadu pochybení, která se – a o tom jsem přesvědčen – někdo snažil zatajit a bagatelizovat.

A nebo ještě hůř, nešlo o náhody, nešlo o pochybení, ale o cílenou snahu zničit důkazy. Proč si to myslím? Cituji ze strany 19 klíčové pasáže posudku: "Ze zjištěných informací vyplývá, že v den havárie, tedy 20. 9. loňského roku, byl odebrán pouze jeden vzorek v oblasti nad místem pozorování prvních příznaků otravy ryb, tedy proti proudu řeky. Byl to vzorek od hasičů, který byl odebrán v 17.20. Následujícího dne byly odebrány čtyři vzorky, další den žádný." V den havárie nebyl odebrán ani jeden vzorek z vyústí vedoucích do Bečvy. Ani jeden. Až následující den někoho napadlo vzorky odebrat, a tak vzali jeden jediný. Tipujete správně, byl to právě vzorek od společnosti Energoaqua, to byla ta vyúst' kanálu z Rožnova, a tu firmu následně po několika měsících obvinila policie.

A podobných náhod je samozřejmě více. Namátkou strana 5, kde píšeme, že do Dezy se v den havárie pouze telefonovalo, jestli je tam všechno O. K. Nikdo nezajel odebrat vzorky. Strana 23, kde popisujeme, že rybáři nahlásili výrazně pozdější čas příjezdu lidí z České inspekce životního prostředí, než jak uvádí sama inspekce. Strana 10, která potvrzuje, že v den havárie neexistovala mapa vyústí vedoucích do Bečvy. Strana 6 – do Dezy se nakonec zajelo, ale jen pro okometrickou kontrolu lagun, vzorky jako kdyby tam někdo zakázal odebírat. Zvláštní, že?

A o čem se v naší zprávě nepíše? Třeba o vyšetřovateli Bečvy, který kauzu komentuje na sociálních sítích a emotivně očerňuje všechny, kteří mají jiný názor než on. Řeč je o panu Hovorkovi, který se mimochodem pokusil minulý měsíc sám odvolat. Nebo o slavné větě pana ministra Brabce, že najít původ otravy je otázkou hodin. Nebo ještě slavnější zvolání: DEZA to nebyla! Dnes už víme, že tato věta neměla žádný reálný základ – žádné vzorky, žádná data, prostě nic, ale DEZA to prostě nebyla.

Před týdnem se ke mně dostala informace o stovkách mrtvých ryb na Chrudimce a o podivném mlčení, které je s kauzou spojeno. Ani měsíc po havárii není jasné, co se stalo. Připomíná vám to něco?

Mě se Bečva osobně dotýká, nejen proto, že žiju ve Zlínském kraji. Jsem taky rybář a nesčetněkrát jsem letos mluvil se Stanislav Pernickým, rybářem, který byl mezi těmi, kdo tahali z Bečvy mrtvé ryby. Celý rok bojuje za to, aby se Bečva vyšetřila, a já jeho snahu velmi oceňuji, protože i on patří k těm, že Bečva skutečně nezapadla.

Mluvil jsem s místními, kteří kolem řeky žijí a jsou znechuceni z tyjátru a mlžení státních úředníků. Mluvil jsem s novináři, kteří nevycházejí z údivu nad tím, co všechno se v této kauze děje a zatajuje. Pro mě jsou to pochybení, která nelze odpustit ani přehlédnout.

Jak na zprávu vyšetřovací komise reagoval Andrej Babiš? No, označil nás za lidový tribunál. Jak reagoval ministr životního prostředí Brabec? Prořekl se, že i přesto, že jednání komise bylo neveřejné a tajné, jeho kolegové z ANO mu reportovali, co se na něm děje, a konzultovali své kroky. Čekal bych jinou reakci – vysvětlení, proč se neodebraly vzorky od vyústí, okamžité zveřejnění nebo vypracování jejich mapy, umístění monitoringu vody v řece, vysvětlení, proč se do Dezy jen telefonovalo, jak je možné, že se část vzorků někomu vylila v autě, transparentní a srozumitelné vysvětlení toho, proč je obviněna Energoaqua. Co máme místo toho? Všichni, kdo se o kauzu zajímají a upozorňují na nesrovnalosti, jsou osočováni a pranýřováni.

Mně jde celou dobu o jedno, aby se katastrofa na Bečvě vyšetřila a udělalo se vše pro to, aby se už nic nikdy takového podobného neopakovalo. Za rok se v tom podle mě neudělal žádný posun a to je něco, co by měli vědět lidé a co bychom si měli opakovat a uvědomovat hlavně my tady ve Sněmovně. Zodpovědná je za to tato vláda, vláda mlčení, lhaní a mlžení. Bečva nevyšumí, ale díky obyčejným lidem, ne díky Babišově vládě. Děkuji vám za pozornost. (Potlesk zprava.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Jako další pan předseda Rakušan, poté pan místopředseda Fiala, který, doufám, dorazí.

Poslanec Vít Rakušan: Děkuji vám za slovo, vážený pane předsedo. Kolegyně a kolegové, dámy a pánové, já jsem tady zažil reakce při proslovu mých předřečníků – nepozornost, kroucení hlavou. Chápu, že se to určité části této Sněmovny nelíbí, a chápu, že se tady bude používat jeden jednoduchý argument – blíží se volby, vytáhlo se jednoduché předvolební téma. A já bych to chtěl úplně otočit. Právě to, že jsou volby, by vůbec nemělo být rozhodující. Tahle kauza, kauza Bečva, by volbami rozhodně skončit neměla. Naopak doufám, že po volbách tady v Poslanecké sněmovně bude taková atmosféra, že v celé naší společnosti bude taková atmosféra, že kauzy podobné té, o které se dnes snad budeme bavit, pokud zvednete ruku pro projednání programu, se prostě dořeší a budou se řešit objektivně, budou se řešit tak, abychom se dostali k podstatě problému, abychom se dobrali pravdy, a nebudou se řešit ve jménu jednoho holdingu, jednoho podnikatele, který je shodou okolností premiérem vlády České republiky.

Bečva je typickým příkladem toho, že agrofertizace naší společnosti není žádný prázdný pojem. Jedná se o systémový problém naší společnosti, ne o jeden jednotlivý problém, který teď tady řešíme. To, jakým způsobem postupovala Česká inspekce životního prostředí, ale pravděpodobně i policie, je absolutně skandální. Jak je možné, že nemáme jediný jeden vzorek, který byl odebrán přímo pod Dezou? Jak je možné, že ve fabrice A policie zadá už pátý den velmi sofistikovaný posudek? Co měl ukázat? Že je vinna Energoaqua? A v té druhé fabrice, ve fabrice B, se spokojila s tím, že u nich k žádné provozní události nedošlo? S prostým konstatováním? Aby se o několik dnů či měsíců později ukázalo, že to byla jednoduše lež a problém v Deze každopádně byl? Můžeme v této chvíli věřit, že Česká inspekce životního prostředí, orgány činné v trestním řízení, tuto kauzu opravdu chtějí dovést k takovému závěru, který bude odpovídat skutečnosti, nebo je tady nějaká objednávka, která už prorostla celým systémem – a objednávka je odvrátit podezření od jedné z firem, která je součástí holdingu?

Tohle ale, přátelé, není jenom problém Bečvy. Tohle je krádež veřejného prostoru. Tohle je krádež perspektivy a budoucnosti pro lidi, kteří v tomhle státě chtějí svobodně žít. Tohle je přesně ten okamžik, kdy se ukazuje, že spravedlnosti už se v tomhle státě nemůžeme domoci, pokud stojíme proti soukolí, které je reprezentováno jedním oligarchou a jeho společností. Současná reprezentace vnímá stát už jenom jako masu, masu lidí, které dáme nějaký dáreček, většinou předvolební, a potřebujeme od nich procenta do voleb, do volebního klání. To je to, oč tu běží. Ale zájem jednotlivce, zájmy lidí, kteří mají rádi přírodu, kterým jde o jejich vlastní okolí a kterým jde v této společnosti také o elementární spravedlnost, ten už nikoho nezajímá. Svobodomyšlný člověk v této zemi po vládě hnutí ANO ztratil jakoukoli perspektivu a naději, že se v téhle společnosti, v té špatné náladě dá žít. Ztratili jsme důvěru v systém a v naše instituce. A ve chvíli, kdy ztratíme důvěru v systém a v naše instituce, máme nakročeno právě k tomu, že ty instituce začnou poslouchat, přestanou fungovat a opustí nás to nejzákladnější, co tady je – svoboda, demokracie a právní stát.

Bečva jednoduše ukazuje, proč Andrej Babiš nemá být v politice. On sám řekl, že když nebude vládnout, odejde z politiky. To je nabídka služby občanům? Kandiduji ve volbách a říkám – když nebudu vládnout a budu sedět v nudné opozici, tak to už není žádná práce, která by mě bavila? Jedinou mojí motivací je mít moc a tu moc užívat takovým způsobem, jako předvedl třeba v kauze řeky Bečva? Tohle přece nechceme. Tohle přece musíme změnit. Děkuji za pozornost. (Potlesk zprava.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. S panem místopředsedou Fialou jsme si to vysvětlili. On se nehlásil do rozpravy, on se jenom ujišťoval, kdo je ještě přihlášen.

Takže v tom případě se dostáváme ke schválení programu, přátelé. (Gong.) Já zavolám kolegy z předsálí a asi bude namíste vás všechny odhlásit. Poprosím vás, abyste se znovu přihlásili svými identifikačními kartami.

S přednostním právem paní místopředsedkyně Černochová.

Poslankyně Jana Černochová: Děkuji, pane předsedo. Já bych poprosila o 10 minut přestávku, aby všichni kolegové, kteří jsou v ambitech Poslanecké sněmovny, stihli doběhnout. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Nezbyvá mi než vyhovět, možná by stačilo pět. Oni všichni chodí. (Do sálu vchází několik poslanců. Poslankyně Černochová trvá na 10 minutách.) No dobře. Tak se sejdeme v 11.00, nedá se nic dělat. Přestávka klubu ODS v trvání 10 minut.

(Jednání přerušeno v 10.50 hodin.)

(Jednání poračovalo v 11.00 hodin.)

Místopředseda PSP Petr Fiala: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, jak už pan předseda oznámil, přistoupíme ke stanovení pořadu 119. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Ještě jednou připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhopvat žádnou změnu.

Budeme tedy hlasovat o celém návrhu pořadu 119. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen. Na hlasování jsme připraveni. (Hluk v sále. Špatná slyšitelnost.)

Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 2, přihlášeno 140 poslanců, pro 137, proti nikdo. Konstatuji, že pořad schůze byl schválen.

A než přistoupíme k jedinému bodu pořadu, kterým je

1.

Závěrečná zpráva vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny k ekologické katastrofě na řece Bečvě /sněmovní dokument 9016/

S přednostním právem se přihlásil pan ministr Brabec. Po něm je ještě s přednostním právem před otevřením bodu přihlášen pan místopředseda Petr Gazdík.

Ministr životního prostředí ČR Richard Brabec: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Kolegyně, kolegové, jsem velmi rád, také proto jsem vůbec nepochyboval, že bych dneska neschválil nebo že bych nepřispěl ke schválení programu dnešního jednání, protože jsem velmi rád, že můžu říct konečně se znalostí té zprávy reakci, která bude ve dvou rovinách.

Já bych si dovilil začít a připomenout klíčové milníky, protože ony jsou důležité z hlediska pochopení, a pak bych krátce rozebral jednotlivá zjištění zprávy, ale samozřejmě, pokud bych je rozebíral všechna, a já pak řeknu ještě jeden procedurální návrh na konci, tak bychom tady seděli dvě hodiny. (Hluk v sále neutichá.)

K té havárii, jak všichni víte, došlo 20. září loňského roku v dopoledních hodinách a postihla řeku pod Valašským Meziříčím až po Přerov. Znečišťující látka nebyla cítit ani vidět. Nebylo vůbec zprvu možné identifikovat, o jakou škodlivinu jde. Zprvu nebylo vůbec jasné, že jde o havárii, protože úhyn ryb samozřejmě mohl mít celou řadu různých důvodů: nedostatek kyslíku, splach z polí, jednorázový vnos způsobený cisternou. Látka protékla téměř 40 kilometrů řeky, to jsou všechno věci, které víme. Havárii, a to považuji za hrozně důležité, od začátku řešily desítky lidí z organizací, které jsou na sobě odborně i personálně zcela nezávislé. To říkám záměrně s důrazem pro ty různé úvahy o nějakých zločinných spolčeních a další zběsilosti, které tady říká pan kolega Gazdík a i jiní. Takže byl tam Hasičský záchranný sbor, Policie České republiky, vodoprávní úřady dotčených obcí i krajů, Česká inspekce životního prostředí, Povodí Moravy, společnost VAK Vsetín, rybáři a další. Odebírají se desítky vzorků, hodnotí je několik různých laboratoří, probíhají kontroly více než 20 společností, myslím, že celkem 21 společností poblíž řeky.

21. 9. vodoprávní úřad Valašské Meziříčí, Povodí Moravy a Čech společně kontrolují stavy vyústí a zařízení v různých podnicích, nabírají vzorky při podezření na nestandardní vjemy. V průběhu následujících dnů potom skupina složená z vodoprávního úřadu, Povodí Moravy a Čech kontroluje 21 podniků, z nichž v první chvíli dle indicií na místě vylučuje většinu z nich jako původce možné havárie, a já se k tomu za chvíli vrátím, je to důležité.

23. 9. ve večerních hodinách laboratoř hasičů potvrzuje kyanidy. Informace je následně křížově potvrzena ráno Povodím Moravy, jež informaci obratem zveřejňuje do médií. Až do 23. 9. vše probíhá standardně pouze po odborné linii s cílem hlavně zastavit šíření otravy a najít zdroj. I když už je jasné, že jde o velkou havárii, média to řeší jako v jiných podobných případech, tedy s orgány, které havárii vyšetřují. A za chvíli ještě řeknu, a to už myslím z té zprávy je jasné patrné, že havárie jsou standardně zmáhány místními vodoprávními úřady a případně ve spolupráci s Českou inspekcí životního prostředí, pokud to situace a orgány integrovaného záchranného systému vyžadují.

Vše se ale zásadně pak mění 24. 9., když se na sociálních sítích a následně i v médiích rozjíždí kampaň, a právě politici jako pan Gazdík, pan Kalousek, pan Blaha, paní Pekarová Adamová a další a další se předhánějí, že už viníka znají. A já se ptám, proč asi? No protože za pár dní jsou krajské volby, a prostě se to hodí.

25. 9., a to je důležité, případ přebírá policie, tedy už pět dní po havárii, zahajuje vyšetřování v trestním řízení a 26. 9., jestli se nemýlím, Policie České republiky na Twitteru oznamuje, že zjistila, odkud kyanid do Bečvy vytekl. 27. 9. se pak za nařčení společnosti DEZA z otravy na Bečvě veřejně omlouvá poslanec za STAN pan Gazdík. On to sice potom popírá, včetně našeho společného povídání v Událostech, komentářích, kde řekl, že to neřekl, ale řekl to. Já dneska ukazoval ty důkazy, rád mu je ukážu, on to dobře ví, že to řekl, a pak se omlouval a pak to smazal. Ale to je jedno. Prostě důležité je, že se to stalo a pan poslanec Gazdík se za to omlouval, že to žádná DEZA nebyla, že měl špatné informace.

29. 9. policie oznamuje, že vyústí, ze kterého unikl kyanid do řeky Bečvy, leží v katastru obce Juřinka, a 30. 9. potom jednatel firmy Energoaqua pan Havelka potvrzuje, že v areálu společnosti zasahovala policie.

Potom další a další věci: 27. 10. uniká do Bečvy z vyústí areálu Energoaqua další znečišťující látka, tentokrát nikl. Potom 24. 11. do Bečvy z areálu Energoaqua opět unikají znečišťující látky – dusitany. 2. 12. z Energoaquy znovu neznámá látka, později se potvrzuje, že se jedná o nadlimitní fosfor. Mezitím, a to je zajímavé, deník Referendum, redaktor pan Patočka a další, chrlí různé scénáře, v podstatě i v průběhu roku 2020 a 2021, jak to vlastně všechno mohlo být. Objeví se několik scénářů a vždycky se část opozice nadšeně přikloní k tomu scénáři, že to tedy takhle asi nebylo, ale bylo to jinak, takže se tam objevují jednou kyanidy, podruhé fenoly, pak nějaké kombinace. Těch věcí je celá řada.

Zdůrazňuji tady, že od 25. 9. to vyšetřuje Policie České republiky, vede si své vlastní šetření a samozřejmě nikdo z nás nevidí do spisu. Jestli se mě občas někdo ptáte nebo ptá, proč s tím něco neděláme a jak to trvá dlouho, tak říkám, že opravdu ministr životního prostředí a ani ministr vnitra nemůže zasahovat a samozřejmě nesmí zasahovat do policejního šetření. To znamená, že všechny informace, které měla do té doby Česká inspekce životního prostředí a další orgány, předala policii, to je normální, protože trestní řízení má přednost.

21. 4. už letošního roku Sněmovna poprvé ve své historii odsouhlasila vznik vyšetřovací komise k živému spisu. 3. 5. soudní znalec Klicpera dokončil znalecký posudek a předal ho policii. 28. června letošního roku policie obvinila z trestného činu jednu právnickou a jednu fyzickou osobu. Jde o trestné činy poškození a ohrožení životního prostředí a neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami. Dle zpráv z médií jsou těmi obviněnými firma Energoaqua a její jednatel pan Havelka.

10. 8. pan Hruška, pan profesor Hruška, profesor Ústavu výzkumu globální změny a aktivní politik za TOP 09 – mimochodem, jestli se nemýlím, i autor volebního programu koalice SPOLU nebo spoluautor v oblasti životního prostředí, ale tím si nejsem jistý – zveřejňuje pokus se solí na Bečvě, který podle jeho závěru vyvrací závěr soudního znalce a odborníka na hydrodynamiku pana Klicpery.

8. září dozorující státní zástupce zamítl stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání, kterou podala společnost Energoaqua a její jednatel.

15. 9. dozorující státní zástupce z Okresního státního zastupitelství ve Vsetíně oznámil, že by chtěl žalobu dokončit do konce roku. Je podle něj v případě nutné doplnit ještě znalecké posudky.

Tak, tohle je stručně průběh, abyste viděli, že ona ta věc měla samozřejmě svůj vývoj poměrně dlouho, a mezitím jsem vynechal různé – a těch byly desítky – spekulace, protože tak, jak se případ vyvíjel a pronikaly různé informace, tak samozřejmě na to reagovala různá média, a mám pocit, že některým se prostě nelíbilo, že Policie České republiky skutečně postupuje nějakým směrem a měla podle nich postupovat úplně jiným způsobem. A myslím, že nejenom média.

Teď mi dovoluji ještě k vlastní zprávě vyšetřovací komise předeslat jednu věc, ona je totiž důležitá. Pokud se vrátíme, a to jsem se pokoušel i vysvětlovat některým novinářům, a myslím, že potom, když pomínou některé takové ty šílenosti, a já jsem rád, že kolega Jurečka tedy řekl to, co tady řekl, protože já tu zprávu vyšetřovací komise, a řeknu hned, z jakého důvodu.

Ale je tam jedna věc nebo určitě jedna kapitola, kde se shodneme – a to jsou návrhy nějakého dalšího řešení. Pokud by se to nezvrhlo v tohleto politické obviňování, nějaká linie prostě, jak to tady někdo se snaží zakopávat a jaké zločinné spolčení, a bylo to o tom, že

vyšetřovací komise nechce suplovat práci policie, což tvrdila na začátku, jakkoliv se tedy tak úplně nechovala, protože samozřejmě i členové vyšetřovací komise kritizují práci vyšetřovatele, a to je návaznost na to – to tady... on tady teď... jo, je tady, Marian Jurečka – jestliže já jsem hovořil, Mariane, vaším prostřednictvím, pane předsedající, o amatérech, tak jsem nemyslel amatérech celkově, ale amatérech vyšetřovacích. To znamená, já se velmi pozastavuji nad tím, že vyšetřovací komise hodnotí práci profesionálních vyšetřovatelů-policistů. To jsem řekl, prostě pro mě, že tohle je ten amatérismus. Ale já se vzápětí dostanu k tomu, proč si myslím, že je tam spousta důkazů toho amatérismu.

Ale když se podíváme zpátky (na) 20. září, tak je potřeba si uvědomit jednu věc, která se zapomíná. To na tom počátku nebyl okamžitě viditelný výbuch někde s nějakou obrovskou otravou ovzduší nebo vody, to nebyl požár, to nebyla hořící skládka, kde jsou hlášeni mrtví či zranění. To byla otrava vody, ke kterým dochází v desítkách případů ročně, a samozřejmě na začátku, v prvních hodinách, se postupně rozvíjela. A to je také odpověď na to, k čemu se za chvíli dostanu. To znamená, nebyl to ten případ, kdy se něco stane dramatického okamžitě a začnou se sjíždět všechny složky záchranného systému, politici, zásahové týmy z obcí, krajů. Navíc ty umírající ryby byly pozorovány řádově skoro dva kilometry od prvního vyústění chemičky a k masivnímu úhynu – aspoň podle našich informací – v té první chvíli docházelo následně od Hustopečí nad Bečvou, tedy více jak pět kilometrů. To znamená, nikdo v tu chvíli – a to je, prosím vás, potřeba, vraťme se do toho 20. září – neviděl ve vodě žádnou jasně rozpoznatelnou látku, barevně ani čichově identifikovatelnou – a jak jsem říkal, těch příčin havárie na tom začátku mohlo být podstatně víc, a proto také dneska posuzujeme prostě, že víme – rozpitváno do poslední minuty – všechny věci, co tam kdo dělal nebo nedělal.

Dnes každý ví, že šlo o kyanidy a že příčinou byl nějaký průmyslový provoz. Ale znovu říkám, toho 20. září tohle vůbec jasné nebylo. A já se dostanu k těm detailům. To, že se dnes zpráva snaží celou havárii označit za selhání České inspekce životního prostředí, protože jako jedno z hlavních zjištění bylo, že jedna její pracovnice nevyjela na místo havárie, je pro mě absolutně absurdní.

Ze zákona, konkrétně z vodního zákona, řídí práci při havárii pracovník vodoprávního úřadu, což je logické, protože místní vodoprávní úřad má místní znalost toku, zná, jaké jsou v okolí provozy, ví, kde jsou vyústi, ví, co se na tom toku děje, a koneckonců to potvrzuje i zpráva vyšetřovací komise. A to se také v den havárie dělo, ať už tou řídicí osobou byl pracovník vodoprávního úřadu ve Valašském Meziříčí nebo pracovník vodoprávního úřadu v Hranicích dále po toku řeky.

Na pomoc a konzultaci si úředníci vodoprávních úřadů, opět ze zákona, přizvou správce toku, tedy někoho z Povodí, a Českou inspekci životního prostředí. Vše probíhalo standardně jako u každé jiné havárie doposud: na místo přijel jeden inspektor z ČIŽP, který měl v neděli službu a byl místu havárie nejbližší. To je jeden z dalších závěrů komise, která je v šoku, že tam přijel jeden inspektor. No ano, přijel tam jeden inspektor, protože on držel tu službu a v tu chvíli samozřejmě Olomouc je blíže než Brno, protože kdyby tam jel z Brna, tak by mu to trvalo další hodinu. A to jsou věci, které když se zasadí do kontextu, tak dávají logiku. To znamená, druhý inspektor celou věc s vodoprávním úřadem konzultoval po telefonu, to je naprosto standardní ve chvíli, kdy dojezdová vzdálenost pohotovostního pracovníka České inspekce je z místa bydliště od doby jemu nahlášené havárie téměř tři hodiny. Znovu říkám – a málo se to ví – Česká inspekce má krajská pracoviště, drží službu, drží službu jeden pracovník a ten tam přijede, a shodou okolností pracovník, který tam přijel z Olomouce, byl ještě specialista právě na vyšetřování vodních havárií, protože tu službu nemusí vždycky držet samozřejmě specialista na vodu, může to být specialista na ovzduší.

A z tohoto se dělá jeden z hlavních problémů, že tam tedy přijel jeden člověk, ale, vážení, to je naprosto běžné, protože on tam není jediný vyšetřovatel. Česká inspekce tam přijede na pozvání buď vodoprávního úřadu, anebo Integrovaného záchranného systému, nejezdí tam automaticky, a ten člověk tam nedělá na tom místě, co chce, a to je i v té zprávě komise řečeno – on tam plní úkoly toho, kdo ho tam pozval, v tomto případě vodoprávního úřadu.

To znamená, komise – a to jsem tady také už dneska slyšel – obviňuje ze selhání Inspekci životního prostředí, když ve společnosti DEZA nebyl odebrán vzorek. Podle komise měl být odebrán vzorek proto, aby se vyvrátilo podezření této chemičky. Takže obráceně: znamená to, že automaticky se má odebrat vzorek z DEZA nebo z jiné takové fabriky, protože ona je primárně podezřelá?

A to je to, co je samo o sobě skandální vyjádření komise, protože vedle společnosti DEZA nebyly v tom prvním, v těch prvních dnech a právě na základě konkrétní zkušenosti – a inspekce to opakovaně řekla, že rozhodování inspektora, zda budou odebrány vzorky, je zcela v odborné kompetenci a zkušenostech tohoto inspektora, v tomto konkrétním případě se navíc jednalo o inspektora s dlouholetými zkušenostmi s technologiemi čištění odpadních vod v kontrolovaných provozech, a rozhodnutí inspektora o odebrání, respektive neodebrání vzorků bylo jasně inspekcí zaznamenáno. Takže ne nějaká náhoda, taktéž poskytnutí odborné spolupráce je doloženo, oni při odběru vzorků tam byli ve třech: byl tam pracovník inspekce, byl tam pracovník Povodí a byl tam pracovník vodoprávního úřadu. Ale co – jestli se nemýlím a myslím, že se nemýlím – ovšem není jako základní věc ve zprávě vyšetřovací komise, není tam informace, která je strašně důležitá, že kromě toho, že nebyl na základě toho, že ten inspektor si to vyhodnotil, že tam nevidí nic sensoricky podezřelého, tak on nebo oni, protože byli tři, neodebrali vzorky ani v dalších 18 průmyslových společnostech. Ale o tom se ve zprávě nemluví. Mluví se jenom o tom, že nebyl odebrán vzorek DEZA. Ale oni z těch 21 míst, společností, odebírali – jestli se nemýlím – ve dvou, protože měli podezření z hlediska svých zkušeností a sensorických hodnocení stavu té vyústí, že tam ten důvod je. Prostě automaticky se neodebírají vzorky ze všech vyústí. To totiž není ani technicky možné a ani časově.

Chápu, že vás to možná překvapilo, ale když se podíváte na standard v minulosti, jak zjistíte, že to tak prostě je, a já se k tomu hned dostanu. Ale mně právě připadá neuvěřitelné to, co tady říkal pan předseda Rakušan, kdy on vlastně řekl – no právě z té DEZA se to mělo vzít.

Ten inspektor vůbec netušil, když tam přijel, protože jel odněkud z Olomouce, on nezná, odkud má brát vzorky. Mimochodem, tomu inspektorovi říká, odkud má vzít vzorky, pracovník vodoprávního úřadu. Nekruťte hlavou, pane kolego, omlouvám se, protože prostě tohleto je ze zákona. A když ta komise ten zákon studovala, tak si tohleto měla nastudovat. A vy to tam taky píšete, že to je odpovědnost vodoprávního úřadu.

To znamená, znovu říkám, vzorky odebíral tento tým lidí pouze tam, kde to bylo podle jejich zkušeností podezřelé a kde byly viditelné známky něčeho nestandardního na vyústí nebo na provozu, to je úplně standardní postup komise. A znovu říkám, ty vzorky nebyly odebrány v 19 společnostech, jedna z nich byla DEZA, a z těchto důvodů. Vy hovoříte ve zprávě pouze o Deze, zcela cíleně, ale už tam neříkáte, že v dalších 18 společnostech.

To znamená, přestože komise dle zprávy zjistila, že v době havárie v úseku u Valašského Meziříčí řídil práce pracovník vodoprávního úřadu Valašského Meziříčí, a dále, přestože zpráva uvádí, že probíhala telefonická konzultace ČIŽP Brno s pracovníkem vodoprávního úřadu, který si přítomnost pracovníka ČIŽP nevyžádal, nevyžádal! A on si ho vyžaduje, ten člověk tam nemůže jen tak přijet, on prostě je někým vyžádán. Ale bylo jasné

domluveno s vodoprávním úřadem Valašského Meziříčí, že se dostaví do 130 kilometrů vzdálené lokality ten člověk z Brna, bude-li potřeba, pokud mu někdo zavolá.

Dále bylo pracovníkem oblastního inspektorátu Brno doporučeno, aby byly provedeny odběry akreditovanými pracovníky laboratoří. Dále existuje digitální stopa o tom, že pracovník ze 70 kilometrů vzdálené ČIŽP, oblastní inspektorát Olomouc, byl na místě otravy minimálně ve 14.29. Tady je další věc. Tady je ve zprávě jasně řečeno, že na jedné straně rybáři tvrdí, že tam pracovníka inspekce neviděli, že ho tam viděli až v 16. Tomu se věří automaticky. Nic proti rybářům, oni se mohli splést, nebyli všude. Ten člověk má digitální stopu na fotografiích, že tam byl ve 14.29, ale to mu nikdo nevěří! To mu nikdo nevěří, to prostě jako lže. Jestliže to je inspekce, tak lže – jestliže jsou to všichni ostatní, mají pravdu. To je neuvěřitelné! To je opravdu "vohli, co mohli".

Zpráva tedy konstatuje, že největším selháním postupu úřadů při havárii je, že se pracovnice ČIŽP Brno nedostavila na místo havárie, i když podle zákona tuto povinnost nemá a vyjíždí na vyžádání vodoprávního úřadu nebo složek Integrovaného záchranného systému, a že pracovnice pohotovostní služby ČIŽP Brno neinformovala telefonicky svého ředitele. Vyšetřovací komise se prostě domnívá, že tam měla být, i přes to, že to zákon České inspekci neukládá ani nestanovuje. A to je hlavní závěr, hlavní reakce komise.

Říkám znovu, podívejte se prosím do zákona, a předpokládám jsem, že vyšetřovací komise to ví, Inspekce životního prostředí není zásahovou jednotkou ani součástí Integrovaného záchranného systému. Podle platného vodního zákona není ani subjektem, který řídí takzvané zmáhání havárie. Podle vodního zákona je řízení prací při zneškodňování havárie na vodách příslušný vodoprávní úřad na ORP, na jehož území k havárii došlo. Inspekce se podle současné praxe zdaleka neúčastní všech nahlášených havárií, je konzultačním a kontrolním orgánem. Primární odpovědnost mají z povahy věci místně příslušné vodoprávní úřady, protože logicky jsou tam nejdřív společně s Hasičským záchranným sborem, a mají místní znalost. Já si myslím, že to je i pro laika pochopitelné. To je naprosto standardní praxe.

Pro zajímavost: v minulých letech – dělali jsme si samozřejmě statistiku – inspekce je průměrně ročně zvána ke 20 až 25 procentům případů. To znamená, opravdu ve většině případů ani není pozvána a řeší to jiné orgány. Zcela standardně pak na místo běžné havárie přijíždí jeden inspektor, který má službu. Je samozřejmě znovu rozdíl, když se něco dramatického stane, opravdu věc, kdy je to okamžitě havárie, kde přijede policie, hasiči a je to něco, co je okamžitě viditelné a kde je jasné, jaký bude vývoj. Tady v těch prvních hodinách bylo jasné, že stačí jeden inspektor, protože na místě už byli hasiči, byl tam vodoprávní úřad, byla tam policie, byli tam prostě ti, kteří tam z logiky věci přijeli dřív, protože to bylo nahlášeno inspektorovi ve 12.07 a on tam byl ve 14.29.

To znamená, pokud chceme u každé havárie armádu osob, nezbude než opravdu ke každé, ale každé havárii, protože nemůžete vědět, jak se to vyvine, povolát nějakou zásahovou složku a k tomu také slouží pak náš návrh, kde, znovu říkám, je jediná věc, kde se shodujeme se správou vyšetřovací komise.

Takže další výrok ze zprávy: "Mělo být prováděno takzvané ofenzivní řešení k původci havárie ze strany ČIŽP Brno." Znovu: je naprosto jasné, že reálná přítomnost jednoho pracovníka, který by přijel – protože to se vyčítá tomu Brnu, že nepřijelo těch 130 kilometrů – který navíc nezná danou lokalitu, průmyslové činnosti probíhající na této lokalitě, charakteristiku toku a tak dál, by neměla žádný zásadní vliv na průběh vyšetřování. Reálná doba dojezdu pracovníka z Brna na lokalitu po nahlášení vodoprávního úřadu a vzhledem ke vzdálenosti by byla mezi 16. a 17. hodinou, přičemž ze zápisu vodoprávního úřadu vyplývá, že v 17.30 byly již v lokalitě prvního úhynu ryb zpozorovány živé ryby, a z toho jasné

vyplývá, že telefonická konzultace s těmi, kteří byli na místě, je operativnější. Ale závěr zprávy je, že tam měla ta paní nebo ten pán z toho Brna prostě přijet, v každém případě, i když se to normálně nedělá, i když to není standardní z toho hlediska, ale měla tam přijet, protože si to pan Gazdík a další členové myslí. Protože oni vůbec netuší, jak funguje inspekce, ale mají tedy jasný důkaz, že tam měli být.

Další věc: inspektor údajně nepostupoval směrem k potenciálním místům zdroje otravy, nekonal dle metodického pokynu ČIŽP postupu při havárii. No, pomejme, že ten metodický pokyn byl schválen až potom, to zpřesnění, takže podle mě těžko mohl konat. Ale znovu říkám: ze zápisu vodoprávního úřadu Hranice jednoznačně vyplývá, že tento řídicí orgán nestanovil inspekci za úkol zjišťovat příčinu havárie, a tudíž potenciální zdroje otravy. Prostě to v tom zápisu je. To jsou věci, které jsme opravdu rozebírali a inspekce, dostali jste všichni od České inspekce životního prostředí rozbor jednotlivých tvrzení, kde opravdu vyplývá, že všechno, co se mohlo, se hodilo na Českou inspekci životního prostředí, i když to nemá v kompetenci, i když to nemá v gesci, i když to neměla dělat – prostě hodí se to, protože inspekce rovná se Brabec a Brabec rovná se Babiš.

Vzorky měly být zajištěny bezprostředně... Další závěr: "Vzorky měly být zajištěny bezprostředně po ohlášené havárii maximálně do jedné hodiny od příjezdu na místo." To je další závěr vyšetřovací komise. No, to je strašně pozoruhodné, protože podle zpráv první na místě byl Hasičský záchranný sbor a vodoprávní úřad, a to přibližně ve 12.15 až 12.45. To znamená, vzorky měly podle komise být odebrány nejdéle do 13.15 a 13.45, ale ten inspektor tam přijel ve 14.29, protože, znovu říkám, nemá ani vrtulník, ani majáček. V tu dobu tedy nebylo ani možné, aby byla inspekce na místě. A proč je neodebrání vzorků vyčítáno inspekci? To je prostě nepochopitelné! Respektive je to pochopitelné, ale je to naprosto nespravedlivé a je to opravdu skandální, opět ohnuté.

Opět zdůrazňujeme, že první úhyn ryb byl zaznamenán rybáři kolem 10. hodiny, ale to nahlášení bylo až po 11. hodině. To znamená, že pokud by to bylo takhle, tak by ty vzorky musely být odebrány už někdy kolem poledne. A znovu opakuji, to prostě technicky není možné, takže vyšetřovací komise navrhuje řešení, které vůbec není realistické, protože jestliže máte na té řece desítky, nebo dokonce stovky výustí, tak mi řekněte, představte si to normálně lidsky, kolik lidí by se tam muselo rozběhnout, aby do hodiny odebrali vzorky na těch desítkách výustí, když každý ten odběr vzorků má nějaké svoje jasné parametry. Těch lidí by muselo být mnoho desítek. To prostě není realistické v této chvíli. Ale znovu říkám, za chvíli se dostanu k tomu, kde jsme ve shodě.

Podle zprávy rovněž Česká inspekce selhala ve včasném zahájení řízení o ekologické újmě. Jenže zákon o ekologické újmě se vztahuje na ekologickou újmu způsobenou některou z činností stanovených v tomto zákoně, tedy například určitým typem provozní činnosti. Vzhledem k tomu, že skutečnost, čím přesně byla způsobena havárie, nebyla známa až do doby sdělení obvinění Policií České republiky, tak prostě nebylo ani zřejmé, zda tento zákon vůbec lze využít. Navíc se standardně postupuje podle vodního zákona a tam já nevidím žádný problém.

Další nesrovnalost – ale těch nesrovnalostí je samozřejmě mnohem víc: zpráva uvádí, že chyběla rychlost odběrů. Ty byly údajně provedeny až kolem 17. hodiny. Přitom ta samá zpráva na různých místech uvádí, že vzorky byly odebírány průběžně už od 12.30. Zpráva rozsáhle prezentuje domněnky zástupce rybářského svazu pana Pernického, ale i dalších, a to už jsem říkal, že ČIŽP Olomouc na místě nebyla ve 14.29, jak tvrdí, ale v 16 hodin, jak si myslí člen rybářského svazu. Pro mě neuvěřitelné! Prostě tam si někdo myslí, že tam tu inspekci neviděl, a samozřejmě se bavíme o poměrně dlouhém toku a on toho člověka z té inspekce ani neznal osobně, tak jak ho mohl poznat? Ale je přesvědčen, že tam nebyl a že tam musel být až ve čtyři.

Stejný člen rybářského svazu, a to je zajímavé tvrzení, to se objevilo i mnohdy v médiích, že byl na místě cítit chlor. Toto ovšem popírají, jak je uvedeno ve zprávě, jak hasiči, tak všechny vodoprávní úřady i zástupci povodí, a zprávy navíc uvádí, že rybáři o přítomnosti chloru začali mluvit až dva dny po havárii. Takže co to je za záhadu? Prostě ve chvíli, kdy tedy rybáři říkají, že tam cítili chlor, někomu to řekli, není to nikde v žádném zápisu, nikde to není... (Reakce poslance Gazdíka mimo mikrofon.) Znovu říkám, Hasičský záchranný sbor, vodoprávní úřady, všichni, kteří tam zasahovali, a domnívám se, že hasiči by poznali chlor, myslím, že s tím mají dost zkušeností, a nikdo, ani lidé z Povodní Moravy – ptal jsem se, nikdo nic tam necítil. A myslím, že to uvedli i do protokolu, není-liž pravda. Je to tam. To znamená...

Další rybář před komisí vypověděl, že nebyly velitelem hasičů převzaty jím odebrané vzorky. Ale víte proč? Ale to už se nepíše! Protože hasiči už měli podobné vzorky ze stejného místa i času, a navíc řádně odebrané. To je tedy ta pravda, záhada o takzvaných vylitých vzorcích. Tam jsou totiž všechny ty věci, které jsou nahozené jenom z jedné strany, ale to, co se tam nehodí, už tam není. Prostě tam je jenom jedna verze. To se neověřovalo, to se věřilo. Někomu se slepě věří, ať řekne cokoliv, tak je to pravda, ale někdo, kdo se brání a dává vysvětlení, tak to tam není. Já prostě tohle nechápu.

Dále zpráva konstatuje – to je zajímavé, bavme se o prevenci – že Česká inspekce životního prostředí v posledních letech neudělala v areálu Energoaqua žádnou kontrolu zaměřenou na ochranu vod. Chybí ovšem úplně jednoduchá odpověď, že Česká inspekce životního prostředí by musela provádět ve stanoveném intervalu kontrolu pouze v případě, kdyby společnost Energoaqua provozovala zařízení – průmyslovou čistírnu odpadních vod – dle zákona o integrované prevenci nebo dle zákona o prevenci závažných havárií nebo na základě podnětu, ale k tomu prostě nedošlo. ČIŽP primárně provádí kontroly těchto provozů, kde četnost kontrol je stanovena zákonem, ale provoz, který dodávaly na ČOV Energoaqua vody nebo samotná čistírna v Rožnově nespádají pod žádný zákon, který stanovuje povinnou frekvenci kontrol, a tato povolení dává krajský úřad. Ale opět je tam prostě řečeno, že to je určitě tedy problém inspekce, i když to nemá v kompetenci, ale ona měla vědět, ona tam měla udělat kontroly, byť jí to nepřísluší.

Komise ve zprávě dokonce kritizuje vyšetřovací metody Policie ČR, že pracovala příliš rychle – také to tam dneska padlo, když první informace o kyanidech byly dostupné teprve ve středu a ona policie již v pátek zformulovala zadání otázek pro znalecký posudek. Co k tomu dodat? Opravdu má někdo z komise schopnost posoudit to vyšetřování? Členové komise měli možnost nahlédnout do vyšetřovacího spisu, tu možnost já jsem neměl, ale podle toho, co... (Opět poznámka poslance Gazdíka mimo mikrofon.) Ano, to je ten rozdíl. Ale podle toho, co jsem včera přečetl v Hospodářských novinách, a zjevně tedy Hospodářské noviny mají k dispozici aspoň část toho spisu, protože tam citují ty důkazy, tak mně tedy připadá, že důkazy rozhodně nechybí, protože vy se tady snažíte neustále fabulovat, jak k tomu důkazy chybí, jak policie nemůže konat, jak ten případ zůstane nevyšetřen. To je neuvěřitelné! Tomuhle já říkám ovlivňování práce policie v přímém přenosu! Tohle, tlak na vyšetřovatele, tlak na autora znaleckého posudku. To považujete za normální? Tohle považujete za normální, že tady vyšetřuje Policie České republiky, orgány činné v trestním řízení, a vy neustále prostě říkáte: Ale oni to dělají blbě, to mělo být takhle, to určitě takhle nebylo, my máme jiný posudek. Kde to jsme? To přece není běžná, normální situace! Takže vy říkáte, že policie, všichni jsou součástí zločinného spolčení? Tak to nevím, pane kolego Gazdíku, vaším prostřednictvím, pane předsedající, komu budete dávat to trestní oznámení, když jsou vlastně všichni spolčení, že? (Reakce poslance Gazdíka mimo mikrofon.) Na to se těším. Rád to policii všechno vysvětlím, řeknu, jako kdo tam ve skutečnosti ovlivňoval.

To znamená, ve zprávě je strašná spousta věcí, které jsou úplně ohnuté, naprosto zmanipulované tak, aby z toho ta inspekce vyšla jako viník, byť jsou tam vodoprávní úřady, krajské úřady, já nevím, kdokoliv další, ale ne! Tam v každé té kapitole, kde se mluví o někom jiném, tak to vždycky nakonec skončí systémem: Inu, Kartágo musí být zničeno. To skončí, že to je stejně nakonec vina té inspekce. Ona měla vědět, ona tam měla jet, ji to mělo napadnout. Mně je těch lidí upřímně líto, protože vy jste prostě... A je to tady a já na závěr ještě krátce budu komentovat samozřejmě příspěvky kolegů v rámci přednostních práv.

Je zde ale jedna část, a to už jsem upozornil, to vás možná potěším – i když myslím, že vás ne – kde jsme se závěry komise ve shodě, a to v té – a on o tom mluvil pan předseda Jurečka, a tam se určitě shodneme – a tam se jednou a poprvé a naposledy kupodivu mluví o Ministerstvu životního prostředí a ta zmínka je ve zprávě pochvalná, kde komise kvituje, že Ministerstvo životního prostředí připravilo dobrou novelu vodního zákona. Děkuji, já si myslím, že je dobrá. A protože my jsme si už před několika měsíci udělali samozřejmě rozbor těch věcí, udělali jsme si interní audit, vyšetřoval to ombudsman, takže to není jediné vyšetřování, vyšetřovací komise, a došli jsme k názoru, že opravdu stávající legislativa zdaleka nepokrývá dostatečnou koordinaci zásahů mezi jednotlivými složkami, a především vodoprávní úřad u větších havárií nenese nebo nemusí unést tu svoji řídicí roli, vyplývající ze současného zákona. A já si myslím, že se to tady stalo, a to je to, kde není pravda, že ani inspekce by nepřiznávala, že ona si také neupravila svoje dokumenty na základě téhle havárie, protože ano, ukázalo se, že pokud má vodoprávní úřad skutečně velet velké havárii, nebo kde se postupně ukáže, že to je velká havárie, která navíc ještě je na hranici dvou krajů, je tam několik vodoprávních úřadů, ORP, a dokonce i dva krajské, tak je prostě potřeba to řízení svěřit někomu jinému. Ke stejnému závěru došel mimo jiné ombudsman, který, říkal jsem, že se zásahem rovněž zabýval. Proto jsme připravili návrh novely vodního zákona, která jednoznačně vymezuje zodpovědnost a kroky jednotlivých úřadů. To je odpověď i pro pana předsedu nebo místopředsedu Okamura. A připravili jsme také pro vodoprávní úřady metodiku, takovou kuchařku, jak při mimořádných haváriích postupovat.

Ostatně, jak jsem říkal, zpráva kroky MŽP v tomto kvituje a zároveň souhlasí i s navrženým rozdělením kompetencí. Novela zákona o vodách rozliší havárii běžnou a havárii mimořádného rozsahu. Zneškodňování běžné havárie bude nadále na vodoprávním úřadu obce a pro objasňování příčin si bude moci úřad vyžádat spolupráci správce vodního toku nebo České inspekce. U havárie mimořádného rozsahu bude vždy práce na zneškodňování nově řídit Hasičský záchranný sbor – z logiky věci. Hasičský záchranný sbor samozřejmě má velitele zásahu, je to organizace služební, to znamená, je to něco, co jsme přesvědčeni, že bude fungovat. My jsme to projednali se všemi subjekty včetně Hasičského záchranného sboru, máme tu novelu připravenou a já jsem přesvědčen, že to povede k tomu, že v těchto haváriích opravdu už se takováhle záležitost té nekoordinace nebo slabé koordinace mezi jednotlivými složkami nestane. To znamená, povinně bude s hasiči spolupracovat vodoprávní úřad, kterému i v těchto případech bude náležet šetření příčin havárie, a opět si bude moci vyžádat spolupráci správce toku. Pokud rozsah běžné i mimořádné havárie přesáhne hranice území jednoho kraje, jako právě na Bečvě, spolupracujícím vodoprávním úřadem bude vždy krajský úřad, a to podle místa vzniku havárie či dle toho, který kraj je havárií nejvíce zasažen.

Novela vodního zákona počítá s tím, že veškeré náklady spojené se zneškodňováním havárie je povinen uhradit původce havárie. Návrh také zásadně zvyšuje stávající sankce za znečišťování vod, v případě vypouštění odpadních vod s obsahem nebezpečných závadných látek v rozporu s povolením nebo bez povolení až do výše 25 milionů korun, dneska je to 5 milionů korun, za neohlášení havárie může padnout pokuta až ve výši 5 milionů korun, na

2 miliony korun se zvyšuje i pokuta za nečinnost při zneškodňování havárie. Zcela nově se zavádí skutková podstata způsobení havárie, kdy může být udělena až milionová sankce.

Mezi tím také není pravda, že se nic nestalo. Česká inspekce upravila svoji metodiku. Jak jsem říkal, připravila se metodika pro vodoprávní úřady. Řeka Bečva je dneska nejstřeženější řekou v České republice a díky tomu, že tam probíhají pravidelné odběry vody, každý týden na několika místech, nikdo neví dopředu, kdy, kde, je to veřejně přístupné, ty informace. V nejbližší době by tam měl být – bohužel se to zdrželo z důvodů částečně covidu a částečně i technických – automatický odběrač na vzorky, který realizuje Výzkumný ústav vodohospodářský.

Kolegyně, kolegové, já jsem se snažil dát jenom několik důvodů nebo důkazů, o kterých jsem naprosto přesvědčen, že vedou k jednoznačnému přesvědčení, že výsledný text zprávy je zmanipulovaný tak, aby maximum údajných pochybení mohlo být připsáno na vrub České inspekce životního prostředí. Je neuvěřitelné – znova opakuji – v kolika částech zprávy, které se zabývají odpovědností jiných složek, je nakonec závěr, že to je stejně selhání České inspekce životního prostředí. Některé závěry pak opravdu ukazují, že zpráva – a při vši úctě a znovu říkám – to prostě není o tom, že by členové komise nebyli profesionály ve svých oblastech, ale že je sepsána laiky, kteří nemají vůbec představu, jak v realu probíhá šetření podobných událostí.

Podle mě zjevně záměrně nejsou ve zprávě informace, které se nehodí autorům do krámu, například ta informace, že ten vzorek byl odebrán nebo nebyl odebrán nejenom z Dezy, ale z dalších 18 společností, z těch důvodů, které jsem říkal, to znamená na základě rozhodnutí konkrétního inspektora a na základě toho, že tam byla skupina lidí, kteří rozhodovali, kde vzorek odebrat nebo neodebrat. Určitě vypovídali v této věci, pokud jste si je pozvali, škoda, že jste si nepozvali mě – zjevně záměrně nejsou tedy ve zprávě informace, které by mohly rozmělnit tu jednoznačnou linku, která byla od začátku jasná. Takhle to bylo jasné: pokud policie šetří způsobem, který někomu nevyhovuje, protože to neskončí u té společnosti, kterou byste si asi někteří z vás přáli, tak to prostě aspoň uděláme, aby ta politická linie mohla být v této zprávě. Ať to vyplývá ze zákona, nebo nevyplývá, ať už orgány činné v trestním řízení došly k jiným závěrům, ať to nemá logiku věcnou, nebo časovou, prostě nám je to jedno, přece víme, jak to má dopadnout.

Znovu říkám: jestliže tady někteří mluvíte o zločinném spolčení, kterého by se pak ale účastnila policie dozorovaná státním zástupcem, státní podnik Povodí Moravy, několik vodoprávních úřadů, Hasičský záchranný sbor, ČIŽP, laboratoře a další subjekty, tak já už nevím, co na to říct. Možná ti, kteří to říkají, to posuzují podle sebe, co by dělali, a podle vlastního vidění světa, nevím. Ale s plnou vážností říkám, že manipulujete a ohýbáte reálný stav věci a na tomto základě pak obviňujete konkrétní lidi, kteří se snažili dělat své nejlepší. Rozpítváváte jejich kroky minutu po minutě s obrovským množstvím informací, které máte teď rok poté, a oni je samozřejmě neměli toho 20. ani 21. září. Obviňujete je z toho, že nedělali to či ono, aniž víte, jak to vyšetřování reálně probíhá v jiných případech.

Podle vašich návrhů, a to už jsem říkal, by skutečně podobnou havárii musela asi šetřit vždycky jenom armáda anebo výjezdové jednotky desítek lidí, protože jestli berete jako hlavní selhání inspekce, že tam nepřišel jeden člověk, a ten druhý tam přijel, tak chcete říct, že v těch dvou lidech by to najednou vyšetřili? To je prostě nesmysl, to je nesmysl i pro laika. Prosim, uvědomte si to. Jak byste opravdu na několikakilometrovém toku, s mnoha výpusťmi, chtěli do hodiny okamžitě odebrat vzorky? Proto jsem řekl, a ne z jiných důvodů, že načasování i vyznění zprávy považuji za zpolitizované a s řadou neodborných závěrů. Samozřejmě, média tam tenkrát bohužel dala jenom to zpolitizované, ale neměl jsem možnost říct proč: protože tady jsou ty důkazy a všichni je mají. Ta zpráva je veřejná a reakce inspekce životního prostředí je také veřejná. Prosim, podívejte se na to a porovnejte si ty věci, jestliže

máte zájem hledat pravdu. Jestliže nemáte zájem, jenom politicky před volbami hledat prostě zločinné spolčení... Protože to je vysvětlitelné, to je vysvětlitelné a pochopitelné.

Znovu říkám: já to považuji za bezprecedentní snahu ovlivnit nezávislé policejní vyšetřování, zpochybňování práce soudního znalce, či dokonce vyšetřovatele. Za sebe mám plnou důvěru v orgány činné v trestním řízení a nikdy by mě ani nenapadlo, i kdybych byl na druhé straně té pomyslné barikády, abych kritizoval policii a ukazoval a oslaboval její práci. Je to snaha zasáhnout do sněmovních voleb tak, jak se o to stejní aktéři snažili před krajskými volbami, které se konaly jen několik týdnů po havárii na Bečvě. Prostě opět antiBabiš jako vyšitý.

Kolegyně, kolegové, velmi mne mrzí, co se před rokem na Bečvě stalo, ale to, co se kolem toho případu (nesmyslně?) rozpoutalo, to je opravdu síla. Vyčítám si to a už jsem stokrát řekl, že bych si za to nafackoval, že jsem před rokem byl až příliš optimistický, když jsem věřil, že to vyšetřování bude rychlejší, a tenkrát jsem tomu opravdu věřil. Napsal jsem to a to považuji určitě za chybu, že jsem prostě byl naivní, že to půjde rychleji. Ano, všichni bychom byli nadšeni, kdyby to skončilo daleko dřív, Ale jestliže jsem někdy řekl, a to ať si opraví některá média, jak Brabec první vyloučil Dezu – ne, nevyloučil. Prostě jsem reagoval až na to, když pan Gazdík začal sdílet na svých profilech, kdo to způsobil, tak na to jsem potom reagoval. Do té doby bych to neudělal, nikdy, protože bych do toho nezasahoval, nikdy, a nezasahujia, ale až v té době jsem se začal bránit. Ale nebránil jsem Dezu, bránil jsem sám sebe. Já vám to mohu ukázat, omlouvám se... (Vystupující si jde pro podklady.)

A tohle... Ano, je to z vašeho profilu, pane předsedo. Je, že jo, že to je? (Ukazuje podklady.) Tak tohleto potom pan Gazdík, někdy přibližně 25., 26. to mohlo být, v září. Protože 27. – A tady je: "Zbavit Bečvu ryb, hotovo, Agrofert jde za kyanid." Na tohleto jsem reagoval, vážení, ne na to, abych někde hájil Dezu. Já jsem hájil Ministerstvo životního prostředí a inspekci. A kdyby tohleto se nezačalo objevovat na těch sítích v září, tak jsem nikdy, nikdy se k tomu nevyjadřoval. Tohle je totiž ten důvod, proč vlastně jsem byl vyprovokován k tomu, abych nakonec se k tomu vyjádřil, protože bylo před krajskými volbami (Opět ukazuje podklady.) a vy jste tady jasně dávali nějaké spojení, protože už jste věděli, už jste věděli tři dny po tom, kdo to udělal. A potom... to už nevidíte nebo nevidíte, ale tohleto je z 27. 9., a to je opět pan Petr Gazdík, který říká: "Tak DEZA to podle mých informací, nových věrohodných informací s velkou pravděpodobností nebyla. (Opět ukazuje.) Řeku Bečvu otrávil jiná firma. Ukáže se to během pár dní. Omlouvám se tedy." Což jsem ocenil a taky jsem to panu Gazdíkovi napsal, že to oceňuji, že "jsem zveřejnil něco, co se nepotvrdilo. Původní informace byly opravdu jiné, nezlobte se." Ano, korektní, korektní! Ale proč jste potom lhal, pane předsedo, v televizi, když jste říkal, že jste nic takového ani nenapsal a ani neodvolával? Tomu nerozumím, ale to už musíte vědět vy. Já jenom vysvětluji, proč – a to je i pro média – proč jsem se vlastně k tomu začal vyjadřovat, protože do té doby to prostě byla odborná záležitost, kterou vyšetřovala inspekce a pak policie, a mě ani vůbec nenapadlo to spojení, ani bych to nikdy neřešil, protože nikdy jsem inspekci nezasahoval do žádných záležitostí.

To znamená, já jsem přesvědčen, že – a rád to dokážu – že nikdy jsem ani já ani mí kolegové neudělali nic, co by bránilo nezávislému, objektivnímu vyšetření otravy principem "padni komu padni". A jsem přesvědčen, že všichni, kteří tenkrát kolem řeky zasahovali, udělali vše podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. O tom, že mohli být některé postupy jinak, o tom jsem tady mluvil, a to říkám, ano. Také proto jednoznačně jsme změnilí legislativu a měníme legislativu, protože skutečně ta koordinace vážla. I inspekce na základě toho udělala některé úpravy. Ale mě na tom nejvíc mrzí to, jakým způsobem očerňujete lidi z inspekce. Já jsem politik, já to snesu, není to příjemné, ale snesu to. Ale jakým způsobem očerňujete ty lidi z inspekce, kteří jsou tam daleko před Geussem, dlouho před Geussem, jeho

zástupce, a vy tady říkáte: No, my je vykopeme všechny, protože jsou určitě spojení s tím Babišem.

Za chvílku požádám, aby Sněmovna umožnila promluvit panu řediteli Geussovi, který tady je, čeká. Uvidíme, jak se rozhodnete. Určitě je schopen, protože 99 % vašich připomínek jde na práci inspekce životního prostředí. K ministerstvu směřujete jedinou a ta je pochvalná, ale já jsem samozřejmě největší škůdce. A inspekci směřujete věci, které prostě inspekce nemůže, a vůbec to nesouvisí s Geussem. To řešili lidé, kteří tam pracují 20 let. To je prostě neuvěřitelné, co se tady předvádí a co v rámci tohoto politického kolotoče jste roztočili. Já jsem z toho fakt smutný, kvůli těm lidem, ne kvůli sobě a ne kvůli vám, my si to tady vybojujeme spolu. Takže mluvit o nějakém zločinném spolčení je podle mě úplně mimo zdravý rozum a jsem přesvědčen, že ve finále ani nešlo o žádný šlendrián. Jak už jsem říkal, tento případ povede k určité změně legislativy a o tom se bude diskutovat v této Sněmovně.

A nyní mi dovoluje jenom ještě pár poznámek k tomu, co tady zaznělo v přednostních právech. Paní poslankyně Pekarová Adamová, ona říká: No, máme zájem, aby se to řešilo politicky nezaujatě. Tak to je nádherný protimluv, když v zásadě první větu řekne: Já to chci zasadit do toho širokého politického kontextu, jak jsou ta chapadla prorostlá. No, kdybyste to chtěli řešit nezaujatě, tak to budete řešit právě tím způsobem, který jsme navrhovali, to znamená, udělejme nějaké týmy, kde se dospěje třeba k názoru, že tam věci mohly být udělány jinak, lépe, přesněji, změnit legislativu, na tom bychom se vždycky domluvili. Ale vám od začátku šlo o to, abyste tam vymáchali ty lidi. Vymáchali ty lidi, kteří jsou podle vás pod dozorem Babiše, který jim každý večer píše, co mají dělat. To je šílené.

Pan předseda Jurečka a s tím (?) řekl: Ano, za amatéry jsem se omluvil, respektive to jsem myslel jinak. Myslel jsem amatéři ve vyšetřování, ne jako celkově amatéři. Nicméně to pochybení a to poučení legislativní, ano, ano. To jsme udělali a děláme a tady může rozhodně komise počítat s naší spoluprací a také jsme ji dali. Dali jsme komisi všechny informace, které jsme měli.

Panu předsedovi Okamurovi už jsem snad částečně odpověděl, to znamená, délka vyšetřování – ano, mě mrzí také, že to trvalo tak dlouho, ale znovu říkám, vyšetřování od 25. září má pod sebou policie a už koná. A mimochodem, policie sama říká, že když srovná některé jiné kauzy, a možná i méně složitější, než je tahle, tak prostě to vyšetřování směrem k obvinění trvalo i delší dobu. A systémové řešení: ano, navrhuji ho.

Pana předsedu Bartoše – to už jsem komunikoval. Já bych byl opravdu rád, kdyby se k tomu mohl vyjádřit pan ředitel Geuss, jestli mu dáte tu možnost, aby mluvil o tom takzvaném – o těch čistkách, o tom, co se tam stalo, o tom, jak je to všechno propojené, a byl bych rád, aby se mohl hájit sám. Mimochodem, když už pan předseda Bartoš použil tu sníženou pokutu, kterou údajně tedy ministerstvo snížilo, tak hádejte, kdo dal tu pokutu v plné výši, v původní výši? No inspekce životního prostředí, pane předsedo, vaším prostřednictvím. Takže vy tu inspekci na jedné straně haníte, ale tady jste to neřekl. Vy jste říkal: Ministerstvo snížilo. A víte, jak se tomu říká, pane předsedo? Ale to vy asi v té státní správě neznáte. To je dvoustupňové řízení, to je odvolací orgán. Tady totiž inspekce dává pokutu a pak se k tomu vyjadřuje takzvaný orgán výkonu státní správy. Tomu já nevelím, protože to jsou zcela nezávislí lidé, kteří samozřejmě jsou ten druhý stupeň státní správy. Ale vy jste řekl zase jenom polovinu té pravdy, že někdo snížil pokutu, ale tu původní – jako v desítkách dalších případech – tu původní dala ta inspekce. Tak prosím, opět vytrženo z kontextu a hozeno takhle prosím někam do pléna, aby bylo vidět: Podívejte se, co vy tam pod tím Babišem děláte.

Je to strašné, co tady předvádíte v této zprávě, to je strašné. A já věřím, že média si postupně rozeberou – a já jsem mluvil pak s některými novináři a mám pocit, že když potom skutečně jim vysvětlujete, proč se to stalo, jak se to stalo, tak to najednou začínají chápat. Ale

zběsilou spirálu toho spolčení jste tady rozpoutali vy. A vy jste také snížili důvěru nejenom v inspekci, ale samozřejmě i v Policii České republiky. Pan kolega Blaha hovořil o zakrývání důkazů. Co se zatajuje? No, nezatajuje se nic. Já si myslím, že jsem to řekl úplně jasně.

Takže závěrem: Jsem velmi rád, že tady o tom můžeme mluvit, a jsem rád, a to říkám úplně bez ironie, že máme možnost se pobavit i o těch věcech, které určitě zaslouží zlepšení. Protože tak jako po katastrofických povodních roku 1997 se vytvářel integrovaný záchranný systém, tak prostě – a v některých jiných případech se zlepšovala legislativa – tak i tohleto je určitě předmětem a bude předmětem velké debaty o tom, jak legislativu změnit, zlepšit, aby se něco podobného neopakovalo. Samozřejmě nelze nikdy zabránit, aby se havárie, nějaká havárie stala, ať už lidskou příčinou, lidským selháním, nebo technickým selháním, ale určitě lze zajistit, aby ty orgány při takhle velkých haváriích byly možná na to lépe vycvičené, zvláště ty, které to třeba neuřídily.

Ale to, co mi na tom vadí, a proto jsem se také bál té vyšetřovací komise, ne že vznikne, ale že dojde přesně k těmto závěrům, je to, že se paralelně vyšetřuje v přímém přenosu vedle policie. A to je něco, co... Tato Sněmovna vytvořila obrovský precedens do budoucna, kdy udělala vyšetřovací komisi k živému policejnímu spisu, a tady už vidíme ty důsledky. Protože jestliže vy říkáte: Nějaké zločinné spolčení, tak já říkám, že někteří z komise, respektive někteří lidé, kteří o tom píšou, mám pocit, že dělají advokáty obviněných. Protože vy vymýšlíte on-line důvody, proč to nemohl být ten obviněný a proč to mohl být někdo jiný. Já bych si to nikdy nedovolil, vážení, kdybych byl na té druhé straně, protože nejsem vyšetřovatel. Řešil bych asi to, jestliže si myslím, že tady má být nějaká změna legislativy, to bych řešil, od toho tady Sněmovna je, ale nepletl bych se do práce Policie České republiky a orgánů činných v trestním řízení.

Takže klidně ať pokračuje jakákoliv práce, dejte si jakékoliv trestní oznámení. Každému rád vysvětlím naši pozici a naši roli, protože znovu: My jsme udělali všechno pro to, aby to bylo "padni komu padni". Jsem přesvědčen, že Policie má dost důkazů, po tom, co jsem si přečetl včera v Hospodářských novinách, jsem o tom opravdu přesvědčen, protože si myslím, že tam je celá řada velmi průkazných věcí.

Takže děkuji, omlouvám se ještě trochu za emoci, omlouvám se zpětně tenkrát za debatu, kterou jsme měli s panem kolegou v Událostech, komentářích. Byla víc vyhrocená, než jsem původně chtěl, já jsem člověk v zásadě klidný. Ale musím říct, že ty věci, které se tady dějí i kolem té zprávy, mě opravdu vytočily, protože já mám naprosto čisté svědomí. To říkám úplně jednoznačně a mohu mluvit i za své lidi, že udělali jejich nejlepší na to, aby se to vyšetřilo. A to, co se tady prostě předvádí, to očeřování, obviňování, to je fakt hnus. Děkuji. (Potlesk v levé a střední části jednacího sálu. Poslanec Faltýnek mluví s panem ministrem Brabcem, ten se vrací k řečnickému pultíku.)

Místopředseda PSP Petr Fiala: Já jsem se vás chtěl právě zeptat, že jste avizoval návrh, který jste nepřednesl.

Ministr životního prostředí ČR Richard Brabec: Děkuji, pane předsedající. Já jsem to v tom svatém rozčilení zapomněl. Já bych tady měl procedurální návrh, zda by mohl na plénu vystoupit ředitel České inspekce životního prostředí Erik Geuss. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Rozumím tomu návrhu, takže ve chvíli, kdy zahájíme ten bod a otevřeme rozpravu, bychom dali slovo potom panu řediteli, pokud to odsouhlasíme. Je to tak? Ano.

Já v této chvíli vás seznámím ještě s omluvami. Pan poslanec Tomáš Martínek se omlouvá od 12.15 do konce jednacího dne z pracovních důvodů, pan poslanec Karel Schwarzenberg se omlouvá od 10 do 13 hodin ze zdravotních důvodů. (Gong.)

Zazněl zde návrh na to, aby mohl v rozpravě vystoupit a být zde přítomen pan inženýr Erik Geuss, ředitel České inspekce životního prostředí. Já jsem přivolał poslankyně a poslance, kteří nejsou v sále, abychom mohli tento návrh odhlasovat. Žádost o odhlášení – všechny jsem vás odhlásil. Přihlaste se prosím znovu svými kartami.

Hlasujeme o přítomnosti a vystoupení pana ředitele Geusse v rozpravě.

Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 3, přihlášeno 115 poslanců, pro 114, proti nikdo. Návrh byl schválen.

Ještě než zahájíme projednávání tohoto bodu, je přihlášen s přednostním právem místopředseda klubu, pan poslanec Petr Gazdík. Prosím, máte slovo.

Poslanec Petr Gazdík: Hezký dobrý den, dámy a pánové. Vážený pane ministře, jsem strašně rád, že jste nám tady v celkem obsáhlém vystoupení zcela jasně ukázal, že nejste ministrem životního prostředí, ale ministrem pro zametání stop po ekologických zločinech. (Poslanci hnutí ANO bouchají pěstmi do lavic na protest.) Abych použil vaše slova – protože to tak prostě je. Dovolím si vznést několik otázek a odpovědět konkrétně.

To, že jste lhal při svém projevu, když jste tvrdil, že v žádné zprávě není žádná zmínka o tom, že ta voda zapáchala, dovoluji si vám ocitovat zprávu vodoprávního úřadu ve Valašském Meziříčí z 24. 9., kde je napsáno přesně: "Zasahující členové Hasičského záchranného sboru Valašské Meziříčí odebrali vzorky vody v množství cirká 21 a uhynulé ryby v množství sedm kusů. Ryby byly předány v plastovém pytli a odebraná voda v plechovém kýblu. Voda na místě mírně zapáchala."

Pane ministře, lžete. Říkáte nesmysly a nepravdy, dovedně manipulujete a snažíte se znevěrohodnit zprávu komise, kde zasedali zástupci devíti politických stran, kteří měli k dispozici listinné důkazy, měli k dispozici výsledky svědků. Většina věcí v té zprávě, stejně jako tady tento fakt o zápachu, je v té zprávě doložena. Každý z vás, milé kolegyně, milí kolegové, má možnost se s tím seznámit.

Komise měla k dispozici téměř všechny materiály, a to i od policie. Jediný materiál, který neměla k dispozici, je informace, kterou dodnes této Sněmovně i veřejnosti Česká inspekce životního prostředí dluží, a to je přesný rozbor, z kterého bylo usouzeno, že se jednalo o kyanidy, pokud se jednalo o kyanidy, tak v jaké koncentraci a jaké tam byly také jiné látky, třeba fenoly a další věci, nebo třeba volný chlor, kterým, jak 13 svědků zcela jasně uvedlo místopřisežným prohlášením, ta voda zapáchala. To jsou věci, které dodnes nevíme, a inspekce je úspěšně tají a úspěšně je tají i před komisí.

Komise poukazuje na chyby i jiných úřadů, nejenom na chyby České inspekce životního prostředí: pozdní příjezdy, nedostatečné odběry. Takže to, co tady říkáte, že ta pochybení nastala jenom na straně České inspekce životního prostředí, to prostě není pravda. Česká inspekce životního prostředí kritizuje komisi za to, že neuvědla, kdo a jak přesně znehodnotil vzorky. Ano, některé vzorky byly odebrány vodoprávním úřadem, který to měl řídit, ale následně byly znehodnoceny, vylity nebo odmítnuty.

To by si ale Česká inspekce životního prostředí musela přečíst ty poznámky pod čarou, které ve zprávě komise zcela jasně jsou. Je tam dokument Odpověď Městského úřadu Hranice na dotaz podle § 106/1999 Sb. Česká inspekce životního prostředí tvrdí, že jí má sněmovní komise poradit, která z desítek vyústí je potenciálně riziková. Moje rada zní: Úplně by

postačilo prověřit prvních pět vyústí nad místem úhynu ryb, z nichž některé z těchto potrubí vedou z chemičky DEZA. Navíc z vyústí DEZA se měl vzorek odebírat první. On se neodebral vůbec, žádný takový vzorek neexistuje, a to je jedno z těch nejzávažnějších pochybení.

Česká inspekce životního prostředí zmiňuje, že v době havárie neměla metodický pokyn, což je samo o sobě špatně. Nicméně i po jeho vyhotovení na požádání komise z něj vyplývá, že inspektor skutečně postupoval špatně při odběru vzorků a nevymezil jasně zdroj kontaminace. Česká inspekce životního prostředí ve vyjádření svádí svá pochybení především na vodoprávní úřad, krajské úřady, hejtmany, dokonce i na hasiče a rybáře, což je naprostá nehoráznost. Rybáři se již několikrát právem ohradili proti tvrzení České inspekce životního prostředí, učiní tak i ostatní úřady. Nicméně mnoho z nich má bohužel také máslo na hlavě.

A teď ke konkrétním dotazům. Chtěl bych se zeptat – pan ministr to tady rozptýlil celkem mohutně, snaží se jít do některých detailů, tak já se ho budu ptát také na některé detaily. Pane ministře, jste nejdéle sloužící ministr životního prostředí. Znáte – a to je dotaz i na vás, páni poslanci – znáte nějaký případ u nás nebo ve světě, kde jedovatá látka, k tomu kyanidy, začaly působit po více než třech kilometrech? Existuje takový případ? Nebo se na Bečvě stal zázrak, že první kyanidy začaly otravovat až po třech kilometrech?

Další otázka. Jak je to možné – vy jste, pane ministře, zcela jasně řekl, že policie to přebírá 25. 9. Ještě tentýž den policie zadala velmi sofistikovaný posudek, kde se vlastně v sedmi otázkách ptá: Dokažte, že to byla Energoaqua. V tu chvíli policie nevyslechla žádného svědka ani oznamovatele. Vůbec neučinila žádné úkony činné v trestním řízení ve fabrice DEZA či jakémkoliv jiném provozu, mluvil jste o 16 či 18 provozech, které tam jsou. Jak je možné, že policie, aniž by kohokoliv vyslechla, aniž by měla jakýkoliv důkaz, první, co udělá, už ví první den, kdy to přebere po několika hodinách, kdo je viník? To je ta poctivá práce policie? Nezlobte se, proti tomu se komise musí ohradit. A musím se proti tomu ohradit také jako člen, který hledá pravdu.

Pane ministře, proč nebyly odebrány žádné vzorky pod Dezou, respektive když byly, tak byly vylity nebo znehodnoceny? Jak je to možné? To považujete za kvalitní práci inspekce?

Vy jste říkal o zločinném spolčení, že ty úřady nic nespojuje, nebo jste tam vyjmenoval všechny orgány. Ale ty nejzákladnější jsou dva. To je Česká inspekce životního prostředí a vodoprávní úřad. To jste tady zcela jasně říkal. Tyto dva orgány spojuje jedno – hnutí ANO, vy a pan starosta Valašského Meziříčí, který dostal jako trafikku volitelné místo, i když původně volitelný být neměl. Asi to dostal za nějakou odměnu.

ČIŽP Brno – když říkáte, že neměli a nevěděli. V zápise vodoprávního úřadu je zcela jasně řečeno, že telefonicky ČIŽP Brno upozornila vodoprávní úřad na blízkost chemičky DEZA a doporučila vodoprávnímu úřadu odebrat vzorek. Proč to nenapadlo také inspektora z Olomouce? Proč to napadlo jenom toho z Brna? Není to podivné?

Vy říkáte, že inspektor zjevně nemá vrtulník ani majáček a ani vybavení, že nemohl přijít rychle. To bych mu nevyčítal. Vyčítal bych mu, že ve služebním voze nemá vybavení k odběru vzorků, že nemá dostatečné vybavení pro to, aby se mohly vzít průkazné vzorky, a dokonce je ani tam, kde je má vzít, nevezme.

Říkáte, že manipulujeme a ohýbáme reálný stav věcí, že i Česká inspekce životního prostředí v té havárii neselhal. Já jsem v posledním týdnu, pane ministře, seděl se třemi inspektory České inspekce životního prostředí. Podobná havárie tady byla, byla tu v roce 2006 v Kolíně, v Draslovce, kde unikly kyanidy, a podívejte se, jak vypadal postup inspekce životního prostředí tehdy. Ti inspektoři, s kterými jsem seděl, mi říkali, že ano, je to vaše

práce, Česká inspekce životního prostředí je dnes inspekce, která má za úkol ničit ty malé, těm dávat nemístné pokuty, u těch velkých, jako je třeba Agrofert, se snažit jenom o to, tam formálně přijít, vyplnit tabulku, a to je celé. To je vliv vašeho působení. Soudní znalec byl komisí navržen k tomu, aby poslal dopis ministryni spravedlnosti, aby soudní znalec pan Klicpera byl vyřazen ze seznamu soudních znalců a bylo s ním zahájeno správní řízení. Včera nám odpověděla paní ministryně spravedlnosti, že Ministerstvo spravedlnosti i bez podnětu komise toto řízení už dávno zahájilo.

A k včerejší uniklé zprávě v Hospodářských novinách, pane ministře, z posledně uniklých informací z policejních posudků do médií v Hospodářských novinách, o kterých nemohli doposud mluvit členové komise, je patrné, že je v zásadním rozporu verze havárie, kterou už dříve prezentovala Česká inspekce životního prostředí, v porovnání s verzí policie. Česká inspekce životního prostředí totiž tvrdí, že jedovatá látka musela do Bečvy vytéct formou jednorázového vnosu, policie naopak na základě posudků tvrdí, že se rozhodně o jednorázový vnos nejednalo. Toto by bylo ale dost podstatné si ujasnit pro důvěryhodnost těch orgánů. Jeden z nich nemůže mít pravdu. Přes to, že coby člen vyšetřovací komise se ztotožňuji s informací v tom článku, tak o tom, že přímé důkazy pro verzi otravy z Rožnova bohužel dnes neexistují - žádný přímý důkaz neexistuje.

Pane ministře, omlouvám se, ale to, jakým způsobem Česká inspekce životního prostředí přistoupila k práci sněmovní komise, je pohrdání touto Sněmovnou a vy sám jste to řekl – zatímco vy údajně nemáte všechny důkazy, nemáte spis, tak ta komise jej měla, a proto jsme došli k závěrům, ke kterým jsme došli. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. Budeme tedy pokračovat v projednávání tohoto bodu, který je již otevřen podle mých informací. Nyní by tedy měla v rámci řádného projednávání předloženou zprávu vyšetřovací komise uvést předsedkyně této komise, paní poslankyně Marie Pěňčíková. Prosím, paní poslankyně, máte slovo. Poté by znovu vystoupil pan zpravodaj vyšetřovací komise, pokud bude mít zájem. Prosím.

Poslankyně Marie Pěňčíková: Děkuji za slovo. Dobrý den, dámy a pánové, já se pokusím být stručná a možná trochu míň bez emocí, než mí předřečníci.

Za prvé vám sděluji, že závěrečnou zprávu vyšetřovací komise k ekologické katastrofě na řece Bečvě máte jako sněmovní dokument 9016. Myslím si, že s jejím obsahem jste seznámeni náležitě, nejen už teď z vyjádření mých předřečníků, ale i tím, že je poměrně dost omílaná v médiích.

Komise přijala usnesení k této zprávě, se kterým vás před svým komentářem seznámím. Takže:

"Usnesení vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny k ekologické katastrofě na řece Bečvě z 6. schůze dne 17. září 2021.

Vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny k ekologické katastrofě na řece Bečvě

I. schvaluje závěrečnou zprávu vyšetřovací komise;

II. pověřuje předsedkyni či zpravodaje vyšetřovací komise, aby se závěrečnou zprávou seznámili Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR;

III. žádá vládu, aby postupovala v intencích navrhovaných opatření vyšetřovací komise uvedených v závěrečné zprávě;

IV. navrhuje Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR vzít zprávu komise na vědomí;

V. navrhuje Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, aby požádala vládu, aby postupovala v intencích navrhovaných opatření vyšetřovací komise uvedených v závěrečné zprávě, a žádá předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu o svolání mimořádné schůze Poslanecké sněmovny, na které bude závěrečná zpráva vyšetřovací komise projednána", a to se dnes také děje.

Za sebe jenom velice stručně. Jak už jsem řekla, s tou zprávou jste asi obeznámeni, spousta informací tady zazněla. Já bych chtěla panu ministrovi říct, že i já jako předsedkyně vyšetřovací komise, i když náš poslanecký klub původně byl proti zřízení právě díky tomu, že jde o živý spis, tak pořád věřím orgánům činným v trestním řízení a myslím si, že ta zpráva jako taková nikde postupy policie nenapadá. Mám tedy pocit, že jsem četla jinou zprávu, nevím, jakou jste četl vy nebo vaši poradci, kteří vám to vaše vystoupení chystali. Vy jste tady uvedl, že v té zprávě píšeme, že vykopeme všechny, protože jsou napojeni na Babiše, z České inspekce životního prostředí. A vy si občas tu zprávu v tom vystoupení pletete, řekněme, s individuálními výroky jednotlivých členů, a já jako předsedkyně musím konstatovat, ač jsme byli napříč politickým spektrem a neshodli jsme se rozhodně ve všech bodech té závěrečné zprávy jednotně, tak že jsme za ty dva měsíce, a děkuji za to kolegům, udělali opravdu kus práce a snažili jsme se – nebo alespoň já jako předsedkyně, a myslím si, že kolegové mi to dosvědčí – napsat a udělat tu zprávu tak, aby byla apolitická. Ale neztejte se na mě, pane ministře, tu politiku v tom děláte vy, teď tím svým vystoupením jste to zpolitizoval tak, že se tady budeme o té zprávě bavit další čtyři hodiny, aniž bychom dospěli k nějakému výsledku. My jsme jasně v té zprávě v souhrnu zjištěných pochybení uvedli konkrétní věci, kterými by se vaše ministerstvo mělo zabývat. Místo toho tady házíte na komisi špínu a tvrdíte, že jediné, co chceme, je zjistit, že viníkem byla DEZA. To se na mě neztejte, to není pravda a já jako předsedkyně vyšetřovací komise mám potřebu se za členy komise postavit a tímhle je hájit, i když, jak říkám, jsme napříč politickým spektrem a rozhodně jsme se na všech věcech neshodli.

Podle soukromých výroků některých kolegů z té komise ano, můžete k některým závěrům dojít, možná vás to motivuje k některým věcem, které jste tady řekl, ale prosím, nezaměňujte jednotlivé členy komise za vyšetřovací komisi. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. Jenom pro úplnost uvedu, že nyní máme již po 12. hodině, ve dvě hodiny je naplánována další mimořádná schůze a byl jsem informován, že ve 13 hodin by měla být tradiční obědová pauza, takže bych když tak vyzval předsedy klubů, aby uzavřeli nějakou dohodu tak, abychom to stihli dojednat.

Nyní tedy budeme pokračovat. Nyní by měl vystoupit pověřený zpravodaj vyšetřovací komise, pan poslanec Petr Gazdík. Má zájem, prosím.

Poslanec Petr Gazdík: Budu velmi stručný. Paní předsedkyně komise vlastně řekla zpravodajskou zprávu trochu za mě. Já bych se k ní chtěl připojit. Důrazně žádám o to, aby tady pan ministr životního prostředí přestal napadat komisi a její závěrečnou zprávu. To, co říká, od opravdu výroků osobních, to je prostě velká neúcta k práci komise, protože ta komise skutečně na to, jak malý čas měla, skutečně došla k jasným závěrům. Ty jasné závěry jsou opřené o konkrétní důkazy a fakta. Manipulovat se dá se vším, zvláště ne (?) s 29stránkovou zprávou ze strany ministerstva, to určitě, nebo ze strany České inspekce životního prostředí, ale takovou neúctou k práci z faktů, jakou tady předvedl pan ministr, to jsme tady skutečně ještě neměli.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. V tuto chvíli otevírám rozpravu, do které mám několik přihlášek, některé s přednostním právem, některé písemně. Zároveň vítám pana ředitele Inspekce životního prostředí, jehož přítomnost jsme odhlasovali a který má nyní tedy možnost v rámci rozpravy vystupovat.

Nyní bych seznámil Sněmovnu s omluvenkami, které mi byly doručeny, a poté zřejmě s písemnou přihláškou s přednostním právem paní poslankyně Gajdůšková. Paní poslankyně, poté, co přečtu přihlášky, budete mít slovo.

Takže omlouvá se pan poslanec Michálek z dnešního jednání z pracovních důvodů, paní poslankyně Adámková mezi 12.30 a 13.00, pan poslanec Jiří Bláha mezi 14. a 19. hodinou z pracovních důvodů. Ještě se omlouvá pan poslanec Bartoš od 12.30 do konce dnešního jednání z pracovních důvodů.

Prosím. (Předseda Sněmovny k předsedajícímu mimo mikrofon.) Ale paní poslankyně má písemnou přihlášku a ty mají přednost. Má písemnou přihlášku s přednostním právem se stanoviskem klubu ČSSD. (Předseda Sněmovny uplatňuje své právo na vystoupení. Paní poslankyně Gajdůšková u řečnického pultu klade otázku: Mohu?) Pan předseda tvrdí, že má také písemnou přihlášku, tak to se omlouvám, ta mi nebyla předána a byla doručena dříve, takže pan předseda Poslanecké sněmovny Radek Vondráček, poté paní poslankyně Gajdůšková. (Poslankyně Gajdůšková uvolňuje místo u řečnického pultu.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Paní kolegyně, mě to mrzí, tak se omlouvám. (K poslankyni Gajdůškové.) Já se pokusím nějak zkrátit. Můj příspěvek vybočuje z té diskuse, vybočuje z emotivních výplodů, co tu zazněly – promiňte, pane kolego Gazdíku, prostřednictvím předsedajícího, z té určité karikatury poslance, co jste tady předvedl. Já s tím nesouhlasím.

Podívejte, uvědomte si jednu věc. Já jsem nehlasoval pro program této schůze jako jeden ze tří poslanců a já vám chci vysvětlit, proč. Každé naše jednání v této Poslanecké sněmovně, ať chcete, nebo nechcete, je precedentní. My určujeme, jak se bude vyvíjet jednání v této Poslanecké sněmovně. Jsem přesvědčený, že tentokrát to zašlo příliš daleko, že zasahujeme do vyšetřovací pravomoci moci výkonné, že politizujeme věc, která je součástí živého spisu, a já se k tomu chci vyjádřit a říct k tomu celkový rámec.

Nezlobte se, ještě jedna věc. Když jsem to poslouchal, já si myslím, že obhajoba těch v tuto chvíli obviněných by klidně přijala vaši fakturu, kdybyste jim teď vyúčtovali za konzultace, protože nesmírně pomáháte obhajobě těch, kteří jsou v tuto chvíli vyšetřováni policií.

Mně jde o to, jestli opravdu Poslanecká sněmovna bude pokračovat v nadužívání institutu vyšetřovacích komisí a jestli skutečně chceme tímto způsobem zasahovat jako zákonodárci do moci výkonné. Abych vám to nějak vysvětlil, nemůžu to udělat jinak, než že to zasadím do celkového rámce.

Parlamentní vyšetřovací komise byly původnímu pojetí parlamentu jako zákonodárského orgánu cizí. Vyšetřování totiž není projevem zákonodárství, ale exekutivy. Proto vyšetřovací komise nezná, neznal to parlamentarismus v době jeho vzniku na našem území, za Habsburků, za první republiky ani v době socialismu, nikdy.

Parlamentní vyšetřovací komise byly zavedeny do československé parlamentní praxe až 29. listopadu 1989 ještě mimo právní úpravu, a to usnesením Federálního shromáždění, které zřídilo společnou vyšetřovací komisi Federálního shromáždění a České národní rady, jejímž úkolem bylo objasnění událostí 17. listopadu 1989 v Praze. Tato komise ukončila svoji činnost v květnu 1990, po volbách v roce 1990 byla ustavena znovu a kromě nového

prošetření měla předložit návrh zákonného rámce pro svou činnost. Teprve na podkladě jejího návrhu byl institut vyšetřovacích komisí upraven v právním řádu novelou z 30. 10. 1990 zákona o jednacím řádu Poslanecké – Federálního shromáždění tenkrát. Tedy na našem území byl institut vyšetřovacích komisí našemu parlamentarismu velmi dlouho cizí, a to i v době demokratické první Československé republiky. Zaveden byl v době revoluční a v zásadě revolučním způsobem, kdy právní úprava byla přijata až dodatečně v okamžiku, kdy se oprávněně nevěřilo tehdejším mocenským orgánům, Sboru národní bezpečnosti a prokuratuře. Tato obecná nedůvěra odůvodňovala, že si pro revoluční dobu, kdy se demokracie teprve rodila a řádné vyšetřovací orgány státu byly v rukou představitelů starého režimu, přisvojil tuto exekutivní pravomoc tehdejší parlament – Federální shromáždění.

V době československé federace bylo též jiné ústavní postavení parlamentu, Federální shromáždění a Česká národní rada. Tehdy neplatila v ústavě teorie dělby moci a parlamenty byly nejvyššími orgány veškeré státní moci. To byl ústavní základ pro to, aby byly činné i v oblastech, které nebyly projevem zákonodárné činnosti. Ovšem od účinnosti nové ústavy, kterou se řídíme dnes, Čech, Moravy a Slezska, je zcela jiná ústavní situace, kdy parlament není orgánem veškeré státní moci, není orgánem všemocným, ale jen nejvyšším a jediným orgánem zákonodárné moci. Tohoto svého omezení, které si stanovil sám sobě, neboť on je u nás ústavodárce, si musí parlament být vždy vědom a musí ho respektovat. Ústavní soud z tohoto důvodu již dříve prohlásil za neústavní dřívější pravomoc Poslanecké sněmovny k rušení usnesení zastupitelstev obcí, danou zákonem o obcích z roku 1990, kterou Poslanecká sněmovna zdědila po České národní radě. Ústavní soud poukázal na to, že pravomoc vznikla v době československé federace, kdy bylo jiné základní postavení České národní rady, ale od účinnosti nové ústavy, se změnou postavení parlamentu z nejvyššího orgánu veškeré státní moci jen na orgán moci zákonodárné, šlo již o neústavní vstup zákonodárného orgánu do působnosti nezákonné. A k tomu přistupuje i praktická a politická zkušenost, že vyšetřovací komise se stává nástrojem politického boje, kdy se primárně jedná, a především hlasování odvozuje od stranické příslušnosti poslanců. Nejsme v tom výjimeční, i hlasování při pokusu obžalovat prezidenta Trumpa Kongresem USA bylo především závislé na demokratické nebo republikánské příslušnosti hlasujících poslanců a senátorů, ale není to součástí v žádném případě naší širší tradice.

Proto je ústavní odpovědností poslanců, aby si byli vědomi historických a ústavních okolností zavedení vyšetřovacích komisí do našeho právního řádu i jejich praktického využívání. Naše praxe ukázala, že jde o součást politického boje, byť původně poslání vyšetřovacích komisí bylo a je jiné. Byly u nás zavedeny do právního řádu za zcela jiných okolností – hluboké a oprávněné nedůvěry vůči totalitní policii a prokuratuře. Dnes je ale situace úplně jiná. Naš právní řád svěřuje vyšetřování trestných činů výkonné moci, policii pod dozorem státního zastupitelství. Bylo by namístě ingerovat do vyšetřování, pokud by se prokázalo, že soustava státního zastupitelství jako taková je nefunkční a neplní dozor nad zákonností vyšetřování konané policií. Přestože dochází samozřejmě k individuálním pochybením všude, tady chci zdůraznit: nejsme v situaci systémového selhání orgánů činných v trestním řízení. Jen systémové selhání by ospravedlňovalo mimořádný vstup Poslanecké sněmovny do nezákonné oblasti do výkonu vyšetřovací činnosti v rámci výkonné moci. Tato situace u nás nenastala. Strany zastoupené v Poslanecké sněmovně nevyužily možnost iniciovat přezkum činnosti policie a státního zastupitelství při vyšetřování konkrétního trestního činu běžnými mechanismy, které má každý občan v tomto státě, např. podnět k výkonu dohledu vyššímu státnímu zastupitelství.

Se vši vážností proto tvrdím, že i současné použití tohoto institutu vyšetřovací komise není vedeno jeho skutečným ústavním účelem jako institutu mimořádného, ale jde jen a pouze o součást stranického předvolebního boje včetně výsledku jeho činnosti. To dávám stranou

všechna ta faktická tvrzení. Dávám stranou to, že tady můžu taky tvrdit, že 30 let jsem prožil na břehu řeky Moravy, do které se vlévá řeka Bečva.

Institut vyšetřovacích komisí je v naší Poslanecké sněmovně dlouhodobě nadužíván a zneužíván. To není chybou jen sněmovny současné, ale i těch předešlých, abych byl férový. Jde o špatnou ústavní i politickou praxi, která by měla být změněna. Pokud změněna nebude, nelze se divit, že výsledky vyšetřovacích komisí budou brány jako výsledky stranického boje, kde rozhoduje momentální politická většina členů v komisi. A neříkejme si tady, že jde v tomto konkrétním případě o něco jiného.

Ze všech těchto uvedených důvodů jsem se zdržel při schvalování programu. Díval jsem se, že jsme byli jenom tři. Teď jsem svůj postoj korektně odůvodnil a doufám, že v příštím volebním období budu jeden z těch – ne doufám, já to tady říkám – v příštím volebním období navrhuji poté, co jsem vyslechl ty argumenty, poté, co vidím, jak fungují tyhle vyšetřovací komise, abychom změnili jednací řád. A protože dochází k nadužívání a zasahování a porušování dělby moci v této Sněmovně, tak budu navrhopvat, abychom vyšetřovací komise zrušili jako takové, protože za mě postrádají naprosto smysl. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Byl jsem upozorněn na další sbírku písemných přihlášek s přednostním právem, takže se nám to tady trochu zkomplikuje. Nicméně nyní je skutečně na řadě paní poslankyně Gajdušková a poté další písemné přihlášky s přednostním právem, jako další pan poslanec Jurečka podle časové značky, kterou tu mám. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Alena Gajdušková: Děkuji, vážený pane předsedající, za slovo. Byla jsem přihlášená písemně s tím, že chci vystoupit se stanoviskem klubu sociální demokracie.

Za klub sociální demokracie před závorku na začátek vystoupení říkám, že naše pozice je, že úlohou jakékoli vyšetřovací komise je naplnění kontrolní funkce Poslanecké sněmovny vůči úřadům, a ze zjištěných skutečností pak má vyvodit závěry a doporučit legislativní, případně další opatření k zajištění nápravy. Nám jde o spravedlnost a ochranu především životního prostředí, ale samozřejmě i lidí, protože jsme všichni součástí tohoto životního prostředí. Proto také sociální demokracie zřízení vyšetřovací komise pro Bečvu plně podpořila na svém začátku. Ministr zemědělství Mirek Toman okamžitě po havárii uvolnil finanční prostředky na nové zarybnění řeky a byly urychleny práce na novele vodního zákona a zpřesněny metodiky, které se týkají fungování příslušných orgánů a institucí při řešení ekologických havárií.

Ještě v úvodu svého vystoupení chci také poděkovat všem, kteří se na odstranění důsledků havárie podíleli, především rybářům, hasičům, ale i dalším, kteří opravdu neváhali, přiložili ruku k dílu a snažili se, aby skutečně dopady a negativní důsledky byly co nejmenší.

Osobně jsem do vyšetřovací komise za sociální demokracii šla ze tří důvodů. Za první jsem u řeky Bečvy vyrostla a dodneška na jejím břehu bydlí moje maminka. Mě tedy velmi a velmi zasáhlo to, že se během okamžiku z této krásné, nádherné řeky stala řeka mrtvá. Za druhé tak jako všichni u nás ve Zlínském kraji, ale zřejmě i v Olomouckém, nebo na Moravě, chcete-li, zajímá, proč tak dlouho trvá, než dokážeme říct, co se vlastně stalo. A za třetí, a to si myslím, že je hlavní úloha naší komise, zjistit, co je třeba udělat proti opakování a efektivnímu řešení ekologických havárií (?) a připravit řešení tak, abychom těmto haváriím předcházeli, případně je dokázali velmi rychle a efektivně řešit tak, aby dopady a důsledky byly co nejmenší.

Předpoklad, že by vyšetřovací komise pro Bečvu mohla zjistit, co se vlastně stalo, se příliš nenaplnil. A jak už tady bylo řečeno, v tuto chvíli fungují orgány činné v trestním řízení, celá věc je šetřena a je jejich úloha najít viníka a doložit, že to byl ten anebo onen. Do toho prostě nelze vstupovat. My jsme jako vyšetřovací komise pro Bečvu mohli jenom zjistit, co se dělo pak při řešení havárie, a možná i trochu zmapovat, proč tedy stále není žádný závěr. To třetí, tedy to, jaká opatření je třeba udělat, aby se další havárie neděly, a když tak aby byly rychle řešeny, se snad podařilo splnit. To je formulováno v závěrech komise.

Logicky považuji za to nejdůležitější, co je potřeba udělat, a pokud možno rychle, je, aby byly zmapovány, aby byla udělána pasportizace vyústí do řeky tak, aby stát a příslušné orgány věděly, komu ty vyústí patří, nebo respektive, kdo je užívá. Dá se předpokládat, že jejich uživatelé by byli určitě opatrnější v tom, co do těchto vyústí a potažmo do řeky pouštějí.

Dalším problémem bylo, že při samotném odstraňování havárie byla činnost jednotlivých orgánů velmi málo koordinována. Jak jsem poslouchala vystoupení těch, kteří vypovídali před komisí, tak mi z toho vycházelo, že se všichni snažili dělat maximum, co mohli a co si mysleli, že dělat mají, ale evidentně spoléhal jeden na druhého, jedna organizace na druhou, a nikdo tam nevelel v tu chvíli. Proto je velmi nutné nastavit i u ekologických havárií postupy, stejně jako je tomu dnes u integrovaného záchranného systému tam, kde zasahuje integrovaný záchranný systém, a to velmi dobře. Ty postupy musejí být jasně dané i při ekologických haváriích.

K tomu konstatuji jako členka vyšetřovací komise pro Bečvu, že zpráva zachycuje výpovědi lidí, kteří před komisí vypovídali. Přiznávám, že jsem nesouhlasila s některými formulacemi, o kterých bylo hlasováno, ale musím odmítnout za klub sociální demokracie, že bychom zprávu vnímali jako zpolitizovanou. Politizovaná je až tou debatou, která je následná, a to určitě není ku prospěchu věci.

Od havárie na Bečvě jen ve Zlínském kraji už se staly další tři havárie, naposledy včera na Vsetínské Bečvě. Naším úkolem musí být životní prostředí chránit, předcházet takovýmto situacím. Šlo samozřejmě v případě vody o ryby a další živočichy žijící ve vodách, ale šlo také a jde o lidi. Voda je prostě strategická surovina a bez vody život není. My musíme chránit, ať už jsou to zdroje pitné vody, podzemní vody, anebo ty povrchové v řekách a v potocích.

Viníka této havárie na Bečvě ale musí najít a musí mu dokázat orgány činné v trestním řízení.

Naším úkolem je zlepšit podmínky pro všechny, kteří případné havárie řeší, anebo – ještě lépe – jim mají předcházet. Nastavit pravidla pro řešení těchto havárií a havárií mimořádného rozsahu, to je úkol pro příští Poslaneckou sněmovnu a nás, kteří budou případně pokračovat.

Závěrem opakuji za klub sociální demokracie: zprávu vyšetřovací komise pro Bečvu podpoříme a dál budeme pracovat na navrácení života do řeky Bečvy a předcházení podobným ekologickým katastrofám. Věřím, že na tom se shodneme všichni. Děkuji vám. (Potlesk z levé části sálu.)

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji, a jelikož jsme již nyní v rozpravě, tak se s faktickou poznámkou přihlásil pan poslanec Strýček, kterému dám slovo. Pak tady mám ještě čtyři přednostní práva, než bychom se dostali dál. Prosím.

Poslanec Jiří Strýček: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, vážení kolegové, já jsem sice ještě přihlášen do rozpravy, ale teď jsem považoval za nutné vystoupit tady na technickou poznámku. Já jsem si totiž všiml, když jsem se tady bavil s panem ministrem, že si mě pan poslanec Gazdík fotil, takže doufám, že se to brzy objeví na jeho twitterovém účtu jako zločinné spolčení mě a pana ministra, jak už nás jednou označil v debatě v Událostech a komentářích s tím, že údajně jsem panu ministrovi po zveřejnění zprávy, po tom, co jsem to dávno řekl do médií, sdělil nějaké tajné informace, kterou tedy měla být informace, že jsem nehlasoval pro zprávu vyšetřovací komise.

Vy jste mě, pane poslanče Gazdíku, prostřednictvím předsedajícího, označil ze zločinné spolčení už na prvním zasedání ve Zlíně. Vy jste mě dokonce označil, že jsem zaměstnanec politické divize Agrofertu, a tak dále a tak dále. V podstatě to, že jste nás označil za zločinné spolčení v ČTK, tak já bych se teď chtěl zeptat, protože vy jste po těch zasedáních, kdy byla oficiální tiskovka vyšetřovací komise, úplně normálně poskytoval novinářům rozhovory, kde jste pouštěl informace vyšetřovací komise. Tady je to doložené, 9. 8. ve Zlíně. Já to tady nebudu citovat vzhledem k omezenému času na tu technickou, ale chtěl jsem se zeptat jednu věc. Vy tady, pane zpravodaji Gazdíku, prostřednictvím předsedajícího, kritizujete za úniky informací.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Čas, pane poslanče. Dokončete, prosím, větu, a pak předejte místo.

Poslanec Jiří Strýček: Vy jste sám před zveřejněním závěrečné zprávy vyšetřovací komise poskytl návrh závěrečné zprávy vyšetřovací komise třetí osobě.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Poprosím o to, abychom drželi dohody, máme přece jenom omezený čas. Nyní je s faktickou poznámkou přihlášen pan poslanec Gazdík, a jestli jsem pochopil pana poslance Strýčka, tak se hlásí znovu. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Petr Gazdík: Já se omlouvám, pane poslanče Strýčku, prostřednictvím pana předsedajícího, ale já jsem vás v televizi z ničeho neosočil. To, že vám poskytujeme informace, tu informaci poskytl pan ministr, já rozhodně ne. Děkuju.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji, to byla krátká faktická. Nyní opět pan poslanec Strýček, ale chtěl bych vyzvat k tomu, abychom se dostali k pokračování rozpravy. Prosím.

Poslanec Jiří Strýček: Já bych to jenom dokončil. Navážu na to, když jste v podstatě tu zprávu ještě před zveřejněním, minimálně týden před zveřejněním, poskytl třetí osobě, a jako důkaz je elektronický dokument, který byl doručen všem členům komise, ve kterém mají být vaše připomínky k návrhu závěrečné zprávy. Tam najdeme v režimu vyznačených změn v revizích dokumentů jako autora připomínek, ty revize jsou ze 12. , 13. , 14. září, pana Holoubka. Je tam jméno pan Holoubek, je to v těch revizích. Já si myslím, že členové si to můžou klidně dohledat, může to potvrdit i paní předsedkyně komise.

Takže já se tedy ptám, 12. , 13. září pan Holoubek. Kdo to je pan Holoubek? Nemám si myslet, že to je profesor Holoubek, který tady v této kauze vystupoval jako svědek, a vy jste mu poslal týden před zveřejněním komise návrh zprávy, aby ho připomínkoval? Svědek připomínkuje návrh zprávy vyšetřovací komise, je to tak? (K poslanci Gazdíkovi.) To je

dokazatelné, v těch materiálech to je, v revizích je Holoubek. Tak nám pojd'te vysvětlit, kdo to je pan Holoubek, a navíc ten materiál zasílal váš asistent Marek Smetana: V příloze zasílám návrh závěrečné zprávy s komentáři a zvýrazněným doplňujícím textem. A v těch revizích je jméno Holoubek. Takže nám pojd'te vysvětlit, proč jste mu to poskytl a kdo to je pan Holoubek. Děkuju. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji, to byla faktická poznámka. Pan poslanec Gazdík se hlásí s faktickou poznámkou v odpovědi. Prosím.

Poslanec Petr Gazdík: Já se omlouvám, ale to, že konzultuji některé věci se svým asistentem, je snad naprosto přirozené. Také spolupracujete se svými asistenty. To je jedna věc. To nebyla žádná závěrečná zpráva, v té fázi to byl nějaký návrh, který konzultuji s odborníky a se svými spolupracovníky. Tečka. (Nesouhlasné hlasy z řad poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Pan poslanec Strýček znovu k faktické poznámce.

Poslanec Jiří Strýček: Tak to se na mě, pane poslanče Gazdíku, prostřednictvím předsedajícího, vůbec nezlobte, protože pan Holoubek – ten materiál poslal váš asistent – který je v těch revizích uveden, připomínkoval tu zprávu, nejméně pět připomínek od profesora Holoubka je v těch revizích, v té zprávě, kterou jste poslal. Takže pan Holoubek je váš asistent?

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Další faktické poznámky tu v tuto chvíli nemám, takže budeme pokračovat v rozpravě v pořadí přednostních práv podaných písemně. Pan poslanec Jurečka ještě s faktickou poznámkou – s přednostním? Ano. Tak pan poslanec Jurečka se podle mých záznamů, jak mi to bylo předáno, s přednostním právem přihlásil do obecné rozpravy v 9.42, takže nyní je na řadě on. Prosím.

Poslanec Marian Jurečka: Děkuji. Já si nyní v obecné rozpravě dovolím reagovat ještě, řekněme, více podrobněji než to, co jsem tady říkal před schválením programu dnešní mimořádné schůze.

Dovolím si v té první části reagovat ještě na to, co tady řekl předseda Sněmovny Radek Vondráček: určitě se nemá nadužívat institutu vyšetřovacích komisí, ale zarazí mě, že s podobným vystoupením, pokud chce být Radek Vondráček konzistentní, nevystoupil v minulém volebním období, kdy se tady řešily vyšetřovací komise k Opencard a D 47 a podobné vystoupení poslance Radka Vondráčka a následně předsedy Sněmovny v tomto volebním období jsem neslyšel, ani když se tady řešila otázka vyšetřovací komise k OKD. Takže když se to hodí, Radek Vondráček s takovýmto názorem nevystoupí a mlčí, a když se to dotýká, samozřejmě nepříjemně, vlády, kde je premiérem předseda hnutí ANO a jeho kolegou ministr životního prostředí, přinese svůj názor, kdy nám tady vlastně říká, že vyšetřovací komise jako institut on, a tím chápu tedy i názor hnutí ANO, bude chtít v příštím volebním období zrušit.

Tak s tím rozhodně nemůžeme souhlasit. Sněmovna není pouze sbor zákonodárný, ale je to sbor, který dává důvěru vládě a má ve svém jednacím řádu kromě vyšetřovací komise jako výjimečného institutu i jiné nástroje, kterými vykonává kontrolní činnost nad vládou a nad tím, co vláda dělá. Takže nemůžeme říct, že bychom tady byli jenom čistě sbor

zákonodárný, ale máme i tuto rovinu a tuto zodpovědnost. Jestli tady chce říci vysoký představitel hnutí ANO, že chce omezit možnost Sněmovny ve výjimečných situacích vstoupit takovouto formou vyšetřovací komise do toho, aby se prověřilo, zda je postup ať už vlády, jiných orgánů, nejenom orgánů činných v trestním řízení, ale například orgánů, které spadají pod jednotlivá ministerstva, správný, anebo i chování a konání ministerstev už nechce kontrolovat, pak je to velmi vážná informace i v tomto čase. Takže já rozhodně, a myslím, že ani koalice SPOLU, nemůžeme něco takového podpořit, aby se tady usilovalo o okleštění kontrolních činností občanů prostřednictvím volených zákonodárců. Tolik poznámka k Radku Vondráčkovi.

A nyní dovoluje reagovat na to, co říkal pan ministr životního prostředí Richard Brabec. My určitě fakt neděláme vyšetřovatele a opravdu velká část závěrečné zprávy komise se týká faktů z pohledu činnosti a koordinace klíčových jednotlivých dozorových orgánů. Když se podívá pan ministr na stránku 14, tak je tady v úvodu zjištěných pochybení a nedostatků rozepsána situace před havárií, kde prostě když se podíváme na to, co je tam konstatováno, tak si myslím, že proti tomu pan ministr životního prostředí bude velmi těžko říkat nějaké oponující argumenty. Budu citovat ze té zprávy: "Do doby havárie se systém kontroly, dozoru a zmapování jevil, že je vše nastaveno optimálně, a není důvodu k zásadním změnám." To je prostě něco, s čím nemůže pan ministr nesouhlasit. Kdyby ten systém byl nastaven optimálně, tak bychom tady měli dávno aktualizované kolaudační rozhodnutí, měli bychom tady dávno v legislativní úpravě vodní zákon, měli bychom tady dávno úpravy i v těch metodických pokynech, které se upravují až po havárii.

Když se podíváme i na kontrolní stav České inspekce životního prostředí u hlavních producentů odpadních vod v bývalém areálu Tesly v Rožnově, tak tam za poslední dva roky nebyla shledána nějaká pochybení. Kontroly tam proběhly – pan ministr to bohužel teď neposlouchá – kontroly tam proběhly, ale žádná zásadní pochybení tam nebyla shledána. Tak jak ty kontroly proběhly? S jakou kvalitou? Uvědomovali si kontrolori, kteří tam dělali, třeba i souvislosti s tím, jakým způsobem je nastaven systém informování o tom, když krajský úřad uděluje povolení, nakolik je to konzultováno a na vědomí vodoprávnímu úřadu na úrovni ORP a obráceně?

Upozornil někdo z pracovníků ČIŽPu nebo vodoprávních úřadů Ministerstvo životního prostředí v posledních 10, 20 letech na problematiku nezmapovaných kanalizačních soustav, nepřesně zmapovaných vyústí, problematiky kolaudačních rozhodnutí, která byla vydána v minulém století na průmyslové areály, které se v době privatizace rozdělily na mnoho jednotlivých firem? Upozornil na to někdo ze strany MŽP, že je tuto situaci potřeba legislativně řešit? Já jsem to nezaznamenal a to si myslím, že (je třeba) objektivně přiznat a říct si: Ano, to je chyba, ta chyba, můžeme říci, primárně jde za ministerstvem, a možná i také za celou Sněmovnou a za jednotlivými výbory.

Potom když se podíváme na ty další věci, byly tady diskutovány otázky způsobu řešení a přístupu jednotlivých inspektorů České inspekce životního prostředí. My víme, že nemají ani vrtulník, že nemají ani přednostní právo na silnici s modrým majákem a podobně, ale ty věci v okamžiku, kdy se dozvím, že je havárie velkého rozsahu, přesahující území dvou ORP a dvou krajů, tak si myslím, že se dají věci koordinovat i po telefonu cestou na místo, například právě otázka zajištění důkazů. A není možné se vymlouvat, že to měly udělat jiné orgány a že to měl dělat víc vodoprávní úřad a víc policie. Vždyť zákon jasně hovoří, že Česká inspekce životního prostředí je zodpovědná za koordinaci, ale i vyšetřování těch havárií. Vždyť tu neděli nemohla vidět Česká speciální prostředí, že to bude věc, kterou bude šetřit policie stoprocentně.

Tak i oni se měli snažit i po své linii zajistit maximum kvalitních důkazů, které buď vylučovaly, nebo potvrzovaly možný zdroj kontaminace řeky Bečvy. Takže tady nelze říct

a nelze se vyvinít a říkat: To měli dělat jiní, my jsme ti, kteří nemáme auto, nemůžeme to včas přejet. Telefony a komunikace v dnešní době si myslím, že může fungovat i cestou z Brna a nebo z Olomouce.

Mně potom také chybějí další věci. Já si myslím, že bychom se třeba v dubnu o vyšetřovací komisi vůbec nebavili, kdyby z podnětu ministra životního prostředí tady vznikla pracovní skupina napříč všemi politickými stranami, která by měla ambici sepsat manažersky, kde byla slabá a silná místa, kde byla pochybení, jakým způsobem se na to bude reagovat, budou připraveny novely zákonů, nejenom vodního zákona, a některé věci se daly do pohybu a do konce tohoto volebního období budou přijaty. A přijato není vůbec nic. Máme rok a dva týdny od té situace a fakticky kromě úpravy... drobných metodických úprav se nezměnilo v legislativě vůbec nic. Vůbec! Za rok se to dá stihnout, když je vůle. A nenavnímám jsem manažerský přístup toho, aby bylo opravdu shrnuto ze všech struktur a stupňů, aby se řeklo, kde vnímáme bílá místa na mapě kompetencí, vybavení a podobně, aby se toto dalo vyřešit. Nic takového jsem ze strany MŽP nezaznamenal.

Naopak mě mrzí a štve, a myslím, že to štve každého člověka, kdo se na to dívá, když přijde zástupce vědecké obce, udělá pokus, tak místo aby se řeklo: Pojdme se nad tím zamyslet, jestli na tom nemůže být něco pravdy, pojdme s tím člověkem vést dialog a spolupráci, protože je to asi vědec a odborník, ze strany ať už inspekce, nebo ze strany vyšetřovatelů, a pojdme si říct, jestli ten jeho pokus nemá určitou relevanci – ne, vůbec. Smeteno ze stolu, vůbec se o tom bavit nebudeme, naopak na profesora Hrušku a na zástupce rybářského svazu rozjedeme správní řízení. To těžko vysvětlujete lidem, proč takový přístup. Na to nemusím být ani vyšetřovatel, nemusím být ani extrémně vzdělaný člověk na to, že si říkám: To je divné. Ti lidé na něco poukázali, a buďto jim ta protistrana v diskusi řekne: V tom pokusu jste udělali metodické chyby, ta relevance není, anebo naopak je.

Takže to my těžko lidem vysvětlujete, kteří se nás na to ptají, a práce soudního znalce – já ty věci nerad hodnotím, ale jestliže se ukazuje, že ten člověk začne porušovat to, co mu ukládá zákon, tak jak na to máme reagovat? Soudní znalec, který – on mluví do médií? Co si potom ti lidé mají o tom myslet? Co si o tom mají myslet zainteresované osoby, včetně úniků z té znalecké zprávy do médií, kdy o tom psala, pokud se nepletu, první média ze skupiny vydavatelství MAFRA? Vždyť to není normální.

My jsme jako členové vyšetřovací komise měli k dispozici prakticky všechny materiály někdy od druhého týdne v srpnu. Nikdo z nás nevynesl ven informace, nikdo si neofotil spis na mobil, byť jsme ho drželi v ruce a já jsem ho měl možnost číst asi tři hodiny. Neudělali jsme to. Proč to uteklo do médií? Kolik lidí s tím spisem dělalo? Zase ne tolik.

Mě tady štve také to, že tady, pane ministře, říkáte, že tady jsou křivá obvinění. Prosím pěkně, pak měřte stejným metrem i vůči svým kolegům. Mně vadí, když si váš premiér, bývalý kolega z vlády Bohuslava Sobotky, bere moji osobu do úst v posledních dnech v debatách v televizi. Pokud jde o kalamitní situaci v lesích, já jsem pravidelně spolu s vámi informoval vládu o tom, co se děje. Byly ty materiály i společné, dávali jsme i návrh postupu, jak tu situaci řešit. Já si nepamatuji, že by na té vládě ministr financí Andrej Babiš tenkrát vystoupil nebo vy a řekli jste: To je blbě, vy, ministře Jurečko, to děláte blbě, váš náměstek, kterého jsme tam nominovali, to dělá blbě a chceme to dělat jinak. Vždycky jsme říkali: Situace je vážná, je to důsledek dvou faktorů, posledních 120 let druhové skladby lesů a výsadby a dopadů klimatické změny. A teď váš premiér, váš předseda chodí do debaty, kde já nejsem přítomen, a říká, že za to může Jurečka. To není fér, to si myslím, že je těžce ohnuto přes koleno.

Takže prosím pěkně, když tady vy používáte věci, kdy tady na druhé ukazujete, že tady komise měla ambice někoho křivě obvinít, já jsem nikdy veřejně – nikdy – neřekl, jestli to

DEZA mohla udělat, nebo nemohla. Já jsem pouze řekl, že mě mrzí a šťve zároveň, že v průběhu neděle a pondělí bezprostředně po havárii nebyly odebrány ze všech možných podezřelých (míst?) vzorky, které by to buďto vyvrátily jednoznačně, nebo potvrdily. A pak se to dohání velmi komplikovaně, pro nás všechny nekomfortně, formou znaleckého posudku. Takže nevkládejte do úst členům vyšetřovací komise – a já jsem jedním z nich – něco, co jsem já nikdy neřekl.

Takže prosím pěkně, podívejte se, pane ministře, i na úplný závěr zprávy vyšetřovací komise, protože mám pocit, že jste to snad úplně nečetl. Já vám odcituji poslední dva odstavce: "Ekologická havárie na řece Bečvě kromě samotných dopadů na řeku a celý ekosystém přinesla řadu vážných skutečností, které poukazují na mnoho podstatných nedostatků v činnosti dozorových orgánů, drobných či vážnějších pochybení až po zásadní nedostatky v současné legislativě. S ohledem na výše uvedené by bylo vhodné v příštím volebním období Poslanecké sněmovny tuto komisi opět zřídit, dát pro její činnost další delší časový mandát, aby mohla komise více podrobně a detailně svoji práci dokončit.

Smyslem vyšetřovací komise není, nebylo a nebude nahradit práci Policie České republiky, Státního zastupitelství a soudů. Uplynulé dva měsíce činnosti komise ukázaly, že zde je roky stav, který nebyl doposud řešen a nebylo na něj upozorňováno. A ani nyní po havárii, která se odehrála před rokem, nedošlo k žádným systémovým změnám, které by v budoucnu vedly k výraznému snížení rizika, předcházet podobným možným ekologickým haváriím. Proto má práce obdobné komise i v budoucnu smysl. Ve svých výstupech by byla motorem k tomu, aby se legislativní a další změny v činnosti jednotlivých ministerstev, úřadů, dozorujících organizací a dalších složek výrazně zlepšily."

To je úplně finální závěr vyšetřovací komise. Citoval jsem tak, jak je napsán, ani jednou nepadlo slovo "Česká inspekce životní prostředí". Myslím, že ten závěr je napsán velmi korektně a objektivně. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Takže nejdříve pro kolegy, aby bylo jasné, jak budeme dále postupovat. Mám zde poměrně velkou sadu přihlášek, přednostních práv, faktických poznámek, takže je zřejmé, že do 13 hodin, respektive 14 hodin, to určitě dojednat nestihneme. Nicméně byla mi doručena dohoda, že schůze tato 119. se má přerušit kvůli 120. schůzi, a pak budeme po 120. schůzi pokračovat.

V tuto chvíli je pořadí následující: Mám zde s faktickou poznámkou pana poslance Nachera, poté s faktickou poznámkou pana ministra Brabce, poté bychom se vrátili do rozpravy k přednostním právům, kde je pořadí pan poslanec Strýček, poté pan poslanec Blaha, poté pan poslanec Benešik. Poté bych rád dal slovo panu řediteli, když jsme si odhlasovali jeho přítomnost, a pak bychom se posunuli k řádným poslaneckým právům, kde jsou jednak ti tři, co svítí na obrazovce, a pak zde mám přihlášku pana poslance Nachera, která byla doručena v 9.20. Bohužel nevím, kam zapadá do toho pořadí, ale jsem si naprosto jist, že byla před panem poslancem Podalem.

Pokud je vůle, tak bych nyní nechal zaznít faktické poznámky, ale pokud si to řečníci nepřejí, tak to přerušíme v tuto chvíli. Takže se zeptám pana poslance Nachera, jestli chce přednést svoji faktickou poznámku teď, nebo jestli počkáme po skončení 120. schůze. Pan poslanec Nacher, má zájem vystoupit teď, nebo to přerušíme? (Z pléna zní zájem o pauzu.) Pauza bude, ale necháme zaznít faktické poznámky tak, aby byly v kontextu. Takže, prosím, pane poslanče.

Poslanec Patrik Nacher: Chci trochu zvýšit politickou kulturu. Nebudu tady narušovat, jestli je tady dohoda, že je pauza – já bych ji nedělal, ale pokud je dohoda, je 13.01, tak já na

tu faktickou nemám nárok a nechám si ji na potom. Ale pokud se jede kontinuálně, tak ji rád tady sdělím. Tak mi řekněte, v jakém jsme režimu.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Pan místopředseda Okamura mi sděluje... Pane poslanče, já tady můžu sedět, jak dlouho budu chtít. Obědová pauza je čistě zvykové právo, takže pokud máte zájem, budeme pokračovat teď, je to čistě o vaší vůli.

Poslanec Patrik Nacher: Ne, O. K., je dohoda předsedů, co jsem slyšel, že je pauza, takže já tam budu mít jednu faktickou svoji, doufám, že ji nezapomenu, nebo určitě ji nezapomenu. A pak jsem tam přihlášen z rána písemně. Takže jsem ještě před těmi poslanci, kteří jsou tady přihlášení na obrazovce.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Dobře, děkuji. Takže v tom případě to chápu tak, že je vůle v tuhle chvíli přerušit, takže přeručíme. Ještě jednou zopakují, jaké je to pořadí: pan poslanec Nacher s faktickou poznámkou, pan ministr Brabec s faktickou poznámkou, poté přednostní práva v pořadí pan poslanec Strýček, pan poslanec Blaha, pan poslanec Benešík. Poté pan ředitel Geuss a poté bychom se dostali k obecné rozpravě bez přednostních práv. Já vám přeji dobrou chuť.

(Ve 13.04 předsedající zopakoval, aby to ještě jednou jasně zaznělo, že tato 119. schůze je nyní přerušena a bude pokračovat po skončení 120. schůze.)

(Schůze přerušena ve 13.04 hodin.)

(Schůze pokračovala v 16.04 hodin.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, budeme pokračovat ve 119. schůzi Poslanecké sněmovny, kterou jsme dnes přerušili. Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás odhlásím a prosím, abyste se všichni přihlásili svými identifikačními kartami. Ještě jednou jsem vás odhlásil. Přihlaste se znovu, prosím, protože jsem měl tady nějaký zmatek.

Budeme dále pokračovat v projednávání tohoto bodu. Kvorum sice stále nemáme naplněno, to znamená, že bychom nemohli hlasovat o žádných záležitostech.

Náhradní karty a jejich čísla odkazují na 119. schůzi dopoledne a 120. schůzi, případně zopakovat a doplnit.

Budeme tedy pokračovat v projednávání bodu 1 schváleného programu k pořadu, kterým je Závěrečná zpráva vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny k ekologické katastrofě na řece Bečvě, sněmovní dokument 9016.

Zopakují, jak to bylo předtím, než jsme tento bod přerušili. Přihlášení v pořadí s faktickou poznámkou jsou pan poslanec Patrik Nacher a pan ministr Brabec. (Ministr Brabec: Ruším.) Ruší. Poté přednostní práva v pořadí pan poslanec Strýček, pan poslanec Blaha a pan poslanec Benešík. Poté pan ředitel Geuss, který ale už není přítomen, protože je od 15.30 hodin omluven. Takže bych k faktické poznámce dal slovo panu poslanci Patriku Nacherovi, připraví se s přednostním právem zatím pan poslanec Strýček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Vážený pane místopředsedo, děkuji za slovo. Já jsem se přihlásil k faktické v momentě, kdy vlastně ten bod ani nebyl zahájen, protože jsem chtěl upozornit na několik věcí. Tady se zase jasně ukázalo, jak se tento bod zneužil před volbami. Tento. Proč? Protože první – to si vzpomeneme – mezi desátou a jedenáctou vystupovali

všichni s přednostním právem, kdy nebylo možné se do toho zapojit, s vysvětlením, že se ten bod neschválí. Ten bod schválili všichni přítomní poslanci, a co jsem se ptal vedení klubu, tak se to avizovalo dopředu. Takže nechápu, co to bylo za divadlo, že lidé s přednostním právem tady vystupovali, že se to neschválí, přičemž se to schválí, a teď ti s přednostním právem tady nejsou a už pojedou někam si dělat kampaň. To je první věc, kterou je potřeba tady zmínit, protože pak řadový poslanec nemůže reagovat. Já to furt říkám lidem na ulici, že jsou tady poslanci, kteří jsou na tom líp a kteří jsou na tom hůř.

Potom jsem chtěl říct dvě věci – a já se pak k tomu vrátím podrobněji, až na mě přijde řada – to jsou ty dvojí metry. Já tady mám podrobně rozepsány citace jednotlivých poslanců opozice, takže to vezmu teď v rychlosti. Dvojí metr z hlediska pohledu na policii – u Čapího hnízda policie je chráněná. Mám tady citace všech poslanců včetně tady kolegy Gazdíka, který je nejbliž, zatímco u Bečvy se to nevyvíjí tak, jak se to vyvíjet má, tak policie je dokonce pod drobnohledem vyšetřovací komise. Já nejsem zkušený tady zákonodárce, ale nevím, kolik je tady případů, kdy byla vyšetřovací komise na živý spis.

Ale těch dvojích metrů je tam mnohem víc. Já jsem třeba zaznamenal dvojí metr týkající se úniku do médií. Tak únik do médií, který tady kritizoval kolega Jurečka – (Předsedající upozorňuje na čas.) No, a už mám nula. Vidíte, člověk nic nestihne.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Čas, pane poslanče, děkuji. Další s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Stanislav Blaha, připraví se pan poslanec Patrik Nacher. Prosím, máte slovo.

Poslanec Stanislav Blaha: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já jsem jenom chtěl uvést na pravou míru výrok pana kolegy Nachera. Lžete, pane kolego, prostřednictvím pana předsedajícího, protože já jsem vystoupil s přednostním právem, sedím tady poctivě, jsem připraven k diskusi. To, že byla na něčem dohoda, není žádná pravda, do poslední chvíle to bylo nejisté. Dokonce jsme si vyslechli i referát z úst pana předsedy Poslanecké sněmovny, vašeho stranického kolegy, který nám tady vysvětloval, proč hlasoval proti zařazení tohoto bodu, a litoval, že se vás nepřidalo víc. Tolik asi k tomu vašemu projevu.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Pan poslanec Patrik Nacher s faktickou poznámkou. Prosím, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji za tu reakci. Tak to máte asi víc informací než já. Já jsem sem od začátku dneska přijel s tím, že budeme hlasovat pro ten bod, protože dneska jsou tady dvě mimořádné schůze. Proto já jsem byl překvapen, že ještě před otevřením schůze vystupují poslanci s přednostním právem. Já to tedy ještě dovysvětlím, aby to bylo úplně jasné všem lidem zvenku.

Přednostní právo má předseda klubu a předseda strany, což u klubu, který má šest členů a sedm členů, dělá třetinu toho klubu. To znamená, že když se domluví dva kluby, které mají dohromady 13 poslanců, tak mají čtyři přednostní práva. Je to tak. Když se domluví tři nejmenší kluby, tak jich je 23 a mají šest přednostních práv. Přednostní práva klubu největšího, kterých je 78, jsou dva, nepočítáme ministry. To znamená, že potom se taky vyvíjí i ta debata. Je to odpověď i na to, proč se někdy k mikrofonu nedostane někdo z vládní koalice. To je jenom ještě vysvětlení, protože lidé zvenku to nevědí.

Ještě řeknu ty dva další dvojí metry a pak, když na mě přijde řada, jestli se to stihne, tak bych šel do většího detailu. Já jsem tady zaznamenal a dělal jsem si pocitově poznámky.

Úniky do médií – mám pocit, že to říkal Marián Jurečka, že se něco objevilo v Mladé frontě v Mafře – tak za tím vidím úniky do médií, a to dokonce z bezpečnostních složek, v Respektu nebo v Hospodářských novinách a tam to evidentně nevádí. Tak buď nám budou vadit úniky do médií vždy, anebo nikdy. Ale tahle selektivnost, ta mě fakt irituje.

Stejně tak jako politická příslušnost. Takže tady byl zmíněn, a já ho osobně neznám, starosta Stržínek, napsal jsem si, z Valašského Meziříčí, a bylo zdůrazněno, že je za ANO. Ale v momentě, kdy se zdůrazní, že ten expert pan Hruška je z TOP 09, a podílí se dokonce na tom programu... (Předsedající připomíná čas.) ... tak se říká: Je to expert, a proč tam zdůrazňujete tu stranickou příslušnost? Tak buď jedno, nebo druhé.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Prosím o dodržování času k faktické poznámce. Pan poslanec Vlastimil Válek, připraví se pan poslanec Jan Lipavský. Všechno faktické poznámky. Prosím, máte slovo.

Poslanec Vlastimil Válek: Děkuji, pane předsedající. Jenom také pro ty zvenku, já jsem předseda poslaneckého klubu TOP 09, přednostní právo jsem nevyužil, dneska jsem nevystupoval ani s přednostním právem, ani bez něho, pokud by ale kvůli tomu někdo mohl neusnout nebo měl jiný mindrák, že jsem neměl přednostní právo, stačí naznačit, já ho využiji a rád vám udělám radost. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Pan poslanec Jan Lipavský. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Lipavský: Děkuji za slovo. Vážený pane poslanče, prostřednictvím pana předsedajícího, poměrně hezky jste zde vyjmenoval, jaká všechna přednostní práva jsou a nejsou, a pokud vám chybí ty hlasy za vládní koalici, tak samozřejmě můžou vystupovat ministři, ale to by museli sem do Sněmovny také někdy chodit.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Pan poslanec Vít Kaňkovský s faktickou poznámkou. Prosím, máte slovo.

Poslanec Vít Kaňkovský: Dobré odpoledne, vážený pane místopředsedo, kolegyně, kolegové, jenom krátce k mému váženému kolegovi Patriku Nacherovi, prostřednictvím pana předsedajícího. Všichni víme, že s těmi přednostními právy je to složité. Souhlasím naprosto s tím, že je to tady mnohdy zneužíváno, ale pokud chcete, milý kolego, a opravdu, mám k vám úctu a myslím si, že jsme i v mnohém spolupracovali, tak měřte stejným metrem. Dneska jsme tady měli dvě schůze, na té jedné jste zmínil, jak tady byla zneužívána přednostní práva, ale co ta druhá schůze? Co to extempore vašeho pana premiéra, který s materií zákona o platech – tam byla jenom velmi úzká vazba, jinak to byl klasický předvolební projev pana premiéra, který měl za úkol pozvratet celou opozici. A byli tam i další členové vládní koalice, kteří využili přednostní právo pouze tady k tomuto. Takže pokud měřit, tak měřit všem stejným metrem. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já bych chtěl upozornit, že probíráme bod Závěrečná zpráva vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny k ekologické katastrofě na řece Bečvě, a já jsem v tomto odpoledním bloku ještě o žádné této věci neslyšel, protože se bavíme

úplně o jiných věcech, takže na to bych chtěl také upozornit, k čemu mají, nebo nemají sloužit faktické poznámky.

Přečtu omluvy. Pan poslanec Pavel Jelínek se omlouvá od 16.10 do konce jednacího dne z pracovních důvodů, pan poslanec Ivo Vondrák se omlouvá dnes mezi 16 až 19 do konce jednacího dne z důvodu služební cesty, pan poslanec Jan Birke mezi 16.05 a 19.00 do konce jednacího dne z důvodu pracovních. Pan poslanec Farský se omlouvá dnes od 16 hodin do konce jednacího dne z pracovních důvodů, paní poslankyně Jana Mráčková Vildumetzová mezi šestnáctou a devatenáctou do konce jednacího dne z rodinných důvodů.

V tuto chvíli vystoupí s přednostním právem za klub pan poslanec Strýček. Připraví se pan poslanec Blaha. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jiří Strýček: Já vám děkuji za slovo, pane předsedající. Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, vážení kolegové, já bych v podstatě také chtěl říct z tohoto místa svůj názor k celé té kauze Bečva a vůbec ke zřízení vyšetřovací komise. Samozřejmě ta ekologická havárie, ke které došlo na řece Bečvě dne 20. září 2020, je určitě katastrofa, která by se neměla opakovat, a měly by být učiněny všechny kroky tak, aby se podobná havárie v budoucnosti už nemohla opakovat.

Co ale musím říct a co mě od prvopočátku vlastně na té celé záležitosti tak iritovalo, vadilo, je ta obrovská politizace, která tuto ekologickou havárii provází. Já teď uvedu dvě roviny. V době, kdy byla tato vyšetřovací komise zřízena, došlo k jejímu personálnímu obsazení a začala pracovat, předala Policie České republiky návrh na zahájení trestního řízení proti jedné fyzické a jedné právnické osobě, takže za mě – v rovině trestněprávní – v podstatě ta komise neměla a nemá co vyšetřovat. Pokud se budeme bavit o rovině odborné, tedy možných výstupech vyšetřovací komise směrem do legislativy, tak i zde osobně vidím zřízení vyšetřovací komise jako úplně zbytečné. Tady stačilo prostě udělat odbornou komisi, která by se skládala z odborníků, dobře, mohli by tam být nějakí politici, samozřejmě, mělo by se to řešit formou auditů třeba na postup dotčených orgánů, které tam probíhaly, měly by se dělat semináře a tak dále a tak dále. Ale určitě by se to nemělo řešit tady zřizováním nějaké vyšetřovací komise.

Samozřejmě vím, nebo i z té činnosti nebo ze zpráv, které jsme tam viděli, tak tam byly určité nesrovnalosti, co se týče zejména procesních postupů při nahlášení a likvidaci havárie. Byly tam samozřejmě i problémy v nějaké vzájemné informovanosti a v koordinaci činnosti dotčených orgánů a určitě se do budoucnosti budou nějak ty postupy muset nastavit tak, aby k tomu nedocházelo, ale samozřejmě, jak už jsem jednou říkal, v podstatě na to se vůbec nemusela zřizovat vyšetřovací komise, navíc komise, která měla velmi krátký čas na to, aby pracovala, protože – já nevím – ta komise začala pracovat někdy – možná v půlce září.

Navíc ještě, co tam bylo zásadní z mého pohledu, ta komise v podstatě nebyla složena z odborníků. Já se přiznám, také nejsem odborník na životní prostředí, byť jsem v té komisi byl. Takže si myslím, že i po této stránce z odborné roviny považuji za nadbytečné zřizování té vyšetřovací komise. Já jsem to celé vnímal tak, že hlavním důvodem zřízení vyšetřovací komise bylo udržet, byla snaha opozičních politiků udržet tuto kauzu Bečva v mediálním prostoru až do voleb do Poslanecké sněmovny a samozřejmě z ní vytěžit patřičné politické body.

Jak asi už je vám známo anebo jak proběhlo médiu, tak já jsem pro tu závěrečnou zprávu nehlasoval. A proč jsem nehlasoval, to se tady snažím také říct nebo budu se snažit říci. Zásadním důvodem, proč jsem nehlasoval pro tu zprávu, je samozřejmě to, že jsem nehlasoval ani pro zřízení této vyšetřovací komise. Zřizování vyšetřovacích komisí Poslaneckou sněmovnou já osobně považuji za snižování důvěry v práci Policie ČR, státních

zástupců a celkově justice. Víme všichni, že tyto komise nikdy nic nevyšetřily. Srovnajme si Opencard nebo OKD a tak dále a jejich zřizování je v podstatě za mě pouze politikum. Vyšetřovat má totiž Policie ČR, a nikoliv vyšetřovací komise.

Přestože si tato komise předem stanovila mantinel nezasahovat do práce policie, minimálně v jednom bodě její práci hodnotí a relativizuje. Já práci Policie ČR věřím a jsem přesvědčen, že i v této kauze ekologické havárie na řece Bečvě konala správně. Potvrdil to možná nakonec i dozorující státní zástupce, který odmítl jako neodůvodněnou stížnost proti usnesení o návrhu na zahájení trestního stíhání v kauze Bečva, kterou podali zmínění. Pokud tedy podporujeme nezávislost české justice, pak počkejme na rozhodnutí soudů, v opačném případě justiční systém podporujeme jen tehdy, když se to hodí.

Dále, už to tady bylo také řečeno, jedná se o první komisi, která byla zřízena k živému spisu, což samozřejmě dle mého názoru zakládá obrovsky nebezpečný precedens. Prostě když se nám něco nebude příště líbit na vyšetřování policie, tak si zřídíme vyšetřovací komisi? Potom rovnou zrušme Policii ČR a ustanovme si, já nevím, lidové soudy, nebo hony na čarodějnice bych to nazval.

Celou tuto kauzu dále samozřejmě provázela značná politická podjatost. Pan poslanec Gazdík nám tady v krátkém čase po události na svém Twitteru vyšetřil politicky celou kauzu a našel viníka – Dezu. Tweet sice s omluvou potom smazal, a potom v poslední době dokonce lhal, že vůbec takový tweet nezveřejnil. Paní poslankyně Pekarová Adamová, tak ta se jela zrovna vyfotit před vstupní bránu Dezy s tím, že Bečvu vyšetříme, čímž samozřejmě podprahově veřejnosti sděluje, kdo je podle ní viníkem. Takže za mně opravdu podjatost.

Osobně můžu říct, jak jsem to vnímal, v průběhu celé této kauzy a práce komise se neustále jak ze strany opozičních politiků, tak i některých mainstreamových médií či internetových serverů, rádoby odborníků objevovala celá řada spekulací, domněnek, hypotéz, které buď nepřímo, nebo přímo ukazovaly na Dezu Valašské Meziříčí jako viníka. Kdykoliv však tyto hypotézy nebo domněnky byly nějakým způsobem vyvráceny, tak se okamžitě objevily nové. Všichni dobře víme, že ze začátku to byly fenoly, pak to byl kyanid, pak to zase nebyl kyanid, pak to byl kyanid, pak byl cítit chlor. Prostě tohle se měnilo neustále, tak jak se měnil průběh celého vyšetřování.

Dále musím říci, co jsem osobně i já navnímal, že někteří opoziční politici a samozřejmě i mnohá média svými vyjádřeními zasahovali do věcného a odborného postupu příslušných úřadů a v podstatě předjímalí výsledky šetření policie, aniž by měli jakékoliv ponětí o předložených důkazech a skutečných procesních postupech. (Vyrušení hlasitým telefonním hovorem poslance Válka.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Prosím, abychom tady... (Sdělení poslance Válka mimo mikrofon.) Nepokřikujte prosím na sebe a hovořte k věci. Prosím.

Poslanec Jiří Strýček: Víme, jak probíhala snaha znedůvěryhodnit soudního znalce Klicperu, která vyvrcholila okamžikem, kdy se najednou objevil rádoby oponentní pokus v podstatě neznalce v oboru hydrodynamiky, profesora Jakuba Hrušky, který, jak už tady zaznělo jednou, samozřejmě je člen TOP 09 a kandidát TOP 09 do Evropského parlamentu. Ten, kdo se seznámil s vyšetřovacím spisem, musel jasně vidět odborně zdokumentovanou průkaznost pokusu soudního znalce pana Klicpery. Osobně se domnívám, jak jsem říkal, je to živý spis a domnívám se, že právě z těchto důvodů, aby se nějakým způsobem zabránilo neustálým hypotézám, domněnkám a tak dále, v podstatě dozorující státní zástupce uvolnil tento živý spis pro potřeby vyšetřovací komise. Osobně jsem se s tím spisem velmi podrobně seznámil a jsem přesvědčen, že závěry ze šetření a rozhodnutí Policie ČR jsou správná.

Někteří další kolegové z vyšetřovací komise se podle mě ani s tím spisem neobtěžovali seznámit, neboť měli od počátku zřejmě jasno, kdo je v podstatě viníkem.

Zase můj osobní názor. V činnosti vyšetřovací komise mi třeba připadalo už přinejmenším nestandardní to, že někteří svědci, například pan zástupce rybářů Pernický, pan profesor Holoubek a rybář Gerla, byli na první zasedání komise ve Zlíně pozváni a předvoláni nikoliv jako svědci, ale pouze na odbornou debatu, a všichni další, jako byl pan Geuss, ředitel vodoprávního úřadu z Valašského Meziříčí Křístek a tak dále, pan poslanec Pustějovský, zástupce policie ČR Tkadleček, byli pak rovnou formálně předvoláni a vypovídali v režimu svědeckých výpovědí jako svědci.

Mou snahou v podstatě, když se dělala nebo se upravovala ta závěrečná zpráva, bylo samozřejmě zpřesnit do závěrečné zprávy některé informace týkající se například údajného znehodnocení vzorků předaných rybáři v Hustopečích nad Bečvou, údajně neznámý osud vzorků odebraných v den havárie pod Choryňským mostem hasiči a předaných pracovníku VPÚ VM a v neposlední řadě výsledky analýzy vzorků odebraných 21. 9. pracovníky VAK Vsetín u čističky odpadních vod u výpusti Energoaqua a nepřebrané vzorky pracovníkem ČIŽP Olomouc v Hustopečích nad Bečvou. Některé mé návrhy na doplnění však zpřesněny nebyly a ze zřejmých důvodů, protože se prostě do zprávy nehodily.

Já bych tedy jenom rád, protože tady samozřejmě jsou neustále demonizovány, on to tady už říkal pan poslanec Blaha, vzorky, které skončily v kýblu někde v lednici, a nikdo neznal jejich osud. Takže já ten osud vysvětlím. Ta informace tak, jak je podána ve zprávě, samozřejmě opět vyvolala vlnu mediálních spekulací, že se vzorky záměrně ztratily, což není pravda. Dle svědecké výpovědi vedoucího vodoprávního úřadu ve Valašském Meziříčí byly vzorky vody a sedm kusů ryb z důvodu, aby nedošlo k degradaci těch vzorků, uloženy do lednice na pracoviště vodoprávního úřadu ve Valašském Meziříčí, neboť odborné laboratoře, které by mohly udělat tu analýzu, v neděli nepracovaly. Ty vzorky byly dne 21. 9. předány do akreditované laboratoře VAK Vsetín a vzorky ryb byly zaslány do laboratoře Státního ústavu Olomouc. Právě analýzou těchto vzorků, a zejména vody se potvrdilo několikanásobné překročení limitů kyanidů stanovených pro povrchové vody. Tuto skutečnost potvrzuje i protokol o zkouškách provedených centrální laboratoří VAK Vsetín dne 25. 9.

Dále analýza vzorků odebraných u výpustí Energoaqua dne 21. 9., tedy den po havárii. Tam totiž došlo k tomu, že pracovníci VAK, kteří tenkrát kontrolovali 21. 9., když kontrolovali svoji výpusť z čističky odpadních vod, tak si všimli u výpusti Energoaqua, že ta situace není v normálním stavu, takže tyhle vzorky odebrali z téhle výpusti a tyhle vzorky potom byly následně předány do laboratoře, akreditované centrální laboratoře VAK Vsetín, kde byla provedena analýza těchto vzorků. Analýzou bylo naměřeno, že na povolený limit kyanidu pro odpadní vody výpusti Energoaqua, který stanovil Krajský úřad ve Zlíně, je hodnota kyanidu na výši 1,69, tedy 0,69 překročení limitu, protože mají limit 1 miligram na litr. Tady je třeba zdůraznit ještě ten fakt, že tahle hodnota byla naměřena den po havárii a den po naředění Bečvy. Znovu opakuji – den po havárii a den po naředění Bečvy tam došlo k značnému překročení limitu kyanidu pro odpadní vody výpusti Energoaqua.

Všechny tyto informace – nejedná se o žádné úniky ze spisů – jsou dostupné na stránkách Valašského Meziříčí, kde jsou v sekci Povinně zveřejňované informace. Tam je databáze poskytnutých informací na straně 2, je to pod datem 14. 4. 2021 a jsou tam uvedeny protokoly s kontrolou odběru vzorků a místní šetření. Tyhle údaje tam byly zveřejněny na základě žádosti spolku Svoboda projevu Brno dle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.

V té závěrečné zprávě samozřejmě byly body, které se týkaly trestního řízení a práce Policie České republiky. Tam byl jeden bod, který jsem navrhoval vypustit, protože i na

základě doporučení analytičky vyšetřovací komise paní doktorky Balounové, která taky doporučila, aby komise zvážila vypuštění části textu, který by mohl vést k ohrožení trestního řízení, jsem navrhl vypuštění daného textu z této zprávy, což komise neakceptovala. Navíc v tomto textu komise v podstatě bez jakýchkoli znalostí prací a postupu policejního vyšetřovatele hodnotí práci, kritizuje práci, což podle mého názoru jí ani nepřísluší, a znevažuje tímto práci Policie České republiky.

Takže to jsou jenom takové základní údaje, se kterými jsem vás považoval za nutné seznámit, proč jsem nehlasoval pro tu závěrečnou zprávu.

Jestli můžu, navážu ještě na dopolední jednání. Když jsme se tady s panem zpravodajem bavili ohledně té zprávy, kterou on poslal, nebo ty připomínky, které poslal jeho asistent paní tajemnici a následně potom paní Pěňčíkové coby předsedkyni komise, protože mně na to nebylo odpovězeno, tak já bych opravdu potřeboval vědět v těch revizích, kdo je ten pan Holoubek, který 12., 13. a 14. září připomínkoval návrh zprávy vyšetřovací komise. Tak jenom pro upřesnění. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Pan zpravodaj odpoví faktickou poznámkou, prosím.

Poslanec Petr Gazdík: Já odpovím panu Strýčkovi hned, aniž bych cokoli prozrazoval ze spisu. Pan Holoubek byl jeden z těch, kdo se zúčastnil prvního zasedání komise Bečva ve Zlíně, kde nám poskytoval – nikoliv při výslechu, ale je to pan profesor Holoubek – který nám poskytoval svoje stanovisko jako odborníka a hydrologa k té věci. On při tom sezení ve Zlíně uvedl mylně jednu věc – a nebudu ji konkretizovat, panu Strýčkovi ji rád řeknu jako členovi komise osobně – a ona neodpovídala ostatním důkazům, které byly v tom spisu, písemným důkazům. Já jsem se ho dotázal. On pak – to můžete ověřit u paní tajemnice či paní vyšetřovatelky – dokonce tuto svoji část opravoval, posílal jim mail, zas ty maily jsou k dispozici, kde to ujasňoval.

Ale když už jsme se spolu bavili, tak jsme se spolu bavili nepoměrně šířeji a já jsem si pak do svých poznámek dal komentář pod názvem Holoubek, abych věděl, co je od pana Holoubka. Tady mám důkaz (ukazuje papír A4), jeden ten komentář je třeba – "podle jeho informací nedošlo v odpoledních hodinách po zjištění" a tak dále – určitě by si pan Holoubek sám sobě nepsal "podle jeho informací". To jsem psal já a označil jsem si to Holoubek. To je všechno. Je škoda, pane Strýčku, kdybyste se takto poctivě věnoval, jak se věnujete tomu vyšetřování v Bečvě, možná bychom byli ještě dál. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Pan poslanec Strýček s faktickou poznámkou.

Poslanec Jiří Strýček: Já tedy na to musím zareagovat, protože to, co jste teď tady, pane poslanče nebo pane zpravodaji Gazdíku, prostřednictvím předsedajícího, řekl, to nebudu radši ani komentovat. Protože tam je jasně, tam je jasně důkazem ten dokument, který byl doručen všem členům komise a ve kterém ty připomínky jsou v režimu vyznačených změn pod jménem Holoubek. To znamená, vy jste si změnil počítač na pana Holoubka a poslal jste to tam? (Zpravodaj Gazdík mimo mikrofon: Napsal jsem si k tomu poznámku Holoubek.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Nepokřikujte, prosím, na sebe. Jestli si něco chcete říkat, tak to říkejte na mikrofon.

Poslanec Jiří Strýček: To opravdu nebudu raději komentovat, tady toto. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Další v pořadí vystoupí pan poslanec Blaha s přednostním právem se stanoviskem klubu ODS. Prosím.

Poslanec Stanislav Blaha: Děkuji, pane místopředsedo. Já jsem byl tady kritizován za to, že jsem využil přednostního práva, to je pravda. V tomto druhém vystoupení jsem chtěl reagovat na to, co tady zaznělo z úst pana ministra. Teď dodávám, že budu reagovat i na to, co tady zaznělo z úst pana kolegy Strýčka. Ono se to v mnohém doplňuje, takže to bude takové komplexnější.

Za prvé chci říct, že tu kauzu sleduji od prvopočátku, a skutečně mou motivací bylo nějakým způsobem reagovat na ty věci a všechny výroky, které kolem té kauzy zaznívaly, protože dost často šly proti sobě, neodpovídaly realitě. A od prvopočátku v těch výrociích, které skutečně přicházely z různých úst, a už jsem to tady asi řekl v tom svém prvním vstupu, bylo něco, co vzbuzovalo mou pozornost. Pominu-li tedy to, že jsem skutečně poslancem za Zlínský kraj, kde se ta katastrofa stala, a jsem taky aktivní rybář, takže úhyn takového množství ryb logicky nemohlo uniknout mé pozornosti.

Byl jsem tady z úst pana ministra jmenován, že jsem jeden z těch, kteří tu kauzu politizují. Já jsem se nikdy nesnažil svými výroky nějakým způsobem tu kauzu zpolitizovávat. Pouze jsem upozorňoval na všechno to kolem, co vzbuzovalo pozornost. Byly to takové ty první výkřiky, např. že DEZA to nebyla, a přitom to byla chemička, která byla úplně nejbližší zjištěnému úhynu ryb. To samo o sobě bylo zajímavé, obzvlášť když z úst pana mluvčího Agrofertu zaznělo, že DEZA s kyanidy nepracuje, aby se pak ukázalo, že ani toto není pravda. Zřízení vyšetřovací komise jsem vnímal jako šanci, jako šanci udělat něco pro to, aby se takovéto věci v budoucnu neopakovaly. Ale samozřejmě zabránit nelze absolutně ničemu, a když už by se něco takového stalo, tak aby byla nastavena taková pravidla, která by samozřejmě dokázala zabránit tomu, aby škoda nebyla takto vysoká a aby byl viník co nejdříve odhalen.

Já si myslím, že komise skutečně odvedla výbornou práci. My jsme se snažili vyhnout hodnocení práce policie, protože jak sami říkáte, spis je živý, policejní vyšetřovatel není ještě u konce, bylo požádáno o to, aby vznikly nové znalecké posudky, aby byl spis doplněn a tak dále a tak dále. Ale jako členové jsme měli k dispozici i zprávu vyšetřovatele a mě teď z této pozice velmi mrzí, že se k tomu nemůžeme vyjádřit, protože pak by některé ty argumenty mohly zaznít mnohem jasněji a každému by bylo jasné, že v té věci skutečně není něco v pořádku.

Pan ministr tady zmiňoval, že chyby nedělal ČIŽP, že chyby dělal vodoprávní úřad. Ale pane ministře, to asi musíte vědět, vodoprávní úřad, to je taky výkon státní správy, byť v přenesené působnosti, konkrétně města Valašské Meziříčí, ale je to výkon státní správy. A já jsem to bral tak, že naším úkolem v rámci komise je poukázat na to, jak ty aktivity nebyly koordinované, jak fakticky všichni dělali všechno, ale nakonec nikdo nic. Vodoprávní úřad dokonce poslal domů po pár hodinách i hasiče.

A když už se budeme zabývat ORP Valašské Meziříčí, tak nebyl svolán krizový štáb ORP, což bych považoval za vhodné, ale co považuji za absolutně nepochopitelné, nebylo varováno obyvatelstvo Valašského Meziříčí a blízkého okolí. Ti lidé vlastně nevěděli, že jim v řece teče něco, co může ohrožovat jejich zdraví. Dozvěděli se to až zhruba po čtyřech dnech. A i na toto by bylo dobré poukázat, aby příště existoval jakýsi manuál, jak v takovýchto situacích postupovat.

Byl bych velmi opatrný, jak tady zaznělo z úst pana ministra, s tím, že naše komise něco ohýbala. My jsme se snažili ta fakta popsat tak, jak zaznívala. A rozhodně jsem z toho nepochopil, že bychom se snažili být nějak tendenční. A to, že jeden člen komise hlasoval proti té zprávě, to je taky pochopitelné. Prostě mohl mít na to jiný názor. Už to tady můžu říct, protože se k tomu fakticky sám přiznal, že to byl on, takže už to není žádná tajná informace. Já jenom nechápu, a zaznělo to tady z úst pana poslance Strýčka: on řekl, že nehlasoval pro tu zprávu proto, že nesouhlasil se zřízením té komise. Tak tomu jako moc nerozumím – protože nesouhlasím se zřízením, pak se do té komise nechám nanominovat, abych potom hlasoval proti zprávě, protože jsem nesouhlasil se zřízením komise. To mi smysl nedává a je to nelogické. Myslím si, že tam tedy za hnutí ANO měl být nominován člověk, který by v té komisi chtěl pracovat.

A když se bavíme o tom, co ve zprávě bylo odhlasováno a zařazeno a co nebylo, tak také chci poukázat na to, že všichni členové komise se snažili zohlednit všechny připomínky, které dorazily. A taky říkám, že pan poslanec Strýček své připomínky poslal výrazně později než v termínu, který jsme si stanovili, a ještě jinou formou, než jsme zvolili, aby se s tím lépe pracovalo. Přesto jsme se jim poctivě a podrobně věnovali a hlasováním jsme připomínku za připomínkou buď přijali, nebo vyloučili. To je asi nezpochybnitelné.

Chtěl bych tady okomentovat ještě ten chlor – konkrétně to bylo popsáno ne jako chlor, ale fakticky jako savo, to znamená chlornan. A ti rybáři si to pak ještě následně ověřovali na nějakých vzorcích, aby byli přesně schopni identifikovat, co ten den vlastně cítili. O tom chloru mluvila i pracovnice Povodí Moravy a další lidé, a dokonce dle jejich sdělení tuto informaci poskytli i policii, takže to není věc, o které by se nevědělo. A první zmínka o tomto faktu, že z řeky bylo cítit savo nebo něco podobného, ta zazněla už v tu neděli 29. loňského roku, tedy v den katastrofy. Takže, pane ministře, není pravda, že by se o tom chloru nebo něčem podobném nikdo nezmiňoval. Pouze z toho ti lidé byli zmateni. Říkali, že cítili, jak mají vysušené ruce, že protože smrkali v určité chvíli krev, prostě jako by měli poleptané sliznice. A to byli ale lidé, kteří v té vodě byli dlouho, protože oni z ní museli vynést těch 40 tun ryb. A já bych jejich tvrzení moc nezpochybňoval, protože jsou to lidé, kteří s tou řekou žijí, kteří u ní jsou i mimo období, kdy je tam takováto nějaká havárie, a samozřejmě oni jsou kompetentní k tomu, aby posoudili rozdíl mezi normálním stavem a stavem těsně po havárii. Takže já bych si z nich rozhodně legraci nedělal.

Pan znalec Klicpera, to tady zaznělo asi z úst vás obou. Komise nezpochybnila znalce Klicperu, pan znalec Klicpera se zpochybnil sám, protože má-li někdo pro policii vypracovat odborný posudek v režimu, když se ta kauza vyšetřuje, tak on je právě ten, který v tom případě neměl mluvit, a už vůbec ne komunikovat svoje názory a postoje na sociálních sítích. Já si myslím, že selhal, a jako osoba, která má spolupracovat s policií, je skutečně nevěrohodný. Myslím si, že sdělení paní ministryně spravedlnosti v této věci tu věc dokresluje a podtrhuje. Ona nečekala na to, až naše komise dá k tomu nějaký podnět, ona začala konat sama.

Samostatnou kapitolou je ten jeho znalecký posudek jako takový, protože v době, kdy znalecký posudek údajně putoval od znalce k policii poštou, jsem já dostal dotaz od pana poslance Pustějovského, člena představenstva DEZA, jestli jsem viděl ty fotky. A když jsem se zeptal, jaké fotky, tak to měly být ty fotky z posudku – z posudku, který v té době nikdo neviděl. Ale ten den o nich shodou okolností psal iDnes, ale nikdo jiný je logicky vidět nemohl. A když jsem se zeptal, jestli on je viděl, tak začal couvat s tím, že byl účastníkem nějakého řízení. To pak samozřejmě po čase popřel. Ale v tu chvíli mi sděloval a ptal se na můj názor, jestli jsem viděl fotky z posudku, který v tu dobu ještě oficiálně neměla ani policie. To není divné? No, mně to připadá velmi divné, a takovýchto věcí kolem této kauzy byla celá řada.

Takže tolik mé doplnění, pane ministře. Myslím si, že bagatelizovat to, říkat, že v komisi jsou samí diletanti, kteří nevědí, o čem se baví, že jsme vlastně neschopti cokoli udělat pro to, aby se životní prostředí v České republice zlepšovalo... Vždyť ty naše návrhy na úpravu legislativy, to si myslím, že jsou věci, které se dají použít do budoucna a které budou ku prospěchu naší společnosti. Vy to vidíte možná jinak, já se na to dívám, že práce komise byla přínosná. A to, že se vám na její práci něco nelíbí, že nesouhlasíte s některými závěry, ještě neznamená, že v té komisi seděli blbci. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Pan ministr s faktickou poznámkou. Pak s faktickou poznámkou pan poslanec Strýček a pan poslanec Holík. Prosím.

Ministr životního prostředí ČR Richard Brabec: Omlouvám se, pane poslanče Blaho, vaším prostřednictvím, pane předsedající. Vy jste hrozně vztahovačný. Já jsem nikdy nemluvil o tom, a když si půjdete do zápisu, tak zjistíte, že jsem ocenil práci komise v té části, která je legislativní, a tam jsem vždycky říkal, to bychom se dohodli.

Ale vy jste, já nevím, jestli mimoděk, omylem, anebo záměrně řekl jednu docela podstatnou věc, která ale potvrzuje to, co jsem říkal, nebo to, co mi vadí. Vy jste říkal: ono to je asi chyba vodoprávního úřadu, ale to je taky státní správa. No, to máte pravdu, ale není to státní správa pod rezortem životního prostředí. A já tam teď nehledám žádný alibismus, že tenhle za to může. Já jsem jasně řekl, že tam zahaprovala koordinace. Ale ta zpráva je strašně orientovaná způsobem, že Česká inspekce může i za příliv a odliv ve finále, jo? Prostě za všechno, co tam vůbec je, tak vždycky to nakonec skončí, no ale tak ona tam ta inspekce buď za to může úplně, anebo se na tom nějak podílela. To mi vadí a tohleto je pro mě ten důkaz, že se to ohýbalo.

Já neříkám, že celá ta zpráva je ohnutá. Říkám znovu, ve věcech návrhů konkrétních změn legislativních úprav, tam se shodujeme. Škoda že tady není pan ministr Jurečka. Já bych mu jenom řekl, jak si nádherně na sebe dal pastičku, protože on mluvil o tom, co se tedy udělalo, ale trochu zapomněl, že byl ministr zemědělství. A řada těch věcí spadá pod ministra zemědělství, protože ty vyústě a všechno, to patří pod správy povodí. A pak bych se ho rád taky zeptal, co v tom udělal ve chvíli, kdy byl ministr. Ale dobře, není tady.

A zase, nepodsouvejte mi, že já bych si dělal z rybářů legraci. Já jsem se úplně stejně jako vy nad nějakými věcmi pozastavil, nad věcmi, které tam podle mě nejsou a nemají logiku. A například prostě to, proč jste si jako komise nepozvali svědky –

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Čas, pane ministře.

Ministr životního prostředí ČR Richard Brabec: Já se omlouvám, já jsem mluvil... Jo, mám technickou. Tak se omlouvám. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: S faktickou poznámkou pan poslanec Strýček.

Poslanec Jiří Strýček: Já tedy ještě s dovolením zareaguji na pana poslance Blahu. Co se týče účasti mé osoby ve vyšetřovací komisi, tak já jsem tam byl samozřejmě zvolen na základě paritního zastoupení politických subjektů, ale to vůbec nevylučuje to, že když jsem nehlasoval pro zřízení této komise, a to je také důvod, proč jsem nehlasoval pro tu zprávu, protože jsem se zřízením té komise prostě nesouhlasil, i když jsem tam byl na základě paritního zastoupení nominován. To je jedna věc.

Druhá věc, co se týče těch mých připomínek, že jsem je dal pozdě. Já k tomu řeknu asi takhle, já nevím, kolik tam byl ten deadline oficiálně domluvený, jestli dvanáct hodin – já jsem to dal snad ve čtyři hodiny odpoledne, což si myslím, že není zas až tak úplně pozdě. A hlavně, pane poslanče Blaho, prostřednictvím předsedajícího, kdybych tam ty poznámky dal jako člen vyšetřovací komise v pátek, tak je musíte akceptovat. Já tam ty poznámky můžu klidně říct i v pátek, když jsem to projednávali. To vůbec není nic proti ničemu. To je další věc.

A třetí věc ohledně toho chloru. Vy sám víte, že kolem toho chloru tam bylo hodně debat, a sám víte, že jak v protokolech Hasičského záchranného sboru, který tam pod Choryňským mostem a potom pod mostem v Hustopečích zasahoval ten den, je, že z toho jasně vyplývalo, že žádný chlor tam nebyl cítit. Ani ti pracovníci těch dotčených úřadů, kteří tam byli, to necítili. Dokonce je uvedeno v protokolu, že rybář, který chytal pět set metrů po proudu, tam žádný chlor necítil. S tím chlorem přišel někdo snad po třech dnech, že tam byl cítit chlor. Ve všech protokolech, které jsme měli k dispozici, je jasně napsáno, že tam chlor nebyl cítit. Děkuju.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Čas, pane poslanče. Děkuji. Pan poslanec Holík a připraví se pan poslanec Blaha, všechno faktické poznámky. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jaroslav Holík: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, kolegyně a kolegové, havárie na řece Bečvě patří k jedné z největších ekologických havárií, ale nebudu souhlasit s kolegou Bartošem, který tvrdí, že je úplně největší. Totiž 9. ledna 2006 byla podobná havárie na řece Labi, kterou způsobila Draslovka Kolín, a uhynulo tam také 40 tun ryb.

Ale já se teď vrátím k té havárii na Bečvě. Řadě z nás se zdá, že to vyšetřování jde pomalu, a proto z iniciativy kolegů vznikla parlamentní komise. Komise vznikla krátce před volbami a její činnost trvala pouhých šest týdnů, přesně od 30. 7. do 16. 9. 2021, což je absolutně nedostatečný čas. Úkolem této komise nebylo vyšetřovat, ale seznámit se s materiály, podívat se na případ nezávislými očima a zjistit, jestli vyšetřovatelům neunikla nějaká maličkost.

Já jsem se do té práce v komisi přihlásil také proto, že havárie se stala ve Zlínském kraji. Já se o přírodu zajímám a mimo jiné jsem taky místopředseda výboru pro životní prostředí. Dnes tady nebudu kauzu politizovat ani spekulovat o viníkovi, ale chci se zamyslet, jaké prostředky by bylo potřeba přijmout, aby se tato havárie neopakovala. Téměř v každém domě máme hlásič požáru a já navrhuji podobné jednoduché zařízení, které bude měřit dva základní parametry, to je elektroodivnost vody a pH. Tyto parametry by se snímaly, převáděly někam na server. (Předsedající: Čas.) A byly by signalizované České inspekci životního prostředí a Hasičskému sboru. (Předsedající: Čas.) Je to levné zařízení a já se k němu hlásím.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Čas. Já bych poprosil, abyste projevy, které mají zaznít v rozpravě, četli v rozpravě, ne na faktickou poznámku, protože pak to nevychází časově. Děkuji. Pan poslanec Blaha a jeho dvě minuty.

Poslanec Stanislav Blaha: Děkuju, pane místopředsedo. Já si v reakci na pana ministra Brabce myslím, že o to právě šlo, popsat všechna pochybení, na které jsme přišli, tak, aby se to příště nestalo, aby pokud možno takovéto záchranné akce byly koordinovány. Jednou je to vodoprávní úřad, jednou je to Česká inspekce životního prostředí, jindy to může být Povodí Moravy. Já to beru právě z tohoto pohledu a často to charakterizuju tím, že všichni dělají

všechno a nikdo nic, a to se potom projeví v tom, že pak nemáme klíčové důkazy a tak dále. Takže za mě ano, vodoprávní úřad je skutečně v jiném rezortu, ne v rezortu životního prostředí, ale je to prostě taky státní správa, a možná by bylo dobré, kdyby se stát zaměřil i na toto, aby v takovýchto situacích každý přesně věděl, kde je jeho pozice, jaká je jeho role a kdo mu v tom bude pomáhat a jakým způsobem. A to je všechno.

A ještě v reakci na kolegu Strýčka: já jsem tím nechtěl říct, že ty námitky nebyly přijaty, protože byly poslány pozdě, ale pouze jsem zohledňoval, že i přesto, že byly poslány pozdě, nebo ty připomínky, tak jsme se o všech bavili a hlasovali jsme o nich, takže to nebylo o tom, že bychom to odmítali tendenčně, ale z toho důvodu, že jsme s tím zněním nesouhlasili. Bylo to většinové hlasování a ke každé takovéto připomínce se hlasovalo. To asi nelze vyvrátit.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: V této chvíli vystoupí s přednostním právem pan poslanec Benešík. Prosim, máte slovo.

Poslanec Ondřej Benešík: Dámy a pánové, milé kolegyně, vážení kolegové, já jsem ze Zlínského kraje. Je to můj volební obvod a ve Zlínském kraji jsem doma, takže kauza otrávené Bečvy mě zajímá o to víc a není mi lhostejná. A možná vy, kterým také není lhostejná, hledáte odpověď na otázku, jak mohly ryby v Bečvě překonat dva jezy a pět peřejí, aby teprve tři a půl kilometru od místa otravy vzdaly svůj boj o život. Také kroutíte hlavou nad tím, jak si slepí a hlupáci rybáři těch před otravou přechajících ryb nemohli všimnout? Na tyto otázky by měl odpovědět pan ministr Brabec, ale musím bohužel konstatovat, že do této chvíle tak věrohodně neučinil, a proto pochybnosti zůstávají.

Kvůli ekologické katastrofě na Bečvě jsem se v Poslanecké sněmovně obracel na vládu opakovaně. Dost dlouho trvalo, než se nám přes odpor poslanců hnutí ANO a KSČM podařilo sestavit parlamentní vyšetřovací komisi. Vznikla i petice občanů, kterou podepsaly tisíce lidí. Za tu dobu uteklo v těžce zkoušené řece mnoho vody. Pochybnosti, které v souvislosti s desítkami tun uhynulých ryb oprávněně vyvstaly, ale vláda ani téměř po roce nedokázala vysvětlit. Stále nemáme spolehlivé výsledky vyšetřování a řada otázek zůstává nezodpovězená.

Mluvil jsem s rybáři, kteří byli mezi prvními u otrávené řeky. Nezdál se jim postup vyšetřujících, kteří bezprostředně po katastrofě nešli proti proudu řeky až do místa, kde by našli živé ryby. Provedli proto experiment u výpusti z areálu rožnovské Tesly, která byla vyšetřovateli označena jako zdroj znečištění Bečvy. Vylili zde u jezu sůl a zkoumali, kde se smíchá s vodou. Podle jejich závěrů není možné, aby ryby uhynuly až po třech a půl kilometrech od této výpusti. Místo, kde rybáři našli první otrávené ryby, dělí od rožnovského kanálu kromě této vzdálenosti i pět peřejí a dva velké jezy. Celkově je to s těmi rybáři velmi těžké, protože neviděli to, co vidět měli, ale zato cítili to, co cítit neměli, tedy chlor. A jelikož jsou tihle rybáři moc hlasití, Česká inspekce životního prostředí zahájila jejich kontrolu, protože se snaží podat důkazy a vyvrátit pohádky, které tvrdí soudní znalec.

Vážné pochybnosti budí také fakt, že jako možný zdroj znečištění byla z okruhu podezřelých vyřazena jeden den po havárii chemička DEZA. Česká inspekce životního prostředí spadající pod Ministerstvo životního prostředí tak měla o věci jasno o tři dny dříve, než se o výskytu kyanidu v řece a zdravotních rizicích s tím spojených dozvěděli místní občané.

Je opravdu možné vyloučit tak rychle jako možný zdroj znečištění firmu, prokazatelně disponující kanálem umožňujícím vypouštění kyanidy obsahující odpadní vodu z čističky přímo do toku řeky? Jak máme mít důvěru v instituce, které nejsou schopny ani za rok odhalit toho, kdo kyanid do řeky vypustil? Jak by stát zajistil bezpečí občanů například po

teroristickém chemickém útoku na zdroje pitné vody, tedy v situaci, kdy by bylo nutno zjistit zdroj znečištění bleskově?

Přístup inspekčních orgánů, ale i vyšetřovatelů se musí změnit. Bohužel, za téhle vlády, která má v případě velmi vážné podezření na střet zájmů, ale změny očekávat nelze. Nová vláda musí ve spolupráci se Sněmovnou tak, jak to navrhovala a navrhuje právě sněmovní vyšetřovací komise, iniciovat v zájmu účinnější ochrany přírody i legislativní změny. Přírodu máme jenom jednu a lhostejnost k ní by se nám mohla šeredně nevyplatit.

A také dovolu, abych na závěr poděkoval rybářům, kteří okamžitě po zjištění znečištění a otravy i s rizikem poškození vlastního zdraví šli situaci řešit. A také dovolu, abych poděkoval hasičům, kteří jim při tom efektivně asistovali. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já vám také děkuji. V tuto chvíli jsme v klasické rozpravě, je přihlášen pan poslanec Patrik Nacher. Tady není, takže paní poslankyně Dana Balcarová. Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Dana Balcarová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené dámy, vážení pánové, já bych chtěla mluvit o jedné věci, se kterou přišla vyšetřovací komise a o které se zmínil také pan ministr Brabec, a tou je příprava novely vodního zákona, která by měla reagovat na situaci, která se udála na Bečvě, a měla by nastavit takové prostředí a podmínky, aby k takovým případům už nedocházelo.

Pan ministr tady řekl, že souhlasí s tím, co uvádí závěrečná zpráva vyšetřovací komise. Já bych jenom řekla, že vyšetřovací komise pouze oceňuje přípravu té novely, neříká, že souhlasí s tou její podobou. Já bych se ráda vrátila do minulého roku do prosince, kdy jsme tady na schůzi Poslanecké sněmovny Bečvu projednávali, a tenkrát tady Sněmovna přijala nebo podpořila můj návrh, ve kterém vyzvala ministra životního prostředí k vypracování a projednání závazného předpisu sloužícího k zajištění jednotného přístupu k řešení havárií v životním prostředí, ze kterého by vyplývaly kompetence jednotlivých orgánů státní správy a dalších zúčastněných subjektů, ale bohužel to se do dnešního dne nestalo, i když v tom daném usnesení z prosince minulého roku měl na to pan ministr Brabec dva měsíce.

Stalo se to, že Ministerstvo životního prostředí předložilo novelu vodního zákona v březnu do připomínkového řízení, my jsme se k tomu za Pirátskou stranu vyjadřovali jak na úrovni krajů, které byly dotčeny Bečvou, tak za pirátský poslanecký klub. Podali jsme k té novele 11 zásadních připomínek a bohužel ani jednu tu připomínku Ministerstvo životního prostředí neakceptovalo. Já se vážně obávám toho, že současná novela nezajistí to, aby se další Bečvy již v neděly, a myslím si, že to je velmi špatně. Piráti tedy připravili svojí vlastní novelu vodního zákona a během prvních 100 dnů příští Sněmovny tu novelu předložíme.

A já jenom krátce zmíním, co tam vnímám jako velmi problematické. Problematické je, že ta novela pověřuje šetřením havárií na vodách vodoprávní úřady obcí s rozšířenou působností. Těch je v České republice dvě stě. Často nemají zřízenou ani havarijní službu a nemají ani kapacity, které by havárie byly schopny šetřit. Naproti tomu Česká inspekce havárie na vodách řeší již skoro 60 let. Je to orgán, který má ohromnou tradici, má kvalitní inspektory, má havarijní službu na 10 oblastních inspektorátech.

A toto všechno vlastně ta novela nerespektuje a mění zavedené pořádky, takže se všechno snaží převést do rezortu Ministerstva zemědělství a Ministerstvo životního prostředí potom nebude mít žádnou zodpovědnost za řešení, šetření havárií na vodách. Přitom třeba v minulém roce, v roce 2020, Česká inspekce šetřila na vodách 194 havárií. To znamená, že se Česká inspekce podílí na řešení havárií, má v tom velkou praxi, jak jsem již řekla.

Takže to je důvod, proč současná novela je špatně navržena, s tím, že opravdu se snaží zavázat orgán, který k tomu není kompetentní, to znamená vodoprávní úřady, které spíše řeší povolovací agendu, než aby řešily havárie. Myslím, že příklad je dobře vidět i na Bečvě, kde pracovníce vodoprávního úřadu byla sotva několik měsíců ve své funkci a podle ministra životního prostředí by měla řídit vyšetřování takto závažné havárie. Pak se není čemu divit, že ta havárie, kdyby opravdu tomu tak bylo, nebyla řešena někým nebo řízena někým, kdo opravdu k tomu má dostatečné znalosti a praxi, což v těchto případech je velmi důležité.

Současně co vidím jako problematické, že novela vodního zákona navrhuje, aby krajské úřady navýšily fond na řešení ekologických havárií na 20 milionů, ale to je prostě velmi problematické, protože každý úřad to bude řešit po svém, nebude zajištěn nějaký jednotný postup. Navrhujeme ve své novele, v pirátské novele, aby byl zřízen jednotný fond, a to buď na Ministerstvu životního prostředí, anebo Státním fondu životního prostředí, který zajistí právě jednotnost postupu a také jednotnost vykazování čerpání peněz na sanaci ekologických havárií. Takže tolik k novele vodního zákona, kterou vnímáme jako velmi problematickou a neúčinnou, a hlavně takovou, že nezabrání dalším Bečvám, a myslím, že je to opravdu velmi špatně.

Pak bych ráda... mrzí mě, že tady není pan ředitel Geuss, ředitel České inspekce životního prostředí, protože já bych se ho ráda zeptala na jednu věc. Já jsem dostala do mailu – a zřejmě jste dostali všichni – nějakou reakci České inspekce životního prostředí právě na tu závěrečnou zprávu, a musím říct, že jsem se opravdu podivovala, že tak naprosto nepřijatelný a neprofesionální výstup – a vlastně ten výstup vytvořil státní úřad ústy svého tiskového mluvčího, a ještě to zveřejnil také na svých stránkách – opravdu je to hysterický výstup, není to není to prostě relevantní k té dané zprávě, a současně obviňuje Česká inspekce životního prostředí právě díky těmto svým výstupům a kydá špinu na všechny ostatní, kteří se podíleli na šetření té havárie, to znamená na vodoprávní úřady, krajské úřady, hejtmany, hasiče, a dokonce i na rybáře.

Je tedy škoda, že tady není pan ředitel Geuss, protože by mě fakt zajímalo, jak je možné, že Česká inspekce životního prostředí takto se vyjadřuje k práci vyšetřovací komise. Podle mě je to velmi neprofesionální a není se tak čemu divit, že veřejnost, ale i my poslanci máme pochyby o profesionalitě vedení České inspekce životního prostředí. To je za mě všechno. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Ještě jednou hezké odpoledne. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, budeme pokračovat.

Než udělím slovo k faktické poznámce panu ministrovi životního prostředí, konstatuji došlé omluvy z dnešního jednání: omlouvá se do konce jednacího dne Lukáš Černošský, dále Stanislav Fridrich od 16.30 do konce jednacího dne a od 16.20 Josef Bělíca. Nyní tedy pan ministr životního prostředí s faktickou poznámkou, připraví se Patrik Nacher. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr životního prostředí ČR Richard Brabec: Děkuji za slovo. Já si myslím a myslím, že už teď nám všem tak trochu dochází baterky, jak tak... myslím, že maličko, ale ono je to dobře, ty emoce klesly a dostaly se nějaké věci, myslím, že opravdu odborné, objektivní. Ale právě to, co říkala paní předsedkyně Balcarová a to, co říkal pan Benešík, kolega Benešík, myslím, že krásně svědčí o tom, jak je ta vyšetřovací komise v tomhle absurdní, protože paní poslankyně Balcarová hovoří o tom, jak se tedy bude diskutovat novela toho zákona. Super! Jestli máte nějaký jiný návrh...

Mimochodem, zpráva vyšetřovací komise oceňuje i tu přípravu a nerozporuje řešení, to jste tam přečetl dobře. Nerozporuje to řešení, že tam bude kompetence Hasičského záchranného sboru, popřípadě vodoprávních úřadů, takže to není jenom o tom, že to nějak bere na vědomí nebo že jsme to jenom připravili. Ale myslím, že ani nerozporuje to, že to řešení... stejně jako ombudsman s tím také – jestli se nemýlím – souhlasil. Ale to je přece debata, paní kolegyně, prostřednictvím pana předsedajícího, na úplně jiné fórum. To je debata právě do výboru, to je debata na konferenci, to je debata na seminář, to je debata o novém zákonu, ne na vyšetřovací komisi.

A to, co říkal pan kolega Benešik, to je v bledě modrém úplně to samé, protože vy jste se krásně zeptal: Pan ministr by měl vysvětlit, proč ta voda, resp. proč se znečišťující látka dostala přes tři jezy a čtyři... Necítíte tam, pane kolego, tu absurditu, že se při vši účtě, Benešik s Brabcem, který ani jeden z nich není odborník na hydrodynamiku řeky, budou bavit o tom, jak to tam teklo? To je přece přesně pro ty orgány činné v trestním řízení, respektive pro ty odborníky. To já právě říkám, že je absurdní, že vy mě tady budete zkoušet z toho, jak to teklo. Já to nevím, jak to teklo, já na to nejsem odborník, to si fakt musejí říct ti odborníci. A to je taky, myslím, důkaz toho, že ta komise tady v tom nemohla splnit svoje zadání. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji, pane ministře, za dodržení času k faktické poznámce. Nyní faktická poznámka paní kolegyně Balcarové, připraví se Ondřej Benešik. Máte slovo k faktické poznámce, paní poslankyně.

Poslankyně Dana Balcarová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já bych ráda řekla panu ministrovi životního prostředí, vaším prostřednictvím, že jsem nebyla členkou vyšetřovací komise právě proto, že svoji roli vidím hlavně v přípravě nové legislativy, aby se připravilo takové prostředí, které umožní šetřit havárie správně, tak, aby byly zaznamenány všechny kroky, co se děly, aby bylo jasné, kdo komu předává jaké informace, aby se to dalo zpětně vyhodnotit, kde se stala chyba. Což v dnešním případě bohužel vůbec nejde.

A já bych panu ministrovi ještě ráda řekla, že on dneska říká, že Česká inspekce není ta, co měla vést to šetření, ale já bych mu jenom ráda připomněla, že 1. 10. 2020 na tiskové konferenci si vedle sebe posadil ředitele olomouckého inspektorátu a tam on přímo říká doslova: "Dokud si to nepřebrala Policie České republiky, řešila havárii Inspekce životního prostředí v roli správního orgánu, který by potom vedl správní řízení." Takže jenom bych to ráda takto připomněla panu ministrovi. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Nyní faktická poznámka pana poslance Benešika. Prosím, máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Ondřej Benešik: Děkuji za slovo. Já si právě myslím, že to není absurdní, protože já jsem tady od začátku říkal, že ta komise by měla vzniknout ze dvou důvodů, a sice, že máme podezření, že orgány státní správy nepostupují správně, že postupují liknavě a že je podezření, že se snaží něco zatajovat a zametat pod koberec. To je první věc, to je ta první dimenze. A ta druhá dimenze je právě: poučme se z toho, kde jsou systémové chyby, udělejme legislativní změny.

Takže ono to má tady ty dva rozměry a každý z nich má svoji hodnotu. Sněmovní vyšetřovací komise je zakotvena v jednacím řádu, to je zákon. Je to normální instituce, kterou má Sněmovna právo zřídit, a já si myslím, že konkrétně v tomto případě to bylo naprosto oprávněné a z mého pohledu to byla ta nejlepší možná instituce, která se Sněmovně nabízela.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Pokračujeme. Kolega Nacher není přítomen, tak já ho posunu dozadu, a v tom případě pan kolega Pustějovský se může ujmout slova v řádné rozpravě. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Pavel Pustějovský: Děkuji za slovo. Já bych se k těm věcem pokusil vyjádřit trochu věcněji. Včera vyšel článek v Hospodářských novinách s nápisem Policejní důkazy k Bečvě: V řece byly jedy stejně jako v rožnovské čističce. Dva redaktori Hospodářských novin, paní Jelínková a pan Biben, přesně popisují na základě nějakých údajů, ke kterým se dostali, co se v té řece dělo a jaké jsou důkazy. Budu lehce citovat. Bezmála 400 stran neveřejných dokumentů k případu včetně vyjádření znalců a textu policejního obvinění mají k dispozici Hospodářské noviny. Odborníci nashromáždili značné množství především nepřímých důkazů a argumentují hlavně skutečností, že voda v řece obsahovala kromě kyanidů, které ryby zabíjely, stejné kovy jako průmyslové odpadní vody znečištěné v Rožnově.

V dalším odstavci je další komentář: "Společná přítomnost kyanidů a šestimocného chromu ukazuje na původ kontaminace v čističce Energoaquy, protože v odpadní vodě Dezy se šestimocný chrom dlouhodobě nevyskytuje a v Deze se také nenachází žádný z jeho potenciálních zdrojů", píše vědci z Jihočeské univerzity a podotýkají, že šestimocný chrom se nevyskytuje ani v žádných jiných možných zdrojích u řeky.

Víc citovat nebudu. V podstatě když shrnu práci, kterou komise odvedla na vyšetřovací komisi, tak zásadním nedostatkem směrem ke společnosti DEZA bylo to, že nebyl odebrán vzorek. Byla tam provedena fyzická kontrola, která konstatovala, že tam jsou živé organismy, že voda není znečištěna. Není pravdou, že nebyly odebrány vzorky. Nebyly odebrány vzorky možná kontrolními orgány, nicméně i v té zprávě se uvádí, že vzorky byly kontrolovány ráno v 8 hodin, všechny naměřené hodnoty byly podlimitní. Na další požadavek dispečera byly odebrány další vzorky ve 13.30 a 15.30 a zase všechny hodnoty, které byly naměřené, byly podlimitní. Tyhle hodnoty měla k dispozici vyšetřovací komise Bečvy, protože si je vyžádala, a já jsem je tam zaslal. Tyhle hodnoty se v protokolu závěrečné zprávy neobjevily.

Dále tam byly ještě koncentrace Zbyninského a Jasenického potoka. Takže není pravda, že žádné rozborů o kvalitě odpadních vod v Deze nejsou. Byly naměřeny, protokoly byly vyšetřovací komisi předány. DEZA si nechala zpracovat tenhle znalecký posudek, který nezpracoval žádný z policejních soudních znalců. (Ukazuje svazek písemností.) Je to další společnost, další soudní znalci, kteří konstatují dvě věci. Žádná událost, která se v ten den stala v Deze, neměla vliv na znečištění, na havárii v řece Bečvě, a konstatuje, že jedinou vyústí, která jde s vyčištěnými odpadními vodami přes biologickou čističku odpadních vod do řeky Bečvy, je vyústí B1, u které byla provedena kontrola a která byla monitorována. Takže za mne je celkem zajímavé, že žádné z těchto skutečností se v zápise neobjevily. Společnost DEZA byla citována asi šestkrát v tomto protokolu, přičemž vyšetřovaných společností bylo celkem 21, o těch se tam vůbec nepíše. Jsou tady tři hodinové rozborů s kvalitou odpadních vod. Nikde není napsáno, jakou kvalitu měly odpadní vody v Energoaqué a jaké v dalších 20 společnostech.

Takže za mne důvod, proč možná nebyl odebrán toho 21. nebo 20. vzorek z vyústí řeky Bečvy, je ten, že tam byly provedeny tři rozborů s časovým odstupem. Výstupy byly poskytnuty jak kontrolním orgánům, tak vyšetřujícím orgánům, tak vyšetřovací komisi řeky Bečvy. A kdyby biologická čistiřna odpadních vod dostala takový šok, jaký dostala řeka Bečva, tak by byla mrtvá. Každý, kdo pracuje v oboru, ví, že nastartování biologické čističky odpadních vod po takovém šoku trvá několik týdnů. Několik týdnů! Já si myslím, že pro dokreslení, jak objektivní ta zpráva je, to stačí, protože pokud byste měli hledat nějaké

objektivní příčiny, tak byste museli monitorovat všechny subjekty, které tam byly napojeny. Nebyly kontrolovány. Museli byste pracovat s koncentracemi, s technologií, s nějakou metodikou, s nějakými povolovačkami, které mají k dispozici – nic z toho se tam neobjevilo.

Dopoledne zaznělo: jednadvacet firem, v podstatě všechno se to točí kolem společnosti DEZA, protože je to zajímavý politický cíl. Kolem Energoaqua, která prokazatelně není v nejlepší kondici, kde u vyústí byly naměřené nadlimitní koncentrace, se v podstatě chodí po špičkách. Já tomu nerozumím – možná že ta situace je tady taková, jakou naznačoval pan ministr. Možná že se tady obhájí skutečný viník, ale vytváří se mlha, aby vydrželo tohle téma až do voleb. Protože jinak bych požádal všechny kolegy, kteří mají nějaké odborné znalosti, ať mi vysvětlí, jak jediná vyúst' a biologická čistírna odpadních vod přežije takovou ránu, která tam byla, bez toho, že by se tam cokoliv změnilo. Tohle je největší argument a myslím, že tohle hovoří za vše. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Pustějovskému. Nyní faktická poznámka paní poslankyně Balcarové, připraví se kolega Nacher. Máte slovo.

Poslankyně Dana Balcarová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já bych ráda tady informovala o něčem, o čem jsem původně mluvit vůbec nechtěla, ale protože pan kolega Pustějovský tady mluvil o názoru vědců z univerzity na začátku svého vystoupení, které byly zveřejněny v Hospodářských novinách, tak já bych chtěla tady informovat o dalším názoru, také vědce, profesora Petřivalského z Univerzity Palackého v Olomouci, který je biochemik, který nedávno zveřejnil svůj názor, kde vysvětluje, proč původcem nemůže být Energoaqua, a dokonce i to, že vražednou látkou nemusely být kyanidy.

Proč ne Energoaqua? Protože podle zpětného výpočtu by byla koncentrace kyanidů na zdroji tak obrovská, že je téměř nemožné, aby byla z jednoho zdroje. A navíc by masakr ryb začal maximálně po 700 metrech po toku, a ne téměř po čtyřech kilometrech. Tak jenom, že i toto je vědecký názor. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní pan kolega Nacher, který ale není přítomen, takže jeho přihláška propadá. Nemám žádnou další přihlášku do rozpravy. Ptám se, jestli se ještě někdo hlásí z místa? Není tomu tak a v tom případě rozpravu končím.

Ptám se na závěrečná slova. Pane ministře? Nemáte zájem. Pan zpravodaj? Nemá zájem.

Přistoupíme k rozpravě podrobné, do které mám přihlášku pana poslance Petra Gazdíka. Máte slovo, pane poslanče. (Poslanec Gazdík: Dámy a pánové...) Moment ještě. Prosím o klid, jsme v podrobné rozpravě a budeme načítat návrhy na usnesení.

Poslanec Petr Gazdík: Dovolte mně, abych vás jménem vyšetřovací komise seznámil s návrhem usnesení k závěrečné zprávě vyšetřovací komise Poslanecké sněmovně k ekologické katastrofě na řece Bečva. Návrh usnesení zní:

"Poslanecká sněmovna

I. bere na vědomí závěrečnou zprávu vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny k ekologické katastrofě na řece Bečva;

II. žádá vládu, aby postupovala v intencích opatření vyšetřovací komise uvedených v závěrečné zprávě."

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Kdo dál do podrobné rozpravy? Nikoho nevidím, v tom případě končím i podrobnou rozpravu.

A ptám se, jestli je zájem po podrobné rozpravě o závěrečné slovo? (Gong.) Pan zpravodaj ne, pan ministr také ne. V tom případě budeme hlasovat.

Je jediný návrh usnesení, který předložila vyšetřovací komise, a já počkám, až se ustálí počet přihlášených. Odhlásím vás. Všechny jsem odhlásil, požádám vás o novou registraci, prosím, přihlaste se svými identifikačními kartami.

O návrhu zpravodaje, tedy o návrhu vyšetřovací komise, kterou Poslanecká sněmovna zřídila, budeme hlasovat v hlasování číslo 5. To znamená, že zprávu vyšetřovací komise Poslanecká sněmovna vezme na vědomí. Počet přihlášených už je stabilní.

Zahájil jsem hlasování číslo 5 a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti? Děkuji vám.

Hlasování číslo 5, ze 104 přihlášených pro 55, proti nikdo. Zpráva vyšetřovací komise byla Poslaneckou sněmovnou vzata na vědomí.

Tím jsme vyčerpali program 119. schůze, já schůzi končím a končím i dnešní jednání. Přeji vám hezké dny. A jistě se někteří potkají tady po volbách, takže hezký den.

(Po kratičké chvilce se přihlásil poslanec Kopřiva.) Jenom pro stenozáznam ještě.

Poslanec František Kopřiva: Nezpochybňuji hlasování, ale v hlasování číslo 5 mám na sjetině, že jsem se zdržel, a přitom jsem hlasoval pro, ale nezpochybňuji hlasování.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji.

(Schůze skončila v 17.26 hodin.)